

Sytuacja społeczno-gospodarcza kraju w 2023 r.

Socio-economic situation of the country in 2023

Sytuacja społeczno-gospodarcza kraju w 2023 r.

Socio-economic situation of the country in 2023

Główny Urząd Statystyczny Statistics Poland

Warszawa, styczeń Warsaw, January 2024

Opracowanie merytoryczne

Content-related works

Główny Urząd Statystyczny, Departament Opracowań Statystycznych
Statistics Poland, Statistical Products Department

pod kierunkiem

supervised by

Magdaleny Ambroch

Zespół autorski

Editorial team

Dominika Borek, Justyna Gustyn, Kamil Knol, Jakub Komorek, Anna Kozera, Joanna Kozłowska,
Marcin Marikin, Agata Zasztowt-Mroczek, Anna Zielkowska, Maciej Żelechowski

Skład i opracowanie graficzne

Typesetting and graphics

Elżbieta Lisiak, Eustachiusz Markowski, Beata Morawska, Katarzyna Stanecka

Ikony użyte na okładce

Icons used on the cover

Freepik, Kirenschastry i Pixel Perfect z Flaticon

Designed by Freepik, Kirenschastry and Pixel Perfect from Flaticon

Publikacja dostępna na stronie

Publication available at

stat.gov.pl

Przy publikowaniu danych GUS prosimy o podanie źródła.

When publishing Statistics Poland data – please indicate the source.

Spis treści Contents

Synteza	5
Executive summary	9
Sytuacja demograficzna Polski	13
Demographic situation in Poland	
Rynek pracy	24
Labour market	
Wynagrodzenia i świadczenia społeczne	35
Wages and salaries; social benefits	
Ceny	40
Prices	
Rolnictwo	49
Agriculture	
Przemysł	61
Industry	
Budownictwo	69
Construction	
Budownictwo mieszkaniowe	74
Housing construction	
Rynek wewnętrzny	77
Domestic market	
Transport	81
Transport	
Handel zagraniczny	85
Foreign trade	
Sytuacja społeczno-gospodarcza w Unii Europejskiej i w wybranych krajach	93
Socio-economic situation in the European Union and in selected countries	
Dynamika realna produktu krajowego brutto	105
Indices of real gross domestic product	
Wybrane wskaźniki sytuacji społeczno-gospodarczej kraju	106
Selected indicators regarding the socio-economic situation of the country	
Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne – Unia Europejska	110
Main macroeconomic indicators – European Union	

Objaśnienia znaków umownych Symbols

Symbol Symbol	Opis Description	Symbol Symbol	Opis Description
Kreska (-)	oznacza, że zjawisko nie wystąpiło magnitude zero	Kropka (.)	oznacza: brak informacji, konieczność zachowania tajemnicy statystycznej lub że wypełnienie pozycji jest niemożliwe albo niecelowe data not available, classified data (statistical confidentiality) or providing data impossible or purposeless
Zero (0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5 magnitude not zero, but less than 0.5 of a unit	„W tym” “Of which”	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy indicates that not all elements of the sum are given
Zero (0,0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05 magnitude not zero, but less than 0.05 of a unit	Comma (,)	used in figures represents the decimal point

Ważniejsze skróty Main abbreviations

Skrót Abbreviation	Znaczenie Meaning	Skrót Abbreviation	Znaczenie Meaning
tys.	tysiąc thousand	kg	kilogram kilogramme
mln	million million	szt. pc.	sztuka piece
mld bn	miliard billion	l	litr litre
p.proc. pp	punkt procentowy percentage point	hl	hektolitr hectolitre
zł PLN	złoty zloty	t	tona tonne
USD	dolar USA United States dollar	dt	decytona decitonne
EUR	euro euro		
CHF	frank szwajcarski Swiss franc		
UE EU	Unia Europejska European Union		

Synteza

Produkt krajowy brutto (w cenach stałych¹) w 2023 r.

wstępny szacunek +0,2% r/r Produkt krajowy brutto, według wstępnych szacunków, był realnie o 0,2% wyższy niż przed rokiem (w 2022 r. notowano wzrost o 5,3%).

Na dynamikę produktu krajowego brutto negatywnie oddziaływał popyt krajowy. Ujemny był wpływ spożycia, przy dodatnim wpływie popytu inwestycyjnego.

Popyt krajowy był o 4,1% niższy niż w 2022 r. (wówczas notowano wzrost o 5,2%). Spożycie ogółem zmniejszyło się o 0,1%, w tym spożycie w sektorze gospodarstw domowych spadło o 1,0% (wobec wzrostów przed rokiem). Zwiększyły się nakłady brutto na środki trwałe – o 8,0%. Stopa inwestycji wyniosła 17,4% (wobec 16,8% w 2022 r.).

Wartość dodana brutto w gospodarce narodowej była o 1,0% wyższa niż w 2022 r. Jej wzrost odnotowano w budownictwie – o 3,4%. Niższa niż przed rokiem była natomiast wartość dodana brutto w przemyśle o 0,7% oraz w handlu; naprawie pojazdów samochodowych o 2,4%.

Ludność w 2023 r.

liczba ludności (stan w końcu roku) wstępny szacunek	37,6 mln osób (-131 tys. r/r)	Spadek liczby ludności Polski, obserwowany niemal nieprzerwanie od 2012 r., był mniejszy niż w poprzednim roku. Urodziło się mniej dzieci niż w 2022 r. (najmniej po 1945 r.), ale mniej osób również zmarło. W wyniku mniejszej liczby urodzeń niż zgonów przyrost naturalny pozostał ujemny. Szacuje się, że saldo migracji zagranicznych było dodatnie, podobnie jak w kilku poprzednich latach.
urodzenia żywe	272 tys. (-33 tys. r/r)	
zgony ogółem	409 tys. (-39 tys. r/r)	

Rynek pracy w 2023 r.

pracujący w gospodarce narodowej ² (stan w końcu okresu)	ok. +0,1% r/r	Liczba pracujących w gospodarce narodowej była zbliżona do notowanej w końcu 2022 r. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w 2023 r. nieznacznie wzrosło w porównaniu z poprzednim rokiem. Stopa bezrobocia rejestrowanego w końcu 2023 r. kształtowała się na poziomie podobnym jak przed rokiem i niższym niż w latach poprzednich.
przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ³ (w przeliczeniu na etaty)	+0,3% r/r	
stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w końcu okresu)	5,1%	

Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw³ w 2023 r.

nominalne	+11,9% r/r	Wzrost przeciętnych nominalnych wynagrodzeń brutto w sektorze przedsiębiorstw był nadal znaczny (choć nieco mniejszy niż w poprzednim roku). Przy inflacji słabszej niż w 2022 r., ale nadal wysokiej, w niewielkim stopniu zwiększyła się siła nabywcza płac, po spadku w poprzednim roku.
realne	+0,5% r/r	

1 Ceny średnioroczne roku poprzedniego.

2 Wstępny szacunek dla pełnej zbiorowości, tj. łącznie z jednostkami o liczbie pracujących do 9 osób.

3 W jednostkach powyżej 9 pracujących.

Przeciętne miesięczne emerytury i renty brutto w 2023 r.

z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych	
nominalne	+17,2% r/r
realne	+4,7% r/r
rolników indywidualnych	
nominalne	+23,1% r/r
realne	+10,0% r/r

Przeciętne nominalne emerytury i renty w obu systemach wzrosły w dużo większym stopniu niż w poprzednim roku i bardziej niż wynagrodzenia. Po spadku w 2022 r., znacznie zwiększyła się siła nabywcza tych świadczeń.

Ceny w 2023 r.

ceny towarów i usług konsumpcyjnych	+11,4% r/r
ceny produkcji sprzedanej przemysłu	+2,4% r/r
ceny produkcji budowlano-montażowej	+10,2% r/r

Średnioroczny wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych był mniejszy niż w 2022 r. oraz niższy niż założono w ustawie budżetowej. Słabszy niż w poprzednim roku (ale nadal wysoki) był m.in. wzrost cen żywności oraz cen w zakresie mieszkania. Znacznie spowolniła dynamika cen związanych z transportem – w 2023 r. były one zbliżone do notowanych w 2022 r. Wzrost cen pozostałych grup towarów i usług był przeważnie wyższy niż w poprzednim roku. Od marca inflacja stopniowo słabła; w grudniu wzrost cen w skali roku wyniósł 6,2%.

Wolniejsza niż w 2022 r. była również dynamika cen producentów w przemyśle i budownictwie (w tym ceny produkcji sprzedanej przemysłu od lipca kształtowały się poniżej poziomu sprzed roku).

Produkcja sprzedana przemysłu w 2023 r.

ogółem ⁴	-1,7% r/r
w jednostkach powyżej 9 pracujących	-1,5% r/r

Po znacznym wzroście w dwóch poprzednich latach, produkcja sprzedana przemysłu zmniejszyła się w skali roku. W jednostkach powyżej 9 pracujących spadek produkcji sprzedanej notowano we wszystkich sekcjach przemysłu, w tym największy w górnictwie i wydobywaniu oraz w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę. W przetwórstwie przemysłowym skala spadku była podobna jak w przemyśle ogółem. Spośród głównych grupowań przemysłowych obniżyła się sprzedaż w produkcji dóbr konsumpcyjnych trwałych, zaopatrzeniowych i związanych z energią, natomiast wzrosła – w produkcji dóbr inwestycyjnych oraz, nieznacznie, dóbr konsumpcyjnych nietrwałych.

Produkcja budowlano-montażowa w 2023 r.

ogółem ⁵	ok. +4% r/r
w jednostkach powyżej 9 pracujących	+5,0% r/r

Produkcja budowlano-montażowa wzrosła w mniejszym stopniu niż w 2022 r. W przedsiębiorstwach powyżej 9 pracujących zwiększyła się produkcja w podmiotach specjalizujących się w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej oraz w robotach budowlanych specjalistycznych, natomiast zmniejszyła się w jednostkach specjalizujących się w budowie budynków. Dużo wyższa niż w 2022 r. była sprzedaż robót inwestycyjnych, natomiast znacznie niższa – robót o charakterze remontowym.

4 Wstępny szacunek dla pełnej zbiorowości podmiotów przemysłowych, tj. łącznie z jednostkami o liczbie pracujących do 9 osób.

5 Wstępny szacunek dla pełnej zbiorowości podmiotów budowlanych, tj. łącznie z jednostkami o liczbie pracujących do 9 osób.

Sprzedaż detaliczna w 2023 r.

ogółem ⁶	-4,1% r/r	Po dwóch latach wzrostu, odnotowano spadek sprzedaży detalicznej. W jednostkach powyżej 9 pracujących w większości grup sprzedaż była niższa niż w 2022 r., w tym m.in. w grupach żywność, napoje i wyroby tytoniowe, paliwa stałe, ciekłe i gazowe oraz meble, rtv, agd. Wzrost sprzedaży notowano natomiast m.in. w podmiotach handlujących pojazdami samochodowymi, motocyklami, częściami (po spadku w 2022 r.).
w jednostkach powyżej 9 pracujących	-2,7% r/r	

Przewozy ogółem w 2023 r.

ładunków	-2,2% r/r	Odnotowano spadek przewozów ładunków, po wzroście w dwóch poprzednich latach; utrzymał się natomiast wzrost przewozów pasażerów.
pasażerów	+7,6% r/r	

Rolnictwo w 2023 r.

globalna produkcja rolnicza (wstępny szacunek)	-2,9% r/r	Globalna produkcja rolnicza była mniejsza niż w poprzednim roku (w 2022 r. notowano jej wzrost). W większym stopniu spadła produkcja roślinna niż zwierzęca.
produkcja roślinna	-3,6% r/r	
produkcja zwierzęca	-2,1% r/r	Przeciętne ceny skupu podstawowych produktów roślinnych przeważnie kształtowały się znacznie poniżej poziomu sprzed roku, wysoki był jedynie wzrost cen ziemniaków. Spośród produktów zwierzęcych niższe niż w 2022 r. były ceny mleka oraz żywca drobiowego, wzrosły natomiast ceny żywca wieprzowego i wołowego.

**Handel zagraniczny (w cenach bieżących)
w okresie styczeń–listopad 2023 r.**

eksport (w zł)	-0,1% r/r	Eksport był zbliżony do notowanego w okresie styczeń–listopad 2022 r., obniżył się natomiast import (głównie w wyniku głębokiego spadku wartości towarów sprowadzanych z krajów Europy Środkowo-Wschodniej). Obroty zamknęły się dodatnim saldem wobec ujemnego rok wcześniej. Zmniejszyła się wymiana handlowa z większością grup krajów, wzrósł jedynie eksport z krajów Europy Środkowo-Wschodniej oraz krajów rozwijających się. Wskaźnik terms of trade w okresie styczeń–październik 2023 r., inaczej niż rok wcześniej, kształtował się korzystnie.
import (w zł)	-8,4% r/r	

Koniunktura gospodarcza w styczniu 2024 r.

Wskaźnik ogólnego klimatu koniunktury		Ogólny klimat koniunktury w przetwórstwie przemysłowym, budownictwie oraz transporcie i gospodarce magazynowej jest oceniany lepiej niż przed miesiącem, natomiast w handlu detalicznym gorzej.
przetwórstwo przemysłowe	-10,5	
budownictwo	-7,1	
handel detaliczny	-4,4	
transport i gospodarka magazynowa	-3,3	

⁶ Wstępny szacunek dla pełnej zbiorowości, tj. łącznie z jednostkami o liczbie pracujących do 9 osób.

Koniunktura gospodarcza w styczniu 2024 r. (dok.)

We wszystkich prezentowanych obszarach gospodarki według przedsiębiorców prowadzenie działalności jest w znacznie mniejszym stopniu niż w styczniu 2023 r. utrudnione przez niepewność ogólnej sytuacji gospodarczej. Zdecydowanie rzadziej niż przed rokiem zgłaszana jest m.in. także uciążliwość kosztów materiałów w budownictwie oraz niedoboru surowców, materiałów i półfabrykatów (z przyczyn pozafinansowych) w przetwórstwie przemysłowym.

Wśród przedsiębiorstw przeważają opinie, że wzrost cen usług, materiałów i surowców w najbliższych trzech miesiącach spowolni. Wśród czynników wpływających na wzrost kosztów funkcjonowania firmy nadal najczęściej wskazywane są koszty zatrudnienia oraz ceny energii i paliw.

Podobnie jak w grudniu 2023 r., w większości prezentowanych działalności ok. 90% badanych przedsiębiorstw przewiduje, że wpływ wojny w Ukrainie na ich aktywność będzie nieznaczny lub nieodczuwalny. Znaczenie negatywnych skutków wojny w Ukrainie (poważnych lub zagrażających stabilności firmy) pozostało relatywnie niewielkie i przeważnie nieco spadło w porównaniu z poprzednim miesiącem (najbardziej wśród jednostek budowlanych). Spośród negatywnych skutków wojny ankietowani przedsiębiorcy nadal najczęściej wskazują wzrost kosztów. W przypadku podmiotów zatrudniających pracowników z Ukrainy, wśród prezentowanych działalności najczęściej odpływu tych pracowników doświadczały jednostki przetwórstwa przemysłowego, a napływu – transportu i gospodarki magazynowej.

Koniunktura konsumencka w styczniu 2024 r.

Wskaźnik ufności konsumenckiej	
bieżący (BWUK)	-12,6
wyprzedzający (WWUK)	-3,8

Wskaźniki ufności konsumenckiej, określające bieżące i oczekiwane tendencje konsumpcji indywidualnej są nadal niekorzystne, ale lepsze niż w grudniu 2023 r. Poprawiły się m.in. pesymistyczne opinie dotyczące przewidywanej możliwości oszczędzania pieniędzy oraz oceny w zakresie obecnej sytuacji ekonomicznej kraju. Respondenci spodziewają się, że wzrost cen konsumpcyjnych utrzyma się.

Obawy konsumentów przed zagrożeniem, jakie może stwarzać wojna na terytorium Ukrainy są przeważnie mniejsze od zgłaszanych w grudniu 2023 r. Według 21% respondentów konflikt zbrojny w Ukrainie może stwarzać duże zagrożenie dla gospodarki w Polsce, a zdaniem 6% – dla osobistej sytuacji finansowej. Jako duże zagrożenie dla suwerenności i niepodległości Polski sytuację w Ukrainie postrzega 22% badanych (wobec 20% w poprzednim miesiącu). Utraty pracy lub zaprzestania prowadzenia własnej działalności w wyniku wojny zdecydowanie obawia się 1% respondentów, a 5% osób dostrzega możliwość zaistnienia takiej sytuacji.

Executive summary

Gross domestic product (at constant prices¹) in 2023

preliminary estimate +0.2% y/y According to preliminary estimates, gross domestic product, in real terms was by 0.2% higher as compared to the previous year (in 2022 GDP growth amounted to 5.3%).

The dynamics of gross domestic product was negatively affected by domestic demand. The impact of consumption was negative, with a positive influence of investment demand.

Domestic demand was by 4.1% lower than in 2022 (then a growth of 5.2% was recorded). Final consumption expenditure decreased by 0.1%, of which in the household sector fell by 1.0% (against increases a year before). Gross fixed capital formation grew by 8.0%. The investment rate was 17.4% (against 16.8% in 2022).

Gross value added in the national economy was by 1.0% higher than in 2022. Its growth was recorded in construction – by 3.4%. Whereas, gross value added dropped in industry by 0.7% and in trade; repair of motor vehicles by 2.4%.

Population in 2023

population (as of the end of period) preliminary estimate	37.6 million people (-131 thousand y/y)	The decline of Poland's population, maintaining almost continuously since 2012, was smaller than in the previous year. Fewer children were born than in 2022 (the fewest after 1945), also fewer people died. As a result of the lower number of births than deaths, the natural increase remained negative. It is estimated that the international net migration was positive, as in the previous several years.
live births	272 thousand (-33 thousand y/y)	
total deaths	409 thousand (-39 thousand y/y)	

Labour market in 2023

employment in national economy (as of the end of period) ²	approx. +0.1% y/y	The number of employed in the national economy was similar to the one recorded at the end of 2022. The average paid employment in the enterprise sector in 2023 increased slightly as compared to the previous year. Registered unemployment rate at the end of 2023 was similar to the previous year's level and lower than in previous years.
average paid employment in enterprise sector ³ (in full-time equivalents)	+0.3% y/y	
registered unemployment rate (as of the end of period)	5.1%	

Average monthly gross wages and salaries in enterprise sector³ in 2023

nominal	+11.9% y/y	The growth of average gross wages and salaries in the enterprise sector was still significant (although slightly smaller than in the previous year). With inflation weaker than in 2022 but still high, the purchasing power of wages and salaries increased slightly, after a decline a year ago.
real	+0.5% y/y	

1 Annual average prices of previous year.

2 Preliminary estimate covering complete statistical population, i.e. including entities employing up to 9 persons.

3 In entities employing more than 9 persons.

Average monthly gross retirement and other pensions in 2023

from non-agricultural social security system		Average gross retirement and other pensions in both systems increased to a much greater extent than in the previous year and more than wages and salaries. After the decline in 2022, the purchasing power of these benefits increased significantly.
nominal	+17.2% y/y	
real	+4.7% y/y	
of farmers		
nominal	+23.1% y/y	
real	+10.0% y/y	

Prices in 2023

prices of consumer goods and services	+11.4% y/y	The average annual price growth of consumer goods and services was smaller than in 2022 as well as than assumed in the Budget Act. Among others, the increase in prices of food and related to dwelling was weaker than in the previous year (but still high). The dynamics of transport-related prices slowed down significantly and, as a result, in 2023 they were similar to those recorded in 2022. The increase in prices of other groups of goods and services was usually higher than in the previous year. Inflation has gradually weakened since March; in December, the annual increase in prices amounted to 6.2%.
producer prices in industry	+2.4% y/y	The dynamics of producer prices in industry and construction was also slower than in 2022 (the prices of sold production of industry since July were below the previous year's level).
producer prices in construction	+10.2% y/y	

Sold production of industry in 2023

total ⁴	-1.7% y/y	Following the significant growth in the two preceding years, sold production of industry decreased in annual terms. In units with more than 9 persons employed the decline of sold production was recorded in all sections of industry, including the largest one in mining and quarrying as well as in electricity, gas, steam and air conditioning supply. In manufacturing the scale of decline was similar to that of industry in total. Among the main industrial groupings sales decreased in the production of durable consumer goods, of intermediate goods and of energy, while they increased in the production of capital goods and, slightly, of non-durable consumer goods.
in entities above 9 employees	-1.5% y/y	

Construction and assembly production in 2023

total ⁵	approx. +4% y/y	Construction and assembly production increased to a lesser extent than in 2022. Among enterprises employing above 9 persons production increased in entities specialising in civil engineering as well as in specialised construction activities, while it decreased in units specialising in construction of buildings. Sales of investment works were much higher than in 2022, while sales of restoration works – dropped significantly.
in entities above 9 employees	+5.0% y/y	

4 Preliminary estimate covering complete statistical population of industrial entities, i.e. including units employing up to 9 persons.

5 Preliminary estimate covering complete statistical population of construction entities, i.e. including units employing up to 9 persons.

Retail sales in 2023

total ⁶	-4.1% y/y	After two years of growth, there was a decline in retail sales. In entities above 9 employees, sales in most groups were lower than in 2022, among others, in food, beverages and tobacco products, solid, gaseous and liquid fuels and furniture, radio, TV and household appliances. While sales increased, among others, in entities trading motor vehicles, motorcycles, parts (after a decrease in 2022).
in entities above 9 employees	-2.7% y/y	

Transport in 2023

of goods	-2.2% y/y	In transport of goods a decline was recorded, following the growth in the previous two years; the increase in transport of passengers continued.
of passengers	+7.6% y/y	

Agriculture in 2023

gross agricultural output (preliminary estimate)	-2.9% y/y	The gross agricultural output was smaller than in the previous year (in 2022 a growth was recorded). Crop output decreased to a greater extent than the animal one.
crop output	-3.6% y/y	
animal output	-2.1% y/y	Average procurement prices of basic crop agricultural products in general were significantly below the previous year's level, only a price growth of potatoes was high. Among animal products, the prices of milk and poultry for slaughter were lower than in 2022, whereas prices of pigs and cattle for slaughter grew.

Foreign trade (at current prices) in January–November 2023

exports (in PLN)	-0.1% y/y	Exports were similar to those recorded in January–November 2022, while imports declined (mainly as a result of a deep drop in the value of goods imported from Central and Eastern European countries). The exchange closed with a positive balance against a negative one a year before. The turnover with most groups of countries decreased, only exports from Central and Eastern European countries and developing countries increased. The terms of trade index in January–October 2023, unlike a previous year, developed favourably.
imports (in PLN)	-8.4% y/y	

Business tendency in January 2024

Business climate indicators		The general business climate in manufacturing, construction and in transportation and storage is assessed mostly better than a month before, while in retail trade worse.
manufacturing	-10.5	
construction	-7.1	In all presented areas of the economy, according to entrepreneurs, running business is much less hindered by uncertainty of the economic environment than in January 2023. Among others, the nuisance of material costs in construction as well as the lack of equipment or shortage of materials (for non-financial reasons) in manufacturing are also indicated much less frequently than a year before.
retail trade	-4.4	
transportation and storage	-3.3	

⁶ Preliminary estimate covering complete statistical population, i.e. including entities employing up to 9 persons.

Business tendency in January 2024 (cont.)

Among enterprises the opinions prevail that the price growth of services, materials and raw materials will slow down in the next three months. Among the factors causing the growing costs of running the company, the costs of employment as well as the prices of energy and fuel are still indicated the most frequently.

Similarly as in December 2023, in most of the presented activities, about 90% of enterprises predict that the impact of the war in Ukraine on their activity will be minor or with no negative effects. The importance of the negative effects of the war in Ukraine (i.e. serious or threatening the stability of the company) remained relatively small and it generally decreased slightly compared to the previous month (most noticeably among construction entities). Among the negative effects of the war, surveyed entrepreneurs still most often indicate the increased costs. In the case of entities employing workers from Ukraine, among the presented activities, the most common outflow of these employees was in manufacturing units, and the inflow in transportation and storage.

Consumer tendency in January 2024

Consumer confidence indicators

current	-12.6
leading	-3.8

Consumer confidence indicators defining current and expected tendencies in individual consumption are still unfavourable, but better than in December 2023. An improvement was recorded, among others, in pessimistic opinions regarding the expected opportunity of saving money and assessments of the current economic situation of the country. Respondents expect the increase in consumer prices to continue.

Consumers' concerns towards the risk posed by the war in Ukraine are generally smaller than those reported in December 2023. According to 21% of respondents, the armed conflict in Ukraine may pose a significant threat to the economy in Poland, and according to 6% – to their personal financial situation. The situation in Ukraine is perceived by 22% of respondents as a major threat to Poland's sovereignty and independence (compared to 20% in the previous month). Strong concerns towards losing their jobs or closing down their own businesses due to the war are expressed by 1% of respondents and 5% of people recognise the possibility of such a situation.

Sytuacja demograficzna Polski

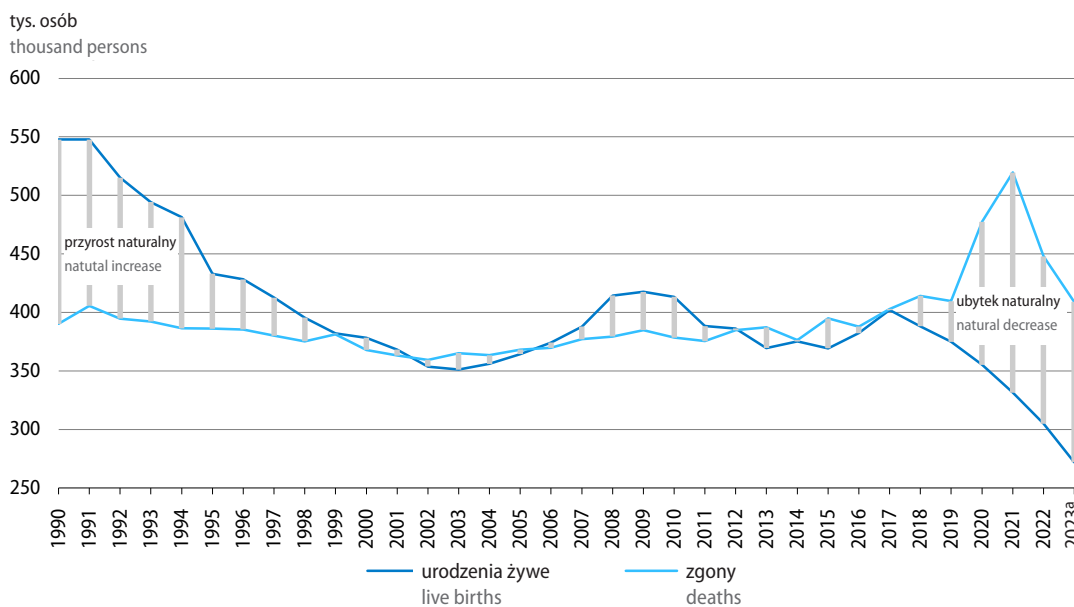
Demographic situation in Poland

Według wstępnych szacunków w końcu 2023 r. liczba ludności kraju była niższa niż rok wcześniej. W ciągu roku odnotowano mniej niż w 2022 r. zarówno urodzeń, jak i zgonów. Przyrost naturalny, podobnie jak w poprzednich latach, był ujemny. Szacuje się, że saldo migracji zagranicznych pozostało dodatnie.

Według wstępnych danych **liczba ludności Polski** w końcu 2023 r. wyniosła 37635 tys., tj. obniżyła się o ok. 131 tys. w stosunku do stanu sprzed roku. Stopa ubytku rzeczywistego wyniosła -0,35%, co oznacza, że na każde 10 tys. ludności ubyło ok. 35 osób (w 2022 r. na 10 tys. ludności ubyło 37 osób).

Spadek liczby ludności utrzymuje się od 2012 r., jedynie w 2017 r. odnotowano nieznaczny jej wzrost (o niespełna 1 tys.). Na zmiany liczby ludności w ostatnich latach wpływa przede wszystkim przyrost naturalny, który od 2013 r. pozostaje ujemny. Szacuje się, że w 2023 r. liczba urodzeń była o ok. 137 tys. niższa od liczby zgonów. Współczynnik przyrostu naturalnego (na 1000 ludności) wyniósł -3,6 (wobec -3,8 rok wcześniej). Współczynniki przyrostu naturalnego są zazwyczaj niższe w miastach niż na obszarach wiejskich. Do 2018 r. w miastach obserwowano ubytek naturalny, natomiast na wsi – niewielki przyrost. Od 2019 r. zarówno w miastach, jak i na wsi notuje się ubytek naturalny.

Wykres 1. Ruch naturalny ludności
Chart 1. Vital statistics

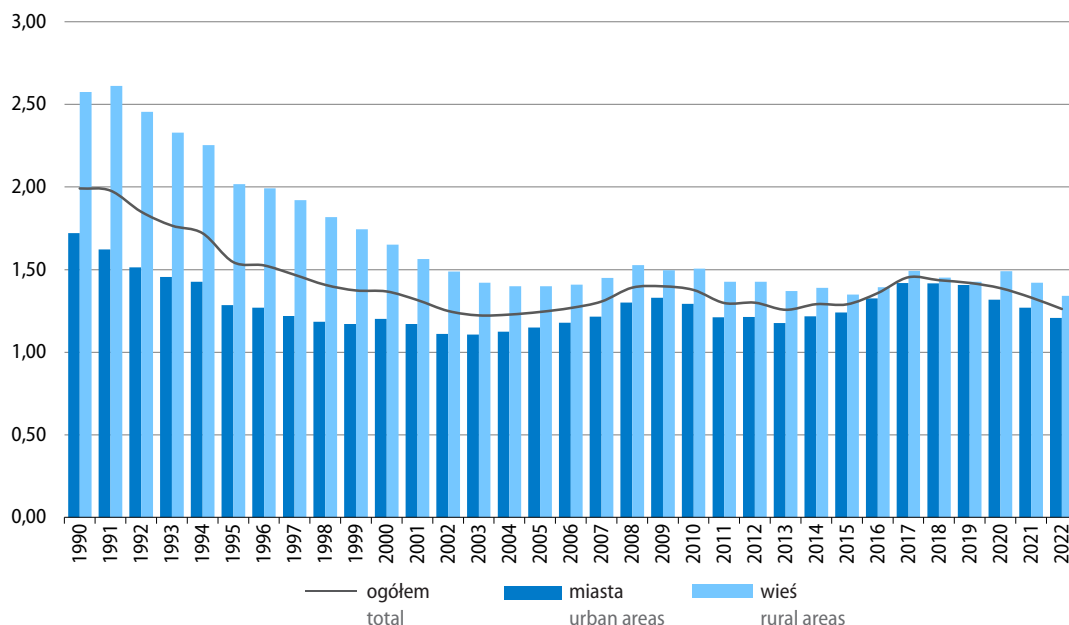

a Dane wstępne.
a Preliminary data.

Ze wstępnych szacunków wynika, że w 2023 r. zarejestrowano ok. 272 tys. **urodzeń żywych**, tj. o ok. 33 tys. mniej niż w poprzednim roku; była to najniższa liczba urodzeń zanotowana w całym okresie powojennym. Współczynnik urodzeń zmniejszył się w stosunku do roku poprzedniego o 0,9 pkt. do 7,2‰.

Od około 30 lat utrzymuje się zjawisko depresji urodzeniowej – **niska liczba urodzeń nie zapewnia prostej zastępowalności pokoleń. Współczynnik dzietności** obniżył się z 1,33 w 2021 r. do 1,26 w 2022 r.¹, co oznacza, że na 100 kobiet w wieku rozrodczym (15–49 lat) przypadało 126 urodzonych dzieci (odpowiednio 121 w miastach i 134 na wsi). Optymalna wielkość tego współczynnika, określana jako korzystna dla stabilnego rozwoju demograficznego, to 2,10–2,15, tj. gdy w danym roku na 100 kobiet w wieku 15–49 lat przypada średnio co najmniej 210–215 urodzonych dzieci.

Wykres 2. Współczynnik dzietności
Chart 2. Total fertility rate

Obserwowane od początku transformacji ustrojowej zmiany postaw i priorytetów życiowych młodych ludzi (osiągnięcie określonego poziomu wykształcenia i stabilizacji ekonomicznej) spowodowały przesunięcie wieku zakładania rodziny. Obecnie najwyższa płodność cechuje kobiety w wieku 27–31 lat. Oznacza to podwyższenie wieku najczęstszego rodzenia dzieci średnio o 6–8 lat w stosunku do pierwszych lat transformacji oraz o ok. 4 lata w stosunku do początku XXI wieku. W konsekwencji w 2022 r. **mediana wieku² kobiet rodzących dziecko** wyniosła prawie 31 lat (wobec 26 lat w 1990 r. i 2000 r.).

Systematycznie rośnie odsetek urodzeń pozamażeńskich – na początku lat 90. było to ok. 6–7%, w 2000 r. – ok. 12%, a w 2022 r. – ponad 28%. Odsetek ten jest wyższy w miastach: w 2022 r. wyniósł w nich 32%, podczas gdy na wsi – niecałe 23%.

Szacuje się, że w 2023 r. zawarto ok. 146 tys. **związków małżeńskich**, tj. o 10 tys. mniej niż rok wcześniej. Współczynnik małżeństw wyniósł ok. 3,9‰ (wobec 4,1‰ w 2022 r.). Częstość zawierania małżeństw w miastach i na wsi była podobna. W 2022 r. ok. 51% zawieranych prawnie związków w Polsce stanowiły małżeństwa wyznaniowe (tj. zawarte w kościołach lub związkach wyznaniowych i jednocześnie zarejestro-

¹ Przywołane w tekście dane szczegółowe dotyczą 2022 r. Dane za 2023 r. stanowią wstępny szacunek.

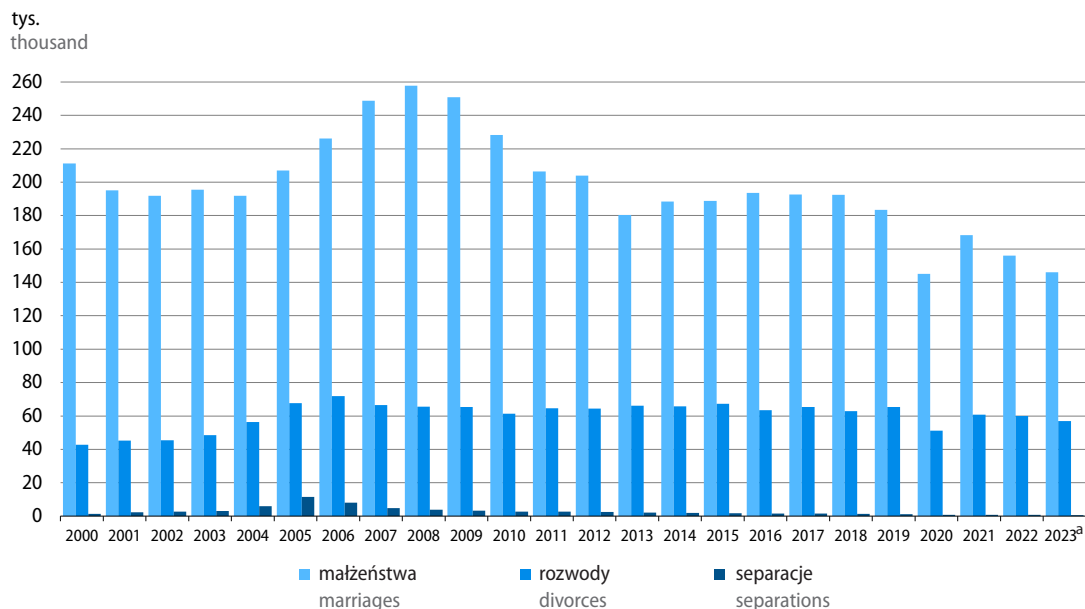
² Mediana wieku/wiek środkowy wyznacza granicę wieku, którą połowa danej populacji już przekroczyła, a druga połowa jeszcze nie osiągnęła.

wane w urzędach stanu cywilnego); na wsi odsetek takich małżeństw był wyższy i wyniósł ok. 61%. Wśród nowo zawartych związków ok. 75% to małżeństwa pierwsze, tj. panien z kawalerami (na wsi – ok. 80%). W porównaniu z początkiem XXI w. znacznie podwyższył się wiek nowożeńców. W 2022 r. mediana wieku mężczyzny zawierającego małżeństwo wyniosła ponad 31 lat, a kobiety ok. 29 lat (w przypadku obydwu płci było to o 5 lat więcej niż w 2000 r.). Nowożeńcy w miastach byli średnio o 2 lata starsi od zamieszkałych na terenach wiejskich.

Według wstępnych szacunków w 2023 r. **rozwiódł się** ok. 57 tys. par małżeńskich, tj. o ok. 3 tys. mniej niż w 2022 r.; współczynnik rozwodów wyniósł 1,5‰ (wobec 1,6‰ rok wcześniej). W 2022 r. na każde 10 tys. istniejących małżeństw 70 zostało rozwiązanych na drodze sądowej, podczas gdy w 1990 r. było to odpowiednio 46. W miastach częstość rozwodów jest prawie trzykrotnie wyższa niż na wsi. Przed rozwiódnięciem małżonkowie przeżywają wspólnie średnio ok. 15 lat. W porównaniu z początkiem XXI w. podwyższył się wiek małżonków podejmujących decyzję o rozwodzie – w 2022 r. rozwodzący się mężczyzna miał ponad 43 lata, a kobieta prawie 41 lat, tj. o ok. 5 lat więcej niż w 2000 r. Wśród małżeństw rozwiedzionych w 2022 r. ponad 57% wychowywało 52 tys. nieletnich dzieci (w wieku poniżej 18 lat). Coraz częściej sąd orzeka wspólne wychowywanie dzieci przez rozwiedzionych rodziców – w 2022 r. takich rozstrzygnięć było 71% (wobec 29% w 2000 r.). Opieka przyznana wyłącznie matce dotyczyła 25% przypadków (wobec 65% w 2000 r.), natomiast wyłączną opiekę ojcu przyznano tylko w ok. 3% orzeczeń (wobec niecałych 4% w 2000 r.).

Od kilku lat, w stosunku do ok. 1 tys. małżeństw rocznie sąd orzeka **separację** – szacuje się, że w 2023 r. orzeczonych separacji było ok. 0,6 tys. Każdego roku odnotowuje się nieliczne przypadki zniesienia separacji, tj. powrotu do małżeństwa, jednak większość małżeństw pozostających w prawnej separacji wnosi o rozwód.

Wykres 3. Małżeństwa, rozwody i separacje
Chart 3. Marriages, divorces and separations

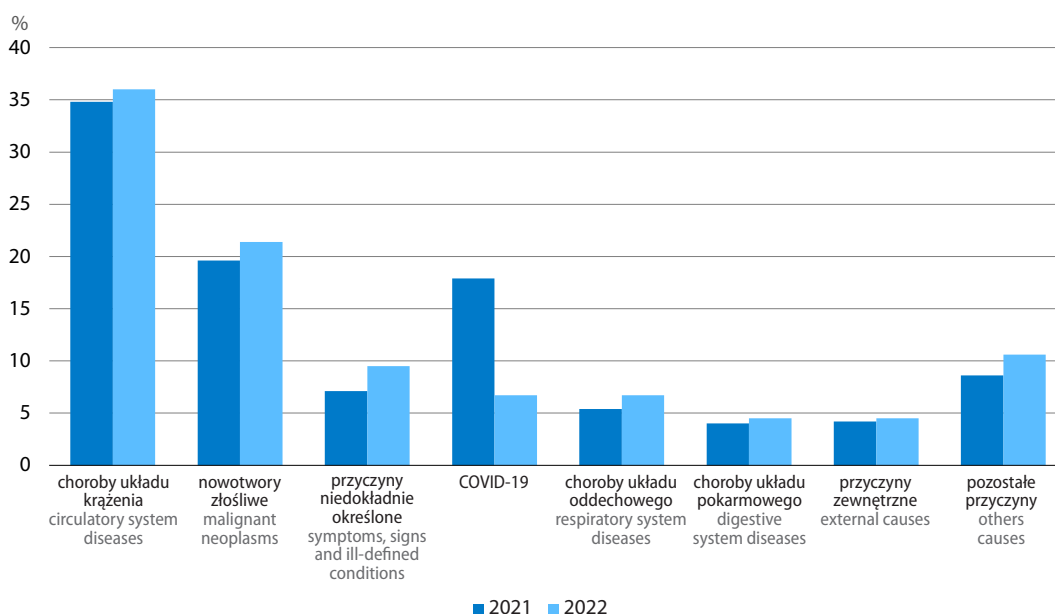

a Dane wstępne.
a Preliminary data.

Według wstępnych danych w 2023 r. **zmarło** ok. 409 tys. osób, tj. o ok. 39 tys. mniej niż przed rokiem. Średnia tygodniowa w 2023 r. wyniosła ok. 7,8 tys. (wobec blisko 9 tys. zgonów w 2022 r.). Współczynnik umieralności obniżył się do 10,8‰ (z 11,9‰ w 2022 r.). W ogólnej liczbie osób zmarłych ok. 52% stanowili mężczyźni. Mediana wieku osób zmarłych w 2022 r. wyniosła prawie 77 lat (tj. 72 lata dla mężczyzn i niespełna 83 lata dla kobiet), podczas gdy w 2000 r. były to 73 lata (odpowiednio 69 lat dla mężczyzn i 78 lat dla kobiet).

Głównymi przyczynami zgonów w 2022³ r. pozostały choroby układu krążenia oraz choroby nowotworowe, które łącznie odpowiadały za ponad 57% wszystkich zgonów (wobec prawie 53% w 2021 r.). Zgony z powodu COVID-19 stanowiły niespełna 7% wszystkich zgonów (wobec ok. 18% rok wcześniej). Kolejnymi istotnymi przyczynami zgonów były choroby układu oddechowego (blisko 7% wobec ponad 5% w 2021 r.) oraz choroby układu pokarmowego i przyczyny zewnętrzne stanowiące łącznie ponad 9% wszystkich zgonów (wobec odpowiednio ok. 8%).

Wykres 4. Zgony według przyczyn
Chart 4. Deaths by causes

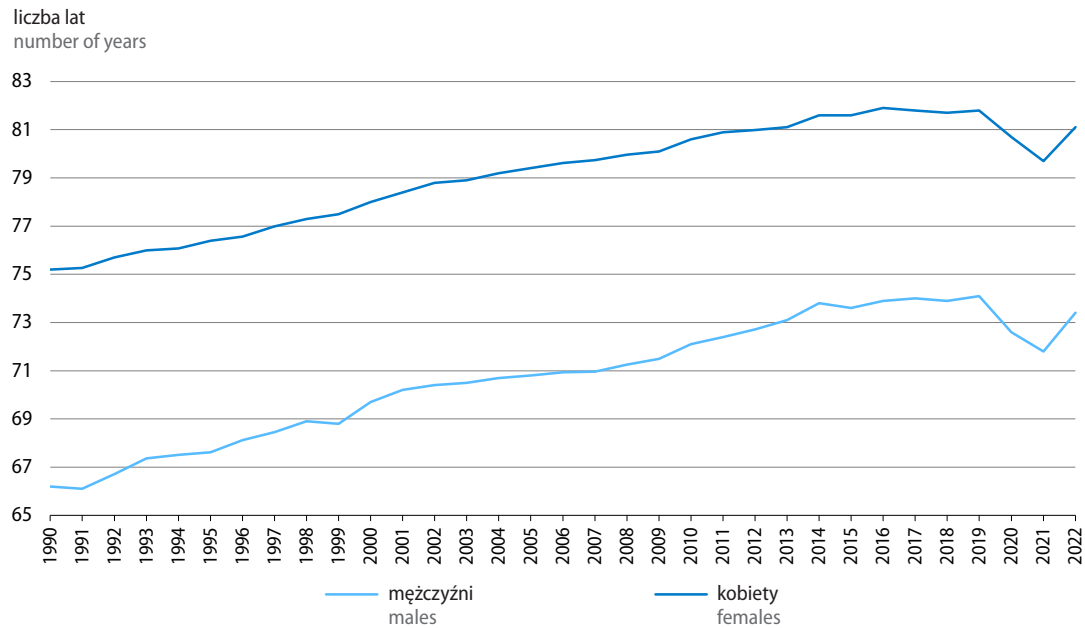

Pozytywnym zjawiskiem jest utrzymująca się niska **umieralność niemowląt**. Szacuje się, że w 2023 r. zmarło ok. 1 tys. dzieci w wieku poniżej 1 roku życia. Współczynnik wyrażający liczbę zgonów niemowląt na 1000 urodzeń żywych wyniósł 3,9‰, tj. nie odbiegał istotnie od wartości obserwowanych w kilku poprzednich latach (poniżej 4‰) i był znacznie niższy niż kilka dekad wcześniej (w 2000 r. wyniósł 8,1‰, a w 1990 r. 19,3‰).

W 2022 r. **przeciętne trwanie życia** mężczyzn w Polsce wyniosło 73,4 roku, natomiast kobiet było o prawie 8 lat dłuższe i wyniosło 81,1 roku (przy założeniu utrzymania się w kolejnych latach warunków umieralności jak w danym roku). Krótsze trwanie życia mężczyzn jest wynikiem ich nadumieralności, obserwowanej we wszystkich grupach wieku, przy czym różnica ta zmniejsza się wraz z wiekiem. Mężczyźni mieszkający w miastach żyją nieco dłużej niż zamieszkali na wsi – w 2022 r. ich przeciętne trwanie życia wynosiło 73,7 roku, a na wsi 73,0 roku. Przeciętne trwanie życia kobiet jest bardziej wyrównane na obu obszarach (81,0 roku w miastach oraz 81,1 roku na wsi).

³ Dane o zgonach według przyczyn za 2023 r. są w trakcie opracowania i będą dostępne w 2 połowie br.

Wykres 5. Przeciętne trwanie życia
Chart 5. Life expectancy

Kobiety w 2022 r. stanowiły prawie 52% ogólnej liczby ludności Polski, a na 100 mężczyzn przypadało ich 107 (odpowiednio 112 w miastach oraz 101 na wsi). Wskaźnik ten jest zróżnicowany pod względem wieku. Chłopców rodzi się więcej niż dziewczynek i do ok. 49 roku życia występuje liczebna przewaga mężczyzn (na 100 przypada 97 kobiet). W późniejszych grupach wieku, z powodu nadumieralności mężczyzn, relacja ta ulega odwróceniu – w grupie osób w wieku 50 lat i więcej **współczynnik feminizacji** wynosi 126, a w najstarszych rocznikach (75 lat i więcej) jest to już 191. Wśród mieszkańców wsi przewaga liczebna kobiet występuje dopiero od 64 roku życia, natomiast w miastach – już od 41 roku życia.

Mediana wieku mieszkańców Polski w 2022 r. wyniosła ponad 42 lata, tj. o prawie 7 lat więcej niż w 2000 r. Wiek środkowy dla mężczyzn to prawie 41 lat, a dla kobiet – 44 lata (w 2000 r. było to odpowiednio ponad 33 i 37 lat). Mieszkańcy wsi są przeciętnie o 2 lata młodszy od ludności miast, dla której mediana wieku wynosi 43 lata.

Rezultatem przemian w procesach demograficznych, a przede wszystkim trwającej od początku lat 90. XX w. depresji urodzeniowej, są zmiany **w liczbie i strukturze ludności według ekonomicznych grup wieku**. Od lat liczba dzieci i młodzieży (0–17 lat) stopniowo się zmniejsza. Jej nieznaczny wzrost obserwowano jedynie w latach 2018–2020, w których liczba urodzeń była nieco wyższa od liczby 17-latków opuszczających wiek przedprodukcyjny. Według szacunków w końcu 2023 r. liczba ludności w wieku 0–17 lat wyniosła niespełna 6,9 mln i była o ok. 64 tys. mniejsza niż w końcu poprzedniego roku i dużo niższa niż kilka dekad wcześniej (w porównaniu z 2000 r. zmniejszyła się o ponad 2,4 mln, a w stosunku do 1990 r. spadła o ponad 4,1 mln). Grupa ta stanowiła 18,3% ludności ogółem (wobec 18,4% w 2022 r.), tj. dużo mniej niż w 2000 r. (24,4%) i 1990 r. (29,0%).

Szacuje się, że w końcu 2023 r. w wieku produkcyjnym było prawie 22,0 mln osób (tj. o 202 tys. mniej niż przed rokiem), które stanowiły 58,4% ludności ogółem (wobec 58,7% w 2022 r. i 60,8% w 2000 r.). Utrzymuje się **proces starzenia się zasobów pracy**: stopniowo zmniejsza się liczba ludności w wieku produkcyjnym mobilnym (w 2023 r. wyniosła 13,3 mln osób). Coraz niższy jest również odsetek tej populacji – według szacunków na koniec 2023 r. wyniósł 35,4% (wobec 36,0% w 2022 r. i 39,8% w 2000 r.). Równocześnie wzrasta liczba ludności w wieku produkcyjnym niemobilnym – według stanu na koniec 2023 r.

wyniosła ona ponad 8,6 mln osób, tj. 23,0% ogólnej populacji (wobec odpowiednio 22,7% rok wcześniej oraz 21,0% w 2000 r.). Od lat nieprzerwanie obserwowany jest wzrost liczby i odsetka osób w wieku poprodukcyjnym. Według wstępnych danych w końcu 2023 r. liczba ludności w tym wieku wyniosła ponad 8,7 mln osób, a jej udział w ogólnej populacji wzrósł do 23,3% (z 22,9% w 2022 r. oraz 14,8% w 2000 r.).

Tablica 1. Struktura ludności według ekonomicznych grup wieku według stanu w dniu 31 grudnia^a
 Table 1. Structure of the population by economic age groups as of 31 December^a

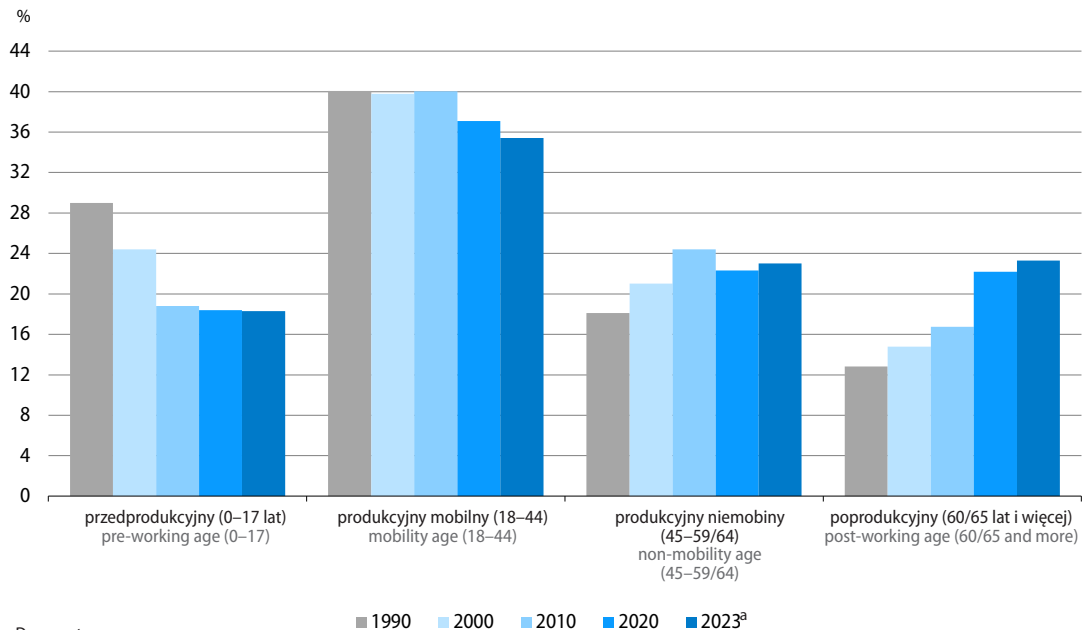
Grupy wieku Age groups	1990	2000	2010	2020	2022	2023 ^b	1990	2000	2010	2020	2022	2023 ^b
	w tysiącach in thousands						w % in %					
Ludność ogółem Total population	38073	38254	38530	38089	37766	37635	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
w wieku: in age groups:												
przedprodukcyjnym (0–17 lat) pre-working age (0–17 years)	11043	9333	7243	6998	6951	6887	29,0	24,4	18,8	18,4	18,4	18,3
produkcyjnym (18–59/64) working age (18–59/64)	22146	23261	24831	22631	22169	21967	58,2	60,8	64,4	59,4	58,7	58,4
mobilnym (18–44) mobility age (18–44)	15255	15218	15424	14131	13581	13316	40,1	39,8	40,0	37,1	36,0	35,4
niemobilnym (45–59/64) non-mobility age (45–59/64)	6890	8043	9407	8500	8589	8652	18,1	21,0	24,4	22,3	22,7	23,0
poprodukcyjnym (60/65 lat i więcej) post-working age (60/65 and more)	4884	5660	6456	8460	8646	8779	12,8	14,8	16,8	22,2	22,9	23,3

a Dane zostały opracowane przy uwzględnieniu wyników kolejnych spisów powszechnych: dla 1990 r. – NSP 1988, dla 2000 r. – NSP 2002, dla 2010 r. – NSP 2011, od 2020 r. – NSP 2021. b Dane wstępne.

a Data were compiled taking into account the results of subsequent national censuses: for 1990 – the 1988 National Census, for 2000 – the 2002 National Census, for 2010 – the 2011 National Census, since 2020 – the 2021 National Census. b Preliminary data.

Na starzenie się zasobów pracy wskazują również wartości **współczynnika obciążenia demograficznego**, który obrazuje liczbę osób w wieku nieprodukcyjnym przypadającą na 100 osób w wieku produkcyjnym. Po 2010 r. notowano systematyczny wzrost tego współczynnika – szacuje się, że w 2023 r. wyniósł on 71 (wobec 55 w 2010 r.). Na niekorzystne zmiany wskazuje w szczególności analiza wskaźników cząstkowych, które prezentują obciążenie osób w wieku produkcyjnym odrębnie osobami w wieku przedprodukcyjnym i osobami w wieku poprodukcyjnym. Wskaźnik dla osób w wieku przedprodukcyjnym od kilku lat kształtuje się na stałym poziomie, natomiast dla osób w wieku poprodukcyjnym wzrasta. Szacuje się, że w 2023 r. na każde 100 osób w wieku produkcyjnym przypadało 31 osób w wieku przedprodukcyjnym i aż 40 osób w wieku poprodukcyjnym. Oznacza to, że potencjalne przyszłe zasoby pracy są mniejsze niż liczba osób, które rynek pracy już teoretycznie opuściły. W 2010 r. cząstkowe współczynniki kształtowały się odwrotnie (na poziomie 29 i 26), a w latach wcześniejszych relacje były jeszcze bardziej korzystne (w 2000 r. wynosiły odpowiednio 40 i 24, a na początku lat 90. XX w. – 50 i 22).

Wykres 6. Zmiany w strukturze ludności według wieku
 Chart 6. Changes in the structure of population by age

a Dane wstępne.
 a Preliminary data.

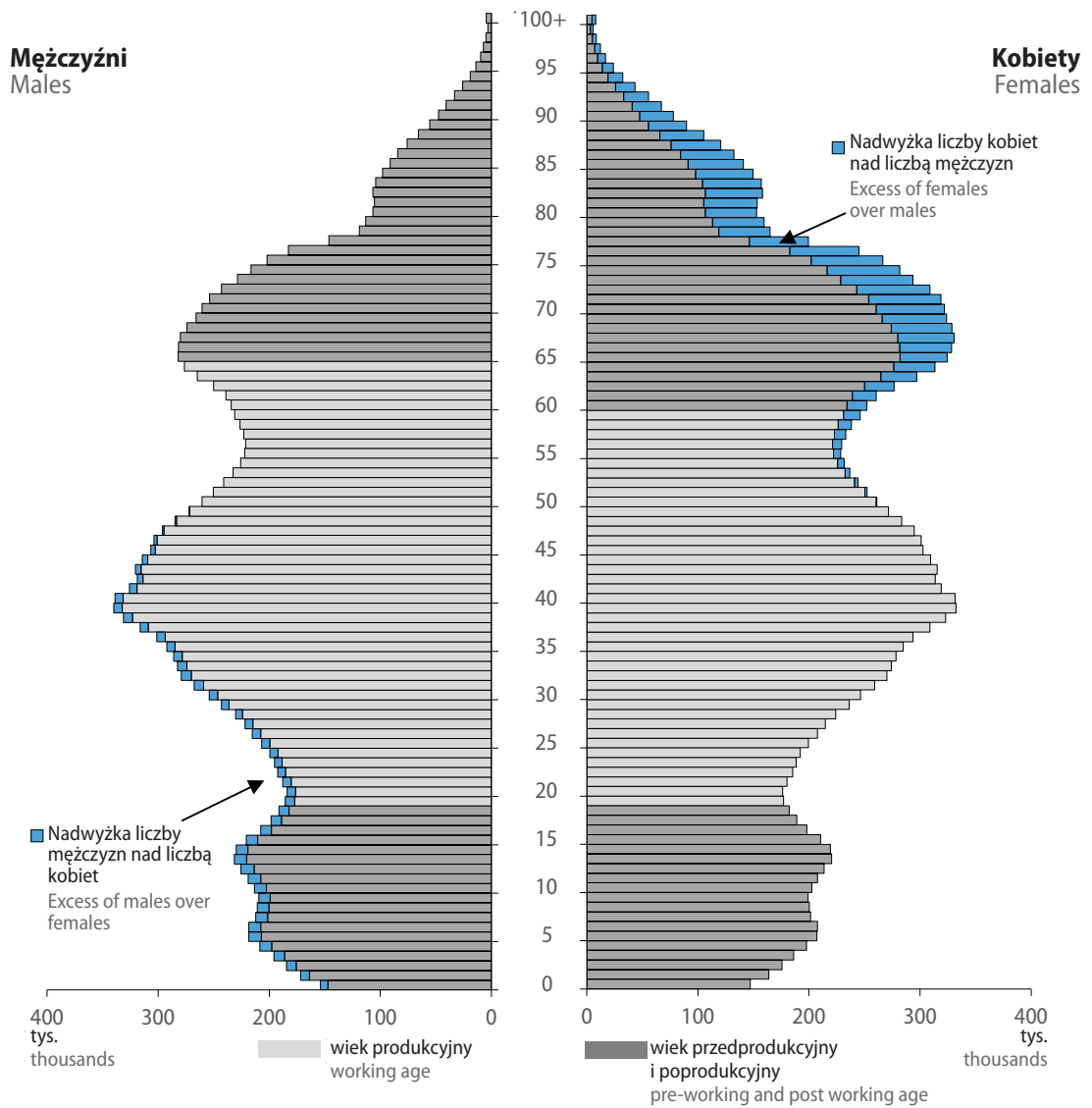
Tablica 2. Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym według stanu w dniu 31 grudnia
 Table 2. Non-working age population per 100 persons of working age as of 31 December

Wyszczególnienie / Specification	1990	1995	2000	2010	2020	2023 ^a
Ogółem / Total	72	68	64	55	68	71
Przedprodukcyjny (0–17 lat) / Pre-working age (0–17 years)	50	45	40	29	31	31
Poprodukcyjny (60/65 lat i więcej) / Post-working age (60/65 and more)	22	23	24	26	37	40

a Dane wstępne.
 a Preliminary data.

Obserwowane procesy demograficzne wskazują, że **sytuacja ludnościowa Polski pozostaje trudna**. W najbliższej perspektywie nie należy spodziewać się znaczących zmian gwarantujących stabilny rozwój demograficzny. Niski poziom dzietności, obserwowany od ponad ćwierćwiecza, będzie miał negatywny wpływ także na przyszłą liczbę urodzeń, ze względu na zmniejszającą się liczbę kobiet w wieku rozrodczym. Zjawisko to jest dodatkowo potęgowane przez utrzymujący się od szeregu lat wysoki poziom emigracji Polaków za granicę (szczególnie dotyczy to emigracji czasowej ludzi młodych). Niski poziom dzietności i urodzeń, przy jednoczesnym wydłużaniu się przeciętnego trwania życia, wpływa na coraz szybsze starzenie się społeczeństwa poprzez m.in. wzrost liczby i udziału najstarszych grup wieku ludności w ogólnej populacji – w 2022 r. grupa wieku 80 lat i więcej liczyła ponad 1,6 mln osób, tj. ponad 4% ludności Polski (w 2010 r. było to 1,3 mln osób, tj. ponad 3%, a w 2000 r. – 770 tys. – 2% populacji).

Wykres 7. Piramida wieku ludności
 stan w dniu 30 czerwca 2023 r.
 Chart 7. Population age pyramid
 as of 30 June 2023

Tablica 3. Podstawowe dane^a demograficzne
 Table 3. Main demographic^a data

Wyszczególnienie Specification	1990	2000	2010	2015	2019	2020	2021	2022	2023 ^b
Ludność ogółem w tys. (stan w dniu 31 grudnia) Total population in thousands (as of 31 December)	38073	38254	38530	38437	38383	38089	37908	37766	37635
Przyrost rzeczywisty: Actual increase:									
w tys. in thousands	85	-9	33	-41	-29	-122	-181	-141	-131
w % in %	0,22	-0,02	0,08	-0,11	-0,07	-0,32	-0,47	-0,37	-0,35
Mężczyźni (w tys.) Males (in thousands)	18552	18537	18653	18598	18567	18417	18323	18249	18190
Ludność w miastach: Urban population:									
w tys. in thousands	23546	23670	23429	23166	23033	22777	22624	22490	22460
w % in %	61,8	61,9	60,8	60,3	60,0	59,8	59,7	59,6	59,7
Ludność w wieku (%): Population of age (%):									
przedprodukcyjnym (0–17 lat) pre-working (0–17 years)	29,0	24,4	18,8	18,0	18,1	18,4	18,4	18,4	18,3
produkcyjnym (18–59/64 lata) working (18–59/64 years)	58,2	60,8	64,4	62,4	60,0	59,4	59,1	58,7	58,4
mobilnym (18–44 lata) mobility (18–44 years)	40,1	39,8	40,0	39,4	37,7	37,1	36,5	36,0	35,4
niemobilnym (45–59/64 lata) non-mobility (45–59/64 years)	18,1	21,0	24,4	23,0	22,3	22,3	22,5	22,7	23,0
poprodukcyjnym (60/65 lat i więcej) post-working (60/65 years and more)	12,8	14,8	16,8	19,6	21,9	22,2	22,5	22,9	23,3
0–14 lat (dzieci) 0–14 years (children)	24,4	19,1	15,2	15,0	15,3	15,6	15,6	15,4	15,1
65 lat i więcej 65 years and more	10,2	12,4	13,5	15,8	18,1	18,5	18,9	19,5	20,1

a Dane o liczbie ludności oraz współczynniki demograficzne w przeliczeniu na 1000 ludności zostały opracowane przy uwzględnieniu wyników kolejnych spisów powszechnych: dla lat 1990 i 1995 – NSP 1988, dla lat 2000 i 2005 – NSP 2002, dla lat 2010–2019 – NSP 2011, od 2020 – NSP 2021. b Dane stanowią wstępny szacunek.

a Data on the population number and demographic indices per 1000 population were compiled taking into account national censuses: for 1990 and 1995 – the 1988 National Census, for 2000 and 2005 – the 2002 National Census, for 2010–2019 – the 2011 National Census, since 2020 – the 2021 National Census. b Data are preliminary estimates.

Tablica 3. Podstawowe dane^a demograficzne (cd.)
 Table 3. Main demographic^a data (cont.)

Wyszczególnienie Specification	1990	2000	2010	2015	2019	2020	2021	2022	2023 ^b
Przeciętne trwanie życia: Life expectancy:									
mężczyźni males	66,2	69,7	72,1	73,6	74,1	72,6	71,8	73,4	.
kobiety females	75,2	78,0	80,6	81,6	81,8	80,6	79,7	81,1	.
Małżeństwa nowo zawarte: Newly contracted marriages:									
w tys. in thousands	255,4	211,2	228,3	188,8	183,4	145,0	168,3	155,80	146,0
na 1000 ludności per 1000 population	6,7	5,5	5,9	4,9	4,8	3,8	4,4	4,1	3,9
Rozwody: Divorces:									
w tys. in thousands	42,4	42,8	61,3	67,3	65,3	51,2	60,7	60,2	57,0
na 1000 ludności per 1000 population	1,1	1,1	1,6	1,8	1,7	1,3	1,6	1,6	1,5
Separacje (w tys.) Separations (in thou- sands)	-	1,3	2,8	1,7	1,2	0,7	0,8	0,7	0,6
Urodzenia żywe: Live births:									
w tys. in thousands	547,7	378,3	413,3	369,3	375,0	355,3	331,5	305,1	272,0
na 1000 ludności per 1000 population	14,3	9,9	10,7	9,6	9,8	9,3	8,7	8,1	7,2
Współczynnik dzietności Total fertility rate	1,99	1,37	1,38	1,29	1,42	1,39	1,33	1,26	.
Zgony ogółem: Total deaths:									
w tys. in thousands	390,3	368,0	378,5	394,9	409,7	477,4	519,5	448,4	409,0
na 1000 ludności per 1000 population	10,2	9,6	9,8	10,3	10,7	12,5	13,8	11,9	10,8
wg przyczyn (w %): by causes (in %):									
choroby układu krążenia of the circulatory system	52,2	47,7	46,0	45,8	39,4	36,6	34,8	36,0	.

a Dane o liczbie ludności oraz współczynniki demograficzne w przeliczeniu na 1000 ludności zostały opracowane przy uwzględnieniu wyników kolejnych spisów powszechnych: dla lat 1990 i 1995 – NSP 1988, dla lat 2000 i 2005 – NSP 2002, dla lat 2010–2019 – NSP 2011, od 2020 – NSP 2021. b Dane stanowią wstępny szacunek.

a Data on the population number and demographic indices per 1000 population were compiled taking into account national censuses: for 1990 and 1995 – the 1988 National Census, for 2000 and 2005 – the 2002 National Census, for 2010–2019 – the 2011 National Census, since 2020 – the 2021 National Census. b Data are preliminary estimates.

Tablica 3. Podstawowe dane^a demograficzne (dok.)
 Table 3. Main demographic^a data (cont.)

Wyszczególnienie Specification	1990	2000	2010	2015	2019	2020	2021	2022	2023 ^b
nowotwory złośliwe malignant neo- plasms	18,7	23,0	24,5	25,5	24,5	20,9	18,0	21,4	.
urazy i zatrucia injuries and pois- onings	7,6	7,0	6,2	5,0	4,9	4,2	4,2	4,5	.
w tym: of which:									
wypadki drogowe road accidents	2,1	1,6	1,1	0,7	0,9	0,8	0,5	0,3	.
samobójstwa suicides	1,3	1,6	1,7	1,4	1,1	1,0	0,9	1,0	.
przyczyny niedokładnie określone causes not precisely identified	6,5	6,6	6,5	6,6	11,0	10,4	7,1	9,5	.
Zgony niemowląt: Infant deaths:									
w tys. in thousands	10,6	3,1	2,1	1,5	1,4	1,3	1,3	1,2	1,1
na 1000 urodzeń ży- wych per 1000 live births	19,3	8,1	5,0	4,0	3,8	3,6	3,9	3,8	3,9
Przyrost naturalny: Natural increase:									
w tys. in thousands	157,4	10,3	34,8	-25,6	-34,8	-122,0	-188,0	-143,3	-137,0
na 1000 ludności per 1000 population	4,1	0,3	0,9	-0,7	-0,9	-3,2	-4,9	-3,8	-3,6
Migracje zagraniczne na pobyt stały (w tys.): International migrations for permanent resi- dence (in thousands):									
imigracja immigrations	2,6	7,3	15,2	.	16,9	13,3	15,4	15,6	.
emigracja emigrations	18,4	27,0	17,4	.	10,7	8,8	12,0	13,6	.
saldo net migrations	-15,8	-19,7	-2,1	-15,8	6,2	4,5	3,4	1,9	.

a Dane o liczbie ludności oraz współczynniki demograficzne w przeliczeniu na 1000 ludności zostały opracowane przy uwzględnieniu wyników kolejnych spisów powszechnych: dla lat 1990 i 1995 – NSP 1988, dla lat 2000 i 2005 – NSP 2002, dla lat 2010–2019 – NSP 2011, od 2020 – NSP 2021. b Dane stanowią wstępny szacunek.

a Data on the population number and demographic indices per 1000 population were compiled taking into account national censuses: for 1990 and 1995 – the 1988 National Census, for 2000 and 2005 – the 2002 National Census, for 2010–2019 – the 2011 National Census, since 2020 – the 2021 National Census. b Data are preliminary estimates.

Więcej danych w **Biuletynie Statystycznym**, w tym:

TABL. 1. PODSTAWOWE WSKAŹNIKI
TABL. 7. STAN I RUCH NATURALNY LUDNOŚCI

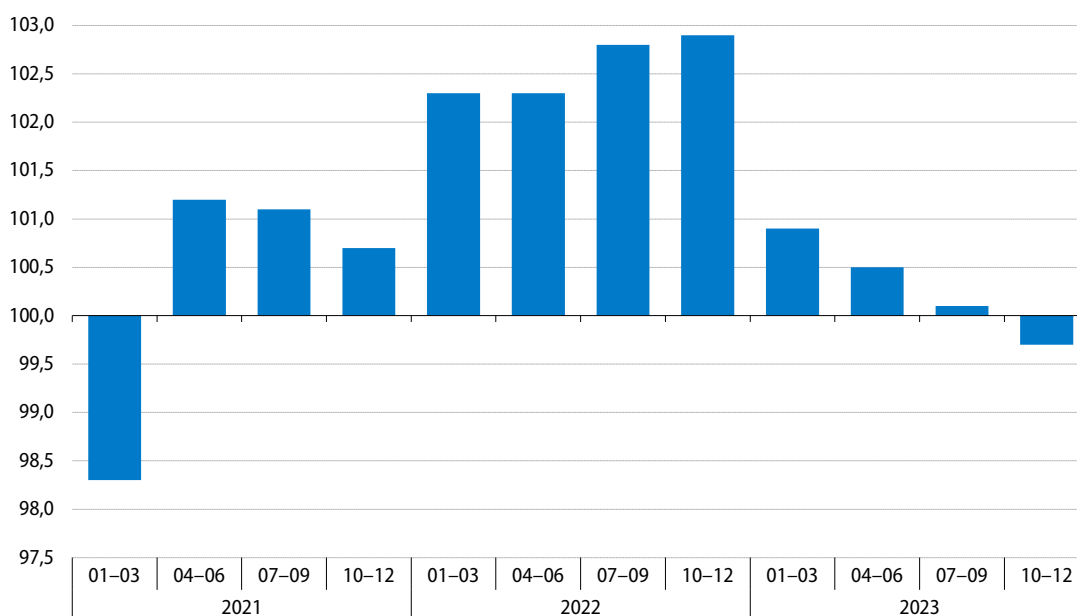
Rynek pracy Labour market

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w 2023 r. było nieznacznie większe niż w poprzednim roku. Zmniejszył się napływ do ewidencji bezrobotnych, również mniej osób niż w 2022 r. wykreślono z rejestru. Stopa bezrobocia rejestrowanego w końcu 2023 r. kształtowała się na poziomie zbliżonym do notowanego w końcu 2022 r.

Według danych szacunkowych liczba **pracujących w gospodarce narodowej** w końcu 2023 r. była o ok. 0,1% wyższa niż rok wcześniej (wobec wzrostu o 1,4% w końcu 2022 r.).

Wykres 8. **Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw** analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 8. **Average paid employment in enterprise sector**
corresponding period of previous year=100

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw¹ w 2023 r. ukształtowało się na poziomie 6528,9 tys. i było o 0,3% wyższe niż przed rokiem (wobec wzrostu o 2,6% w 2022 r.). Zatrudnienie wzrosło w większości analizowanych sekcji, w tym najbardziej w informacji i komunikacji (o 5,9%) oraz zakwaterowaniu i gastronomii (o 5,8%), choć wzrost ten był mniejszy niż rok wcześniej. Bardziej niż przeciętnie w sektorze wzrosło także zatrudnienie m.in. w działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją (3,0%), transporcie i gospodarce magazynowej (2,5%), górnictwie i wydobywaniu (1,5%) oraz w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (1,1%). Zatrudnienie w handlu; naprawie pojazdów samochodowych utrzymało się na poziomie z 2022 r. Spadek zatrudnienia (wobec wzrostów obserwowanych rok wcześniej) dotyczył jednostek zajmujących się administrowaniem i działalnością wspierającą, budownictwem (po 2,2%), przetwórstwem przemysłowym (o 0,9%) oraz dostawą wody; gospodarowaniem ściekami i odpadami; rekultywacją (o 0,2%).

¹ W jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób; w przeliczeniu na etaty.

Tablica 4. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw
Table 4. Average paid employment in enterprise sector

Wyszczególnienie Specification	2022		2023			
	12	01–12	12	01–12	12	01–12
	analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100		w tys. in thousands		analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100	
Sektor przedsiębiorstw Enterprise sector	102,2	102,6	6 495	6529	99,9	100,3
w tym: of which:						
Przemysł Industry	100,9	101,4	2 723	2748	99,3	99,3
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	100,5	98,9	123	123	102,7	101,5
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	100,9	101,6	2 350	2374	99,0	99,1
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę electricity, gas, steam and air conditioning supply	100,5	98,9	113	113	100,7	101,1
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja water supply; sewerage, waste management and remediation activities	102,0	102,3	138	137	100,1	99,8
Budownictwo Construction	101,3	102,2	419	422	98,8	97,8
Handel; naprawa pojazdów samochodowych Trade; repair of motor vehicles	102,0	102,3	1 327	1325	99,4	100,0
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	104,1	103,8	667	673	101,3	102,5
Zakwaterowanie i gastronomia Accommodation and catering	105,7	109,0	131	131	105,0	105,8
Informacja i komunikacja Information and communication	110,8	111,3	307	309	102,6	105,9
Obsługa rynku nieruchomości Real estate activities	98,6	98,8	91	91	100,3	100,3
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a Professional, scientific and technical activities ^a	106,3	106,5	278	276	103,0	105,3
Administrowanie i działalność wspierająca Administrative and support service activities	101,5	101,0	394	396	97,6	97,8
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	102,5	102,8	95	94	102,9	103,0

a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.
 a Does not include divisions: Research and experimental development and Veterinary activities.

Spośród działów o największym udziale w zatrudnieniu w 2023 r. najbardziej wzrosło w skali roku zatrudnienie w przedsiębiorstwach zajmujących się magazynowaniem i działalnością usługową wspomagającą transport – o 4,7% (wobec wzrostu o 2,3% rok wcześniej). Większy niż przeciętnie wzrost zatrudnienia dotyczył także m.in. działów handel hurtowy i detaliczny pojazdami samochodowymi oraz ich naprawa (3,1%)

oraz produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (2,9%, po spadku o 1,7% rok wcześniej). W ponad połowie z analizowanych działów zatrudnienie było niższe niż rok wcześniej (kiedy przeważnie notowano jego wzrost), a najgłębszy spadek zatrudnienia dotyczył podmiotów produkujących meble (7,0%), wyroby z drewna, korka, słomy i wikliny (5,2%), wyroby z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (4,0%) oraz jednostek zajmujących się budową budynków (spadek o 3,8%).

Tablica 5. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w kolejnych kwartałach
 Table 5. Average paid employment in enterprise sector in the following quarters

Wyszczególnienie Specification	2022				2023			
	01-03	04-06	07-09	10-12	01-03	04-06	07-09	10-12
	analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100							
Sektor przedsiębiorstw Enterprise sector	102,3	102,3	102,8	102,9	100,9	100,5	100,1	99,7
w tym: of which:								
Przemysł Industry								
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	101,3	101,2	101,5	101,5	99,6	99,3	99,2	99,1
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	97,8	98,4	99,5	100,0	100,2	101,8	101,9	102,2
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę electricity, gas, steam and air conditioning supply	101,6	101,4	101,7	101,6	99,4	99,1	98,9	98,9
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja water supply; sewerage, waste management and remediation activities	97,4	98,3	99,1	101,0	101,1	101,4	101,4	100,7
Budownictwo Construction	102,8	102,4	102,2	101,8	100,0	99,8	100,2	99,0
Handel; naprawa pojazdów samochodowych Trade; repair of motor vehicles	101,0	100,0	103,2	104,5	98,6	99,7	97,1	95,7
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	102,1	102,0	102,4	102,8	100,6	100,2	99,8	99,4
Zakwaterowanie i gastronomia Accommodation and catering	103,7	104,1	104,8	102,8	102,5	102,7	102,6	102,4
Informacja i komunikacja Information and communication	108,6	108,9	110,0	108,3	107,1	105,6	104,3	106,2
Obsługa rynku nieruchomości Real estate activities	110,7	111,3	111,2	112,0	108,7	106,9	104,9	103,3
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a Professional, scientific and technical activities ^a	98,2	99,2	98,1	99,7	100,2	100,2	101,3	99,7
Administrowanie i działalność wspierająca Administrative and support service activities	105,5	105,7	106,9	107,7	106,9	106,1	104,8	103,5
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	100,5	101,4	100,5	101,4	98,8	97,0	96,9	98,4
	101,9	102,4	103,0	103,9	103,2	103,8	103,0	102,2

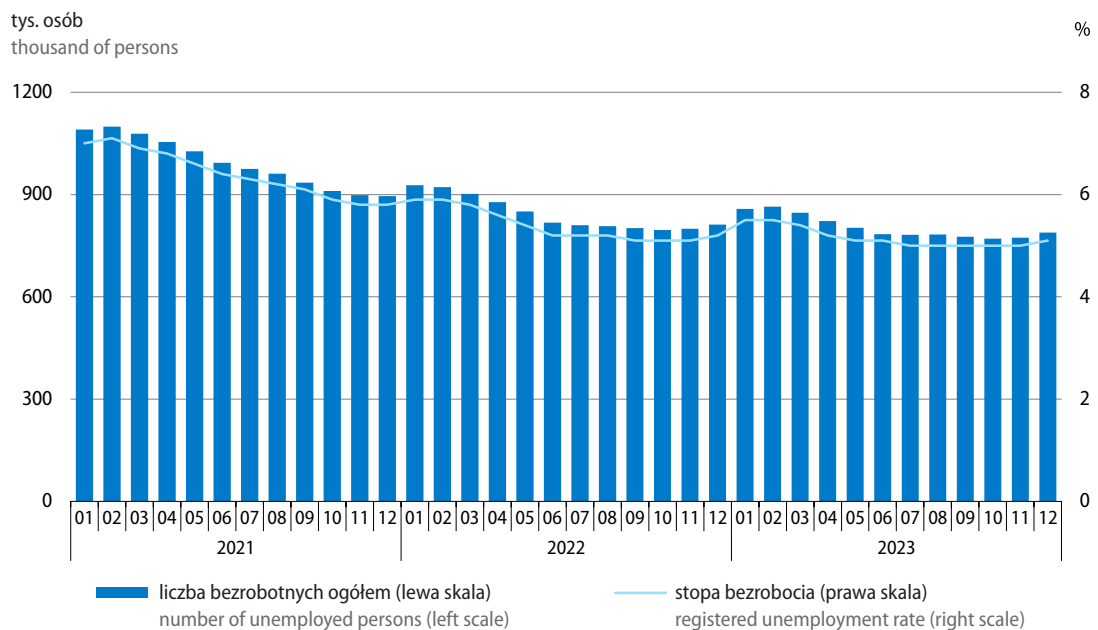
a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.
 a Does not include divisions: Research and experimental development and Veterinary activities.

W grudniu 2023 r. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 6495,3 tys. i było o 0,1% niższe niż rok wcześniej (wobec spadku o 0,2% w listopadzie 2023 r. oraz wzrostu o 2,2% w grudniu 2022 r.). Spadek ten wynikał m.in. z ograniczenia zatrudnienia w przetwórstwie przemysłowym (o 1,0% w skali roku), administrowaniu i działalności wspierającej (o 2,4%) oraz w handlu i naprawie pojazdów samochodowych (o 0,6%). Największy wzrost zatrudnienia utrzymał się w informacji i komunikacji (wyniósł 5,0%).

W końcu grudnia 2023 r. w urzędach pracy **zarejestrowanych** było 788,2 tys. **bezrobotnych**, tj. więcej niż w poprzednim miesiącu (o 14,8 tys., tj. o 1,9%), ale mniej niż przed rokiem (o 24,1 tys., tj. o 3,0%). **Stopa bezrobocia rejestrowanego** wyniosła 5,1% i była nieznacznie wyższa niż w listopadzie 2023 r. (o 0,1 p.proc.), i nieco niższa niż w grudniu 2022 r. (również o 0,1 p.proc.).

Wykres 9. Bezrobocie rejestrowane stan w końcu miesiąca

Chart 9. Registered unemployment as of the end of a month

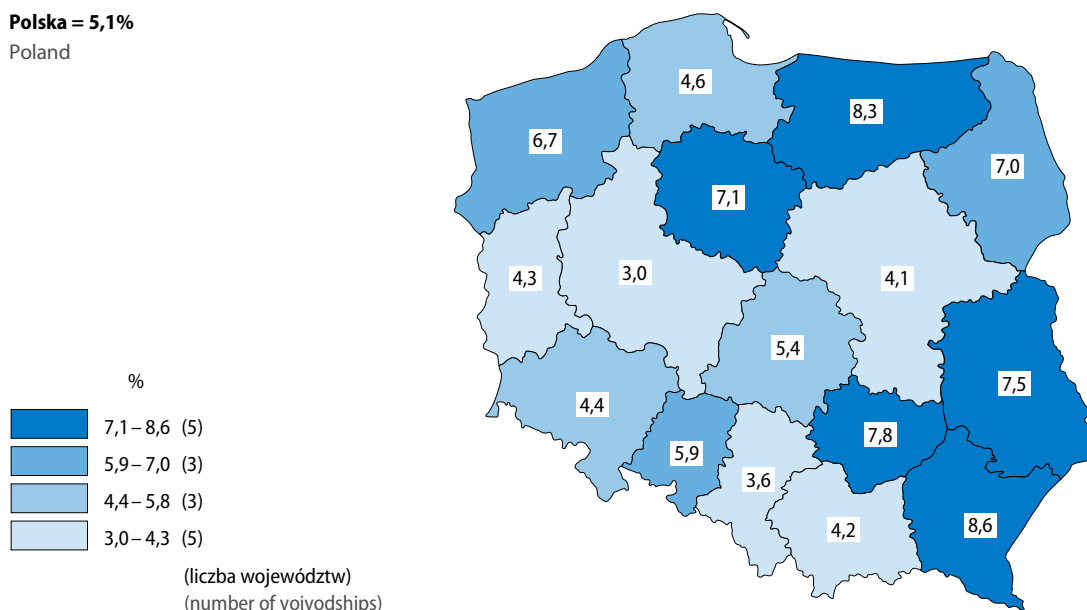

Stopa bezrobocia w województwach kształtowała się w granicach od 8,6% w podkarpackim do 3,0% w wielkopolskim. W porównaniu z poprzednim miesiącem wzrosła ona w większości województw: w opolskim, świętokrzyskim i warmińsko-mazurskim (po 0,3%), kujawsko-pomorskim, lubelskim, podkarpackim i podlaskim (po 0,2%) oraz łódzkim, małopolskim, śląskim, wielkopolskim i zachodniopomorskim (po 0,1%). W pozostałych województwach nie uległa zmianie. W skali roku w większości województw natężenie bezrobocia zmniejszyło się, w największym stopniu w województwach lubelskim – o 0,5 p.proc. oraz warmińsko-mazurskim – o 0,3 p.proc. Niewielki wzrost stopy bezrobocia notowano w województwie wielkopolskim (o 0,1 p.proc.). W pięciu województwach stopa bezrobocia ukształtowała się na poziomie sprzed roku.

Mapa 1. Stopa bezrobocia rejestrowanego stan w końcu grudnia 2023 r.

Map 1. Registered unemployment rate as of the end of December 2023

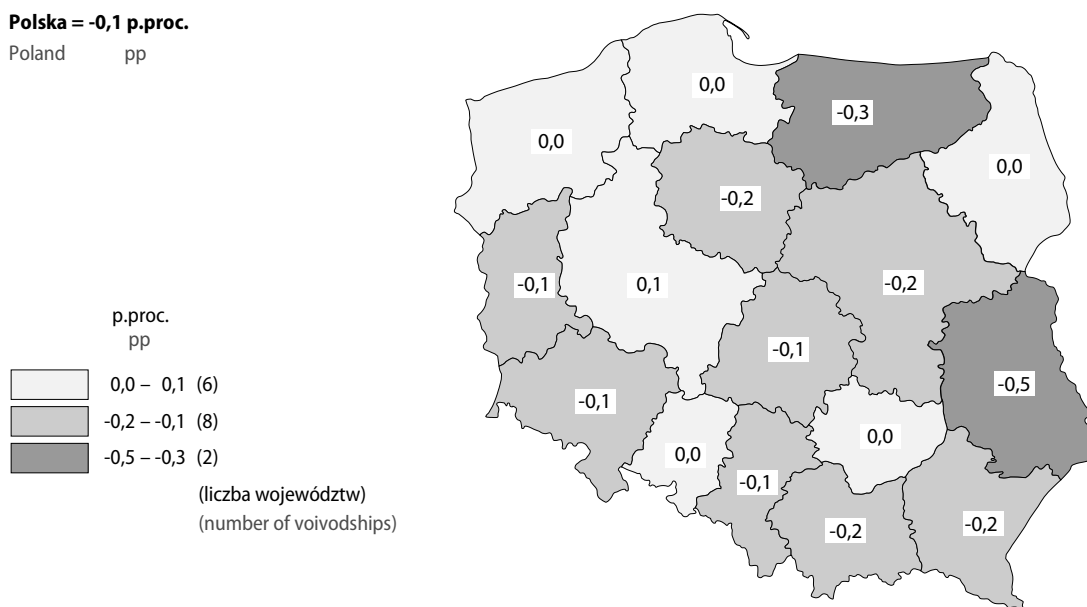
Polska = 5,1%
Poland

Mapa 2. Zmiany stopy bezrobocia rejestrowanego grudzień 2023 r. do grudnia 2022 r.

Map 2. Registered unemployment rate changes December 2023 to December 2022

Polska = -0,1 p.proc.
Poland pp

Tablica 6. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych i stopa bezrobocia rejestrowanego
 Table 6. Registered unemployed persons and unemployment rate

Wyszczególnienie Specification	2022				2023			
	01-03	04-06	07-09	10-12	01-03	04-06	07-09	10-12
Bezrobotni zarejestrowani (w końcu okresu): Registered unemployed persons (of the end of a period):								
w tys. osób in thousand persons	902,1	818,0	801,7	812,3	846,9	783,5	776,0	788,2
analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100	83,6	82,3	85,8	90,7	93,9	95,8	96,8	97,0
Bezrobotni nowo zarejestrowani: Newly registered unemployed:								
w tys. osób in thousand persons	319,3	293,5	342,9	346,1	350,6	272,8	322,7	319,6
analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100	100,0	115,6	111,9	111,9	109,8	93,0	94,1	92,3
Bezrobotni wyrejestrowani: Unemployed persons removed from unemployment rolls:								
w tys. osób in thousand persons	312,4	377,6	359,2	335,5	316,0	336,2	330,3	307,3
analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100	108,7	111,4	98,4	96,2	101,2	89,0	91,9	91,6
Płynność bezrobocia (napływ – odpływ) w tys. osób Inflow into and outflow from unemployment (inflow – outflow) in thousand persons	6,9	-84,0	-16,4	10,6	34,6	-63,3	-7,5	12,2
Stopa bezrobocia (w końcu okresu) w % Unemployment rate (of the end of a period) in %	5,8	5,2	5,1	5,2	5,4	5,1	5,0	5,1

Wśród **bezrobotnych zarejestrowanych** w końcu grudnia 2023 r. kobiety stanowiły 52,6%, tj. o 1,1 p.proc. mniej niż rok wcześniej. Nadal większość bezrobotnych nie miała prawa do zasiłku (84,8%, tj. o 1,0 p.proc. mniej niż w końcu grudnia 2022 r.), a znaczna część nie posiadała kwalifikacji zawodowych (32,3%, podobnie jak rok wcześniej). Mniejszy niż w końcu 2022 r. był odsetek bezrobotnych dotychczas niepracujących (12,7% wobec 13,2%). Odsetek bezrobotnych zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy był zbliżony do notowanego rok wcześniej (4,1% wobec 4,0%), a bezrobotnych absolwentów – mniejszy (3,9% wobec 4,4%).

W szczególnej sytuacji na rynku pracy znajdowały się m.in. osoby długotrwale bezrobotne, które w końcu grudnia 2023 r. stanowiły 49,0% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych, tj. nieco mniej niż rok wcześniej (51,7%). Zbliżone do notowanych w końcu 2022 r. były odsetki bezrobotnych powyżej 50. roku życia (26,8% wobec 27,0%) oraz do 30. roku życia (24,1% wobec 23,9%). Mniejszy niż w końcu 2022 r. był wśród bezrobotnych odsetek osób posiadających co najmniej jedno dziecko w wieku do 6. roku życia (15,7% wobec 17,0%), natomiast nieco większy był odsetek osób niepełnosprawnych (7,7% wobec 7,3%).

Tablica 7. Bezrobotni zarejestrowani stan w końcu miesiąca

Table 7. Registered unemployed persons as of the end of a month

Wyszczególnienie Specification	12 2022		12 2023		12 2022	12 2023
	w tys. in thousands	analogiczny okres roku poprzednie- go=100 correspond- ing period of previous year=100	w tys. in thousands	analogiczny okres roku poprzednie- go=100 correspond- ing period of previous year=100	w % bezrobotnych zarejestrowanych ogółem in % of total registered unemployed	
Bezrobotni zarejestrowani ogółem Registered unemployed – in total	812,3	90,7	788,2	97,0	100,0	100,0
Z liczby ogółem – bezrobotni: Of total – registered unemployed:						
Kobiety Females	436,4	90,6	414,9	95,1	53,7	52,6
Dotychczas niepracujący Previously not employed	106,9	96,0	99,9	93,5	13,2	12,7
Zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy Terminated for company reasons	32,1	88,2	32,0	99,7	4,0	4,1
Bez prawa do zasiłku Without benefits rights	696,9	89,8	668,5	95,9	85,8	84,8
Absolwenci ^a Graduates ^a	35,8	129,3	30,9	86,3	4,4	3,9
Bez kwalifikacji zawodowych Without occupational qualifications	262,9	90,2	254,4	96,8	32,4	32,3
Z liczby ogółem – bezrobotni będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy: Of total – unemployed persons with a specific situation on labour market:						
W wieku do 30. Roku życia At the age below 30 years	194,5	92,2	189,7	97,5	23,9	24,1
W wieku powyżej 50. Roku życia At the age over 50 years	218,9	90,9	211,3	96,5	27,0	26,8
Długotrwale bezrobotni ^b Long-term unemployed ^b	419,7	82,9	385,9	91,9	51,7	49,0
Posiadający co najmniej jedno dziecko w wieku do 6. Roku życia With at least one child under 6 years of age	138,2	86,4	124,0	89,7	17,0	15,7
Niepełnosprawni Disabled	59,6	97,7	60,8	102,1	7,3	7,7

a Bezrobotni absolwenci to osoby zarejestrowane w okresie 12-m-cy od zakończenia nauki. b Długotrwale bezrobotni to osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 m-cy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych w miejscu pracy.

a Unemployed graduates include persons registered within the period of 12 months since the completion of education. b The long-term unemployed include persons remaining in the register rolls of the powiat labour office for the overall period of over 12 months during the last 2 years, excluding the periods of traineeship and occupational preparation of adults in the workplace.

W 2023 r. w urzędach pracy **zarejestrowano** 1265,7 tys. **nowych bezrobotnych**, tj. o 2,8% mniej niż w 2022 r. (w tym w grudniu 2023 r. – 101,1 tys., tj. o 10,5% mniej niż rok wcześniej). Najliczniejszą grupę nadal stanowiły osoby rejestrujące się po raz kolejny (979,4 tys. osób, tj. o 0,4% mniej niż w 2022 r.), a ich udział wśród nowo zarejestrowanych ogółem zwiększył się w porównaniu z poprzednim rokiem (o 1,8 p.proc. do 77,4%). Podobnie jak rok wcześniej, osoby zamieszkałe na wsi stanowiły 42,7% nowo rejestrujących się bezrobotnych. Wśród nowo zarejestrowanych bezrobotnych zmniejszyły się odsetki osób dotychczas niepracujących (o 3,1 p.proc. do 13,2%), długotrwale bezrobotnych (o 2,1 p.proc. do 24,8%), nieposiadających kwalifikacji zawodowych (o 0,3 p.proc. do 31,8%), a także nieznacznie – absolwentów (o 0,1 p.proc. do 9,0%). Również udział cudzoziemców wśród bezrobotnych był mniejszy niż w 2022 r., kiedy w związku z wojną w Ukrainie obserwowano ich wzmożony napływ do rejestrów (spadek o 2,8 p.proc. do 3,6%). Nieco wzrósł natomiast udział osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy (o 0,4 p.proc. do 3,8%).

Tablica 8. Liczba bezrobotnych nowo zarejestrowanych
Table 8. Newly registered unemployed

Wyszczególnienie Specification	01–12 2022		01–12 2023		01–12 2022	01–12 2023
	w tys. in thousands	analogiczny okres roku poprzednie- go=100 correspon- ding period of previous year=100	w tys. in thousands	analogiczny okres roku poprzednie- go=100 correspon- ding period of previous year=100	w % bezrobotnych nowo zarejestrowanych in % of newly registered unemployed	
Bezrobotni nowo zarejestrowani ogółem Newly registered unemployed – in total	1301,8	109,5	1265,7	97,2	100,0	100,0
Z liczby ogółem – bezrobotni: Of total – registered unemployed:						
zarejestrowani po raz kolejny reentrants to unemployment rolls	983,7	105,2	979,4	99,6	75,6	77,4
dotychczas niepracujący previously not employed	211,7	141,1	167,0	78,9	16,3	13,2
absolwenci ^a graduates ^a	118,8	109,9	113,7	95,7	9,1	9,0
zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy terminated for company reasons	44,7	95,1	48,2	107,9	3,4	3,8
zamieszkali na wsi living in rural areas	555,6	106,8	540,9	97,3	42,7	42,7
cudzoziemcy foreigners	83,2	1553,0	45,2	54,3	6,4	3,6
bez kwalifikacji zawodowych without occupational qualifica- tions	417,9	113,9	402,4	96,3	32,1	31,8
długotrwale bezrobotni ^b long-term unemployed ^b	350,5	85,2	313,7	89,5	26,9	24,8

a Bezrobotni absolwenci to osoby zarejestrowane w okresie 12 m-cy od zakończenia nauki. b Długotrwale bezrobotni to osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 m-cy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych w miejscu pracy.

a Unemployed graduates include persons registered within the period of 12 months since the completion of education. b The long-term unemployed include persons remaining in the register rolls of the powiat labour office for the overall period of over 12 months during the last 2 years, excluding the periods of traineeship and occupational preparation of adults in the workplace.

W 2023 r. z ewidencji bezrobotnych **skreślono** 1289,8 tys. osób, tj. o 6,9% mniej niż w 2022 r. (w tym w grudniu 2023 r. – 86,3 tys. osób, tj. o 14,5% mniej niż rok wcześniej). Nadal najczęstszą przyczyną wyrejestrowania było podjęcie pracy (dotyczyło 53,2% osób wykreślonych wobec 51,6% rok wcześniej) – z tego powodu wykreślono z rejestru 686,8 tys. osób, tj. o 3,9% mniej niż w 2022 r. Wpłynął na to spadek liczby osób podejmujących pracę niesubsydiowaną (o 0,6%), jak i subsydiowaną (o 17,0%). W porównaniu z 2022 r. znacznie spadła liczba osób skreślonych z rejestru w wyniku rozpoczęcia szkolenia lub stażu (o 26,1%), mniejsza była również liczba tych, którzy dobrowolnie zrezygnowali ze statusu bezrobotnego (o 9,0%) lub nie potwierdzili gotowości do podjęcia pracy (o 0,8%).

Tablica 9. Liczba bezrobotnych wyrejestrowanych z ewidencji urzędów pracy według przyczyn
 Table 9. Unemployed persons removed from unemployment rolls by reasons

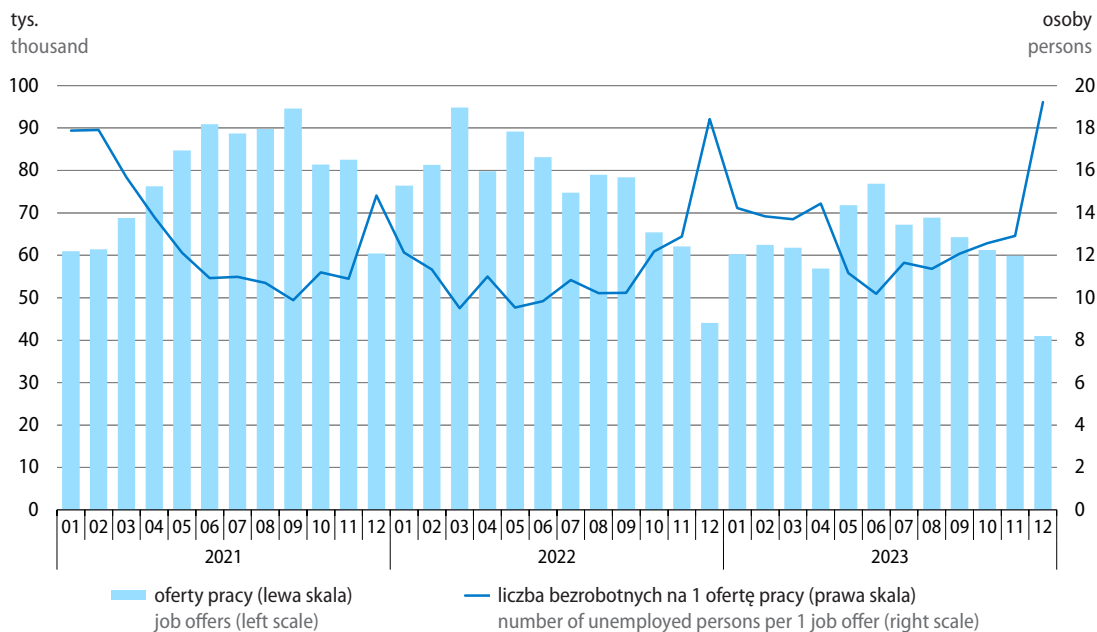
Wyszczególnienie Specification	01–12 2022		01–12 2023		01–12 2022	01–12 2023
	w tys. in thousands	analogiczny okres roku poprzednie- go=100 correspon- ding period of previous year=100	w tys. in thousands	analogiczny okres roku poprzednie- go=100 correspon- ding period of previous year=100	w % bezrobotnych wyrejestrowanych in % of unemployed persons removed from unemployment rolls	
Bezrobotni wyrejestrowani ogółem Unemployed persons removed from unemployment rolls – in total	1384,7	103,3	1289,8	93,1	100,0	100,0
Z liczby ogółem – bezrobotni, którzy: Of total – unemployed persons, who:						
podjęli pracę: took work:	714,9	90,7	686,8	96,1	51,6	53,2
niesubsydiowaną unsubsidised	570,1	87,4	566,6	99,4	41,2	43,9
subsydiowaną subsidised	144,8	106,6	120,2	83,0	10,5	9,3
rozpoczęli szkolenie lub staż started training or traineeship	148,5	117,5	109,8	73,9	10,7	8,5
nie potwierdzili gotowości do podję- cia pracy did not confirm availability for work	244,8	146,7	242,9	99,2	17,7	18,8
dobrowolnie zrezygnowali ze statusu bezrobotnego voluntarily resigned from the status of unemployed	95,2	128,9	86,7	91,0	6,9	6,7
nabyli prawa emerytalne lub rentowe acquired the right to retirement pay pension	6,1	90,3	6,0	98,7	0,4	0,5
nabyli uprawnienia do świadczenia przedemerytalnego acquired the right to pre-retirement allowances	7,9	75,2	6,6	83,9	0,6	0,5

Z tytułu **zasiłków dla bezrobotnych** (bez składki na ubezpieczenie społeczne) w 2023 r. wypłacono 1738,3 mln zł, tj. o 13,4% więcej niż rok wcześniej. W grudniu 2023 r. bezrobotnym wypłacono 149,8 mln zł, tj. o 2,4% więcej niż przed miesiącem oraz o 19,5% więcej niż w grudniu 2022 r.

Do urzędów pracy w 2023 r. zgłoszono 1071,3 tys. **ofert zatrudnienia**², tj. o 10,8% mniej niż rok wcześniej (kiedy odnotowano spadek o 11,8%). W porównaniu z poprzednim rokiem zmniejszyła się liczba ofert zarówno z sektora prywatnego (o 12,1%), jak i publicznego (o 1,0%). Oferty z sektora publicznego stanowiły 13,4% ogółu zgłoszonych ofert (wobec 12,1% w 2022 r.). W końcu grudnia 2023 r. oferty zatrudnienia niewykorzystane dłużej niż jeden miesiąc stanowiły 39,7% ogółu ofert (wobec 37,5% rok wcześniej). Spośród wszystkich ofert pozostających do dyspozycji w końcu grudnia 2023 r., 3,8% adresowanych było do osób niepełnosprawnych, 1,7% dotyczyło stażu, a 0,1% skierowanych było do absolwentów.

Wykres 10. Oferty pracy
stan w końcu miesiąca

Chart 10. Job offers
as of the end of a month

W ramach zwolnień grupowych w 2023 r. pracodawcy **zadeklarowali zwolnienie** większej liczby pracowników niż rok wcześniej – 364 zakładów zadeklarowało zwolnienie 30,6 tys. pracowników, w tym 1,4 tys. osób z sektora publicznego.

² Dotyczy wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej.

Tablica 10. Zgłoszenia zwolnień z przyczyn dotyczących zakładów pracy w ciągu okresu

Table 10. Reports of terminations for establishments-related reasons during the period

Wyszczególnienie Specification	01–12 2022	01–12 2023
Liczba zakładów Number of establishments	341	364
w tym sektor publiczny of which public sector	58	23
Liczba osób (w tys.) Number of persons (in thousands)	20,8	30,6
w tym sektor publiczny of which public sector	2,3	1,4

Więcej danych w **Biuletynie Statystycznym**, w tym:

TABL. 1. PODSTAWOWE WSKAŹNIKI

TABL. 11. PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW

TABL. 12. BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI I OFERTY PRACY

TABL. 14. BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI BĘDĄCY W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY

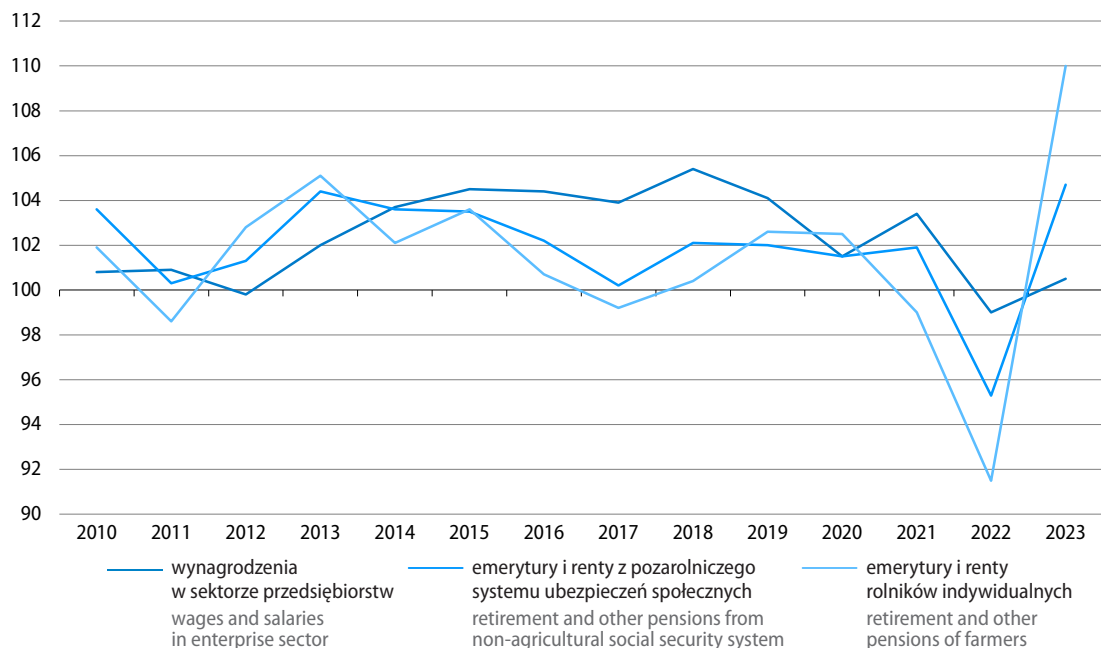
TABL. 20. ŚWIADCZENIA SPOŁECZNE

Wynagrodzenia i świadczenia społeczne Wages and salaries; social benefits

W 2023 r. utrzymał się znaczny wzrost przeciętnych miesięcznych nominalnych wynagrodzeń brutto w sektorze przedsiębiorstw, ale był nieco mniejszy niż w poprzednim roku. Przy słabszej niż w 2022 r. (ale nadal wysokiej) inflacji, odnotowano niewielki wzrost siły nabywczej płac, po spadku w poprzednim roku. Nominalne emerytury i renty w obu systemach wzrosły w dużo większym stopniu niż w 2022 r. i bardziej niż wynagrodzenia. Znacznie zwiększyła się ich siła nabywcza, po spadku rok wcześniej.

Wykres 11. Przeciętne miesięczne realne wynagrodzenia brutto oraz przeciętne miesięczne realne emerytury i renty brutto rok poprzedni=100

Chart 11. Average monthly real gross wages and salaries and average monthly real gross retirement and other pensions previous year=100

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw¹ w 2023 r. wyniosło 7444,39 zł i było o 11,9% wyższe niż w poprzednim roku (wówczas wzrost wyniósł 13,0%). Jego **siła nabywcza** zwiększyła się o 0,5% (w 2022 r. notowano jej spadek o 1,0%).

Przeciętne nominalne wynagrodzenia brutto we wszystkich sekcjach sektora przedsiębiorstw w 2023 r. były wyższe niż w poprzednim roku, choć ich wzrost był przeważnie mniejszy niż w 2022 r. Najbardziej wzrosły wynagrodzenia w górnictwie i wydobywaniu (o 16,6%) oraz w administrowaniu i działalności wspierającej (o 15,4%). W większym stopniu niż przeciętnie w sektorze zwiększyły się również płace m.in. w transporcie i gospodarce magazynowej (14,6%), w działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją (14,2%), w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (14,0%) oraz w zakwaterowaniu i gastronomii (13,3%). W pozostałych sekcjach płace wzrosły w tempie od 11,3% w przetwórstwie przemysłowym do 7,5% w budownictwie.

¹ W jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

Tablica 11. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw
 Table 11. Average monthly gross wages and salaries in enterprise sector

Wyszczególnienie Specification	2022		2023			
	12	01–12	12	01–12	12	01–12
	analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100		w zł in PLN		analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100	
Sektor przedsiębiorstw Enterprise sector	110,3	113,0	8032,96	7444,39	109,6	111,9
w tym: of which:						
Przemysł Industry						
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	109,2	111,5	8145,96	7387,20	110,8	111,9
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	115,9	122,3	20136,24	13029,20	107,1	116,6
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę electricity, gas, steam and air conditioning supply	108,5	110,9	7349,99	6974,96	110,6	111,3
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja water supply; sewerage, waste management and remediation activities	108,4	111,1	12260,14	10973,00	115,0	114,0
Budownictwo Construction	107,7	109,8	7626,61	6500,54	111,5	110,8
Handel; naprawa pojazdów samochodowych Trade; repair of motor vehicles	110,4	112,2	7465,94	7021,89	106,3	107,5
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	106,7	111,6	7162,51	6830,21	109,0	110,7
Zakwaterowanie i gastronomia Accommodation and catering	126,9	123,7	7574,08	7217,80	106,3	114,6
Zakwaterowanie i gastronomia Accommodation and catering	108,8	112,1	5639,35	5379,42	114,1	113,3
Informacja i komunikacja Information and communication	106,9	112,4	12835,76	12511,00	107,6	110,4
Obsługa rynku nieruchomości Real estate activities	106,9	112,4	12835,76	12511,00	107,6	110,4
Obsługa rynku nieruchomości Real estate activities	110,0	110,6	8626,21	7369,04	108,1	110,1
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a Professional, scientific and technical activities ^a	108,4	111,4	10874,72	10134,14	108,6	109,8
Administrowanie i działalność wspierająca Administrative and support service activities	108,8	110,6	5937,29	5741,85	113,7	115,4
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	108,8	110,6	5937,29	5741,85	113,7	115,4
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	113,6	115,4	8291,52	6698,05	111,4	114,2

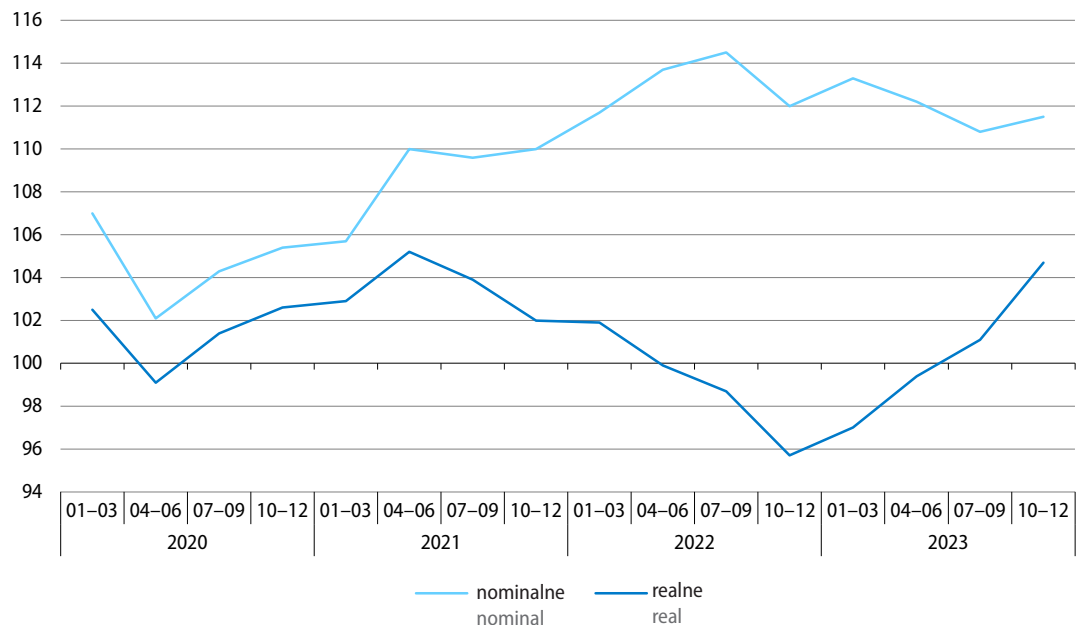
a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.
 a Does not include divisions: Research and experimental development and Veterinary activities.

W większości działów o znaczącym udziale w zatrudnieniu wynagrodzenia zwiększyły się w mniejszym stopniu niż w 2022 r. Ponownie największy wzrost płac dotyczył wydobywania węgla kamiennego i węgla brunatnego (17,3%) oraz transportu lądowego i rurociągowego (14,9%). Bardziej niż przeciętnie w sektorze wzrosły również płace w magazynowaniu i działalności usługowej wspomagającej transport (14,1%), produkcji pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (13,6%), handlu detalicznym (12,2%), a także w robotach budowlanych specjalistycznych (12,0%). Zbliżone do notowanych w 2022 r. były wynagrodzenia w dziale budowa budynków.

W grudniu 2023 r. **przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw** ukształtowało się na poziomie 8032,96 zł i było o 9,6% wyższe niż przed rokiem (kiedy wzrosło o 10,3%). Przeciętna realna płaca brutto była o 3,2% większa niż w grudniu 2022 r. (wówczas spadła w skali roku o 5,2%), a jej wzrost był mniejszy niż w listopadzie 2023 r. (4,9%). We wszystkich sekcjach sektora przedsiębiorstw oraz w większości działów wynagrodzenia w grudniu 2023 r. kształtowały się powyżej poziomu sprzed roku, z wyjątkiem budowy budynków oraz magazynowania i działalności usługowej wspomagającej transport (gdzie notowano spadki).

Wykres 12. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 12. Average monthly gross wages and salaries in enterprise sector corresponding period of previous year=100

Przeciętna miesięczna nominalna **emerytura i renta brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych** w 2023 r. wyniosła 3364,41 zł i była o 17,2% wyższa niż w 2022 r. W grudniu 2023 r. ukształtowała się ona na poziomie 3460,83 zł, tj. wzrosła o 17,7% w skali roku. Siła nabywcza przeciętnego świadczenia z tego systemu w 2023 r. była o 4,7% wyższa niż przed rokiem, w tym w grudniu zwiększyła się o 10,7% w skali roku.

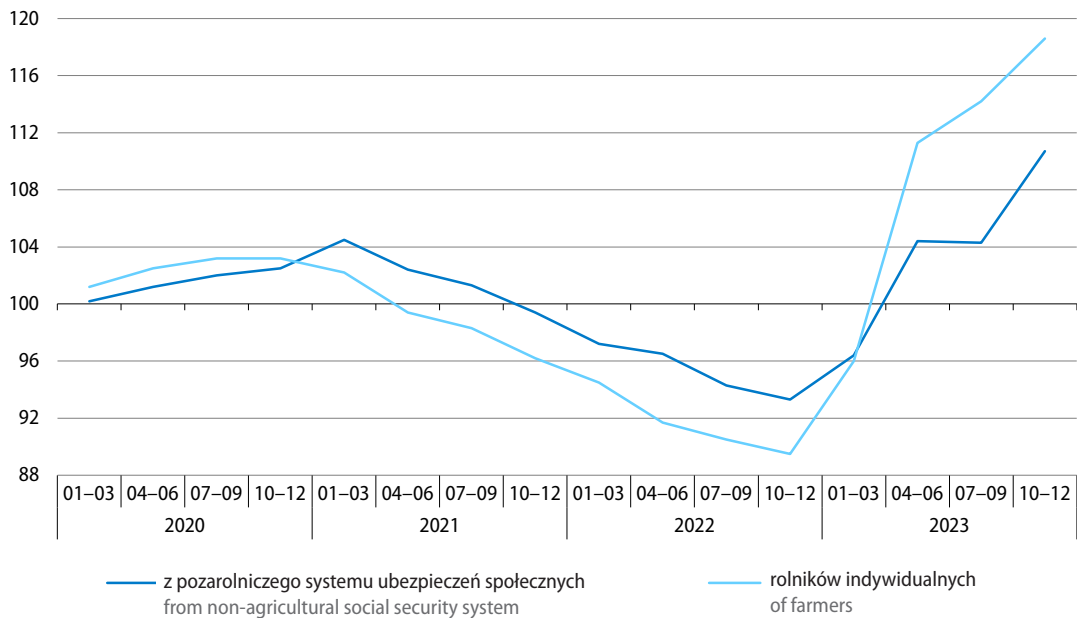
Przeciętna miesięczna nominalna **emerytura i renta brutto rolników indywidualnych** w 2023 r. wyniosła 1847,29 zł i była o 23,1% wyższa niż przed rokiem. W grudniu 2023 r. przeciętne świadczenie rolników indywidualnych wzrosło o 26,2% w skali roku i wyniosło 1907,81 zł. Siła nabywcza przeciętnej emerytury i renty z tego systemu w 2023 r. zwiększyła się o 10,0%, w tym w grudniu była o 18,7% wyższa niż rok wcześniej.

Tablica 12. Liczba emerytów i rencistów oraz przeciętne miesięczne świadczenia brutto
 Table 12. Number of retirees and pensioners and average monthly gross benefits

Wyszczególnienie Specification	01-12 2022	2023					
		12	01-03	04-06	07-09	10-12	01-12
Przeciętna liczba emerytów i rencistów: Average number of retirees and pensioners							
w tys. osób in thousand persons	9255,8	9359,1	9278,6	9323,7	9322,1	9348,6	9318,1
analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100	99,7	100,9	100,3	100,8	100,8	100,8	100,7
Pobierający emerytury i renty: Received retirement and other pensions:							
z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w tys. osób from non-agricultural social security system in thousand persons	8261,3	8386,8	8298,6	8345,8	8347,4	8377,7	8342,3
rolników indywidualnych w tys. osób of farmers in thousand persons	994,5	972,3	980,0	977,9	974,7	970,9	975,8
Przeciętna emerytura i renta: Average retirement and other pension:							
z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w zł from non-agricultural social security system in PLN	2869,65	3460,83	3118,14	3430,28	3447,66	3459,87	3364,41
analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100	109,4	117,7	113,6	118,9	114,9	117,9	117,2
rolników indywidualnych w zł of farmers in PLN	1500,52	1907,81	1648,80	1910,91	1913,22	1917,32	1847,29
analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100	105,0	126,2	113,1	126,8	125,8	126,3	123,1

Wykres 13. Przeciętna miesięczna realna emerytura i renta brutto
analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 13. Average monthly real gross retirement and other pensions
corresponding period of previous year=100

Więcej danych w **Biuletynie Statystycznym**, w tym:

TABL. 1. PODSTAWOWE WSKAŹNIKI

TABL. 19. PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW

TABL. 20. ŚWIADCZENIA SPOŁECZNE

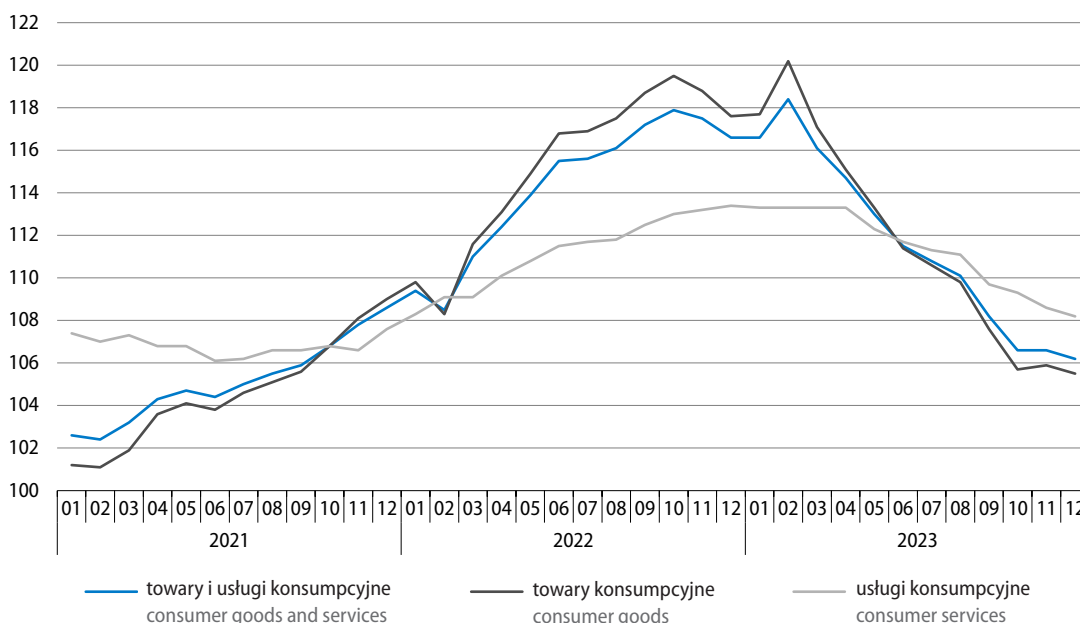
Ceny Prices

W 2023 r. średnioroczny wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych¹ wyniósł 11,4%, tj. był mniejszy od notowanego w 2022 r. oraz od założonego w ustawie budżetowej². Słabszy niż w poprzednim roku, ale nadal wysoki, był m.in. wzrost cen żywności oraz cen w zakresie mieszkania. Znacznie zwolniła dynamika cen związanych z transportem i w efekcie ceny te w 2023 r. były zbliżone do notowanych w 2022 r. Wśród pozostałych grup towarów i usług tempo wzrostu cen było przeważnie wyższe niż rok wcześniej. Stopniowe osłabienie inflacji obserwowano od marca, a od września wzrost cen konsumpcyjnych w skali roku był jednocyfrowy i w grudniu 2023 r. wyniósł 6,2%.

Również dynamika cen producentów³ w 2023 r. była wolniejsza niż w poprzednim roku. Ceny produkcji sprzedanej przemysłu wzrosły o 2,4% (w tym od lipca kształtowały się poniżej poziomu sprzed roku), natomiast ceny produkcji budowlano-montażowej – o 10,2%.

Wykres 14. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 14. Price indices of consumer goods and services corresponding period of previous year=100

1 Na kształtowanie się cen mogły częściowo wpływać okresowe działania rządu w ramach tzw. Tarcz Antyinflacyjnych oraz Tarczy Solidarnościowej.

2 Po nowelizacji ustawy budżetowej na 2023 r. założono wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych o 12,0%.

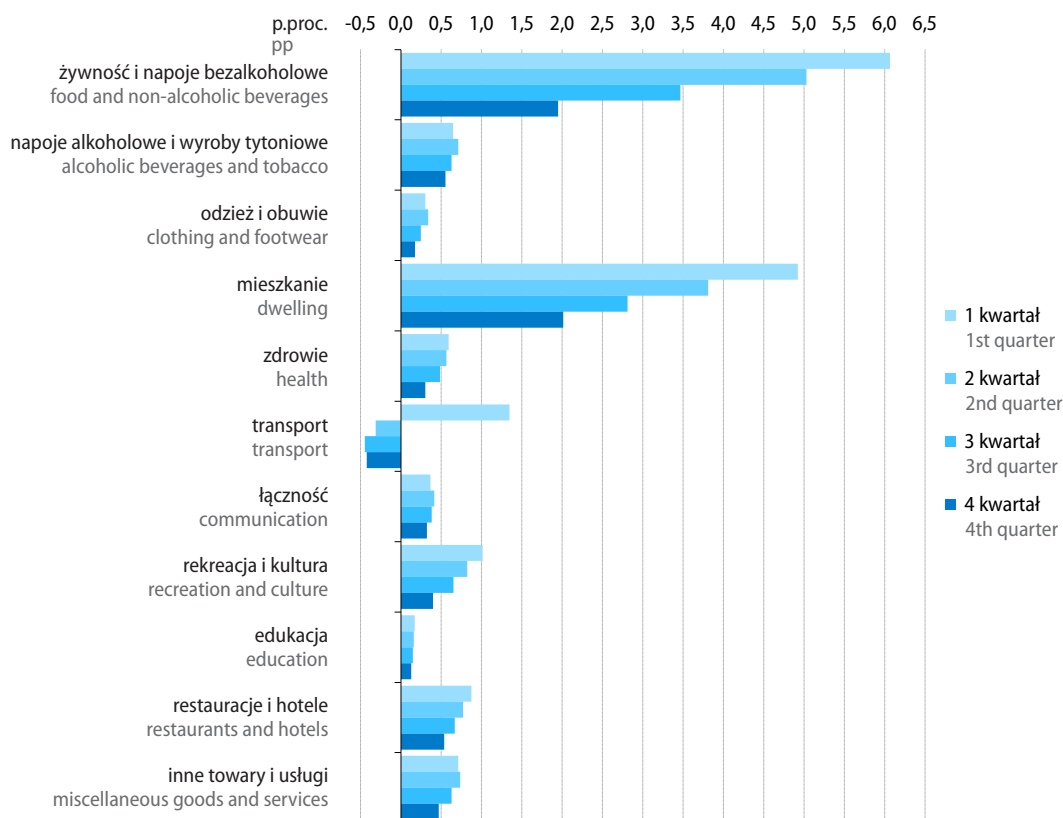
3 Dane dotyczące grudnia 2023 r., 4 kwartału 2023 r. oraz okresu styczeń–grudzień 2023 r. zarówno w przypadku cen produkcji sprzedanej przemysłu, jak i cen produkcji budowlano-montażowej są wstępne.

Ceny towarów i usług konsumpcyjnych w 2023 r. były o 11,4% wyższe niż w 2022 r. (wówczas wzrosły o 14,4%). Towary podrożały o 11,4%, a usługi – o 11,2%. Wskaźnik cen konsumpcyjnych ogółem w największym stopniu został podwyższony przez wzrost cen żywności (o 3,71 p.proc.) oraz cen towarów i usług związanych z mieszkaniem (o 3,35 p.proc., w tym przez wzrost cen nośników energii – o 2,05 p.proc.). Na podwyższenie tego wskaźnika wpłynął również wzrost cen towarów i usług związanych z rekreacją i kulturą oraz w zakresie restauracji i hoteli (po 0,71 p.proc.).

Wzrost cen żywności w 2023 r. w porównaniu z rokiem poprzednim wyniósł 15,1% (w 2022 r. 16,0%), a napojów bezalkoholowych 15,2% (wobec 9,9%). Dużo droższy niż w 2022 r. był cukier (o 30,2%), warzywa (o 18,9%), a także artykuły z grupy mleko, sery i jaja – przeciętnie o 16,0% (w tym ceny jaj wzrosły o 20,4%, śmietany – o 18,4%, jogurtów – o 17,0%, mleka – o 16,6%, a serów i twarogów – o 13,3%). Ceny makaronów i produktów makaronowych wzrosły o 15,7%, ryb i owoców morza o 15,5%, a pieczywa o 14,8%. Więcej niż w 2022 r. konsumenci płacili także za ryż (o 13,2%) oraz mięso – przeciętnie o 12,9% (spośród artykułów w tej grupie dużo droższe niż przed rokiem było m.in. mięso wieprzowe – o 17,0%, wędliny – o 15,3%, a w mniejszym stopniu podrożało mięso wołowe – o 6,8% oraz mięso drobiowe – o 1,7%). Za kasze i ziarna zbóż płacono o 12,1% więcej niż w 2022 r., za owoce – o 11,0%, a za mąkę – o 9,5%. Oleje i tłuszcze przeciętnie podrożały o 1,6% (z tego ceny tłuszczów roślinnych wzrosły o 5,9%, natomiast spadły tłuszczów zwierzęcych – o 1,9%, w tym masło było tańsze o 4,0%). Spośród napojów znacznie droższe niż w 2022 r. były m.in. kakao i czekolada w proszku – o 18,3%, kawa – o 15,9% oraz soki owocowe i warzywne – o 15,6%.

Wykres 15. Wpływ zmian cen grup towarów i usług na wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w 2023 r. analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 15. Impact of price changes of goods and services groups on the total consumer price index in 2023 corresponding period of previous year=100

Ceny towarów i usług związanych z mieszkaniem w 2023 r. były o 13,4% wyższe niż rok wcześniej (kiedy wzrosły o 20,0%). Za użytkowanie mieszkania lub domu i nośniki energii konsumenci płacili o 14,3% więcej niż w 2022 r. Ceny nośników energii wzrosły przeciętnie o 17,5%, w tym dużo wyższe były opłaty za energię ciepłą (o 33,3%), a także za energię elektryczną (o 21,4%) oraz za gaz (o 15,9%). Podniesiono także opłaty za usługi kanalizacyjne – o 9,4%, wywóz śmieci – o 7,9% oraz za zaopatrywanie w wodę – o 6,8%. Ceny towarów i usług w zakresie wyposażenia mieszkania i prowadzenia gospodarstwa domowego wzrosły o 10,4%, w tym droższe były m.in. środki czyszczące i konserwujące – o 16,9%, a także meble, artykuły dekoracyjne, sprzęt oświetleniowy – o 7,0%.

Ceny towarów i usług w zakresie transportu tylko nieznacznie przekroczyły poziom z 2022 r. (o 0,1%, podczas gdy w 2022 r. ich wzrost wyniósł 19,9%). Ceny paliw do prywatnych środków transportu spadły o 4,0% (wobec wzrostu o 25,2% w 2022 r.), w tym gaz ciekły i pozostałe paliwa do prywatnych środków transportu były tańsze o 8,8%, olej napędowy o 7,4%, a benzyna o 1,4%. Wyższe niż rok wcześniej były opłaty za usługi transportowe – o 13,6%, a także ceny samochodów osobowych – o 3,5%.

Spośród pozostałych grup towarów i usług konsumpcyjnych w 2023 r. większy niż w poprzednim roku był wzrost cen: w zakresie edukacji (12,6% wobec 8,7%), związanych z rekreacją i kulturą (11,6% wobec 11,3%), napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych (11,1% wobec 7,4%), w zakresie zdrowia (8,4% wobec 7,1%), łączności (8,3% wobec 4,1%) oraz odzieży i obuwia (6,2% wobec 5,2%). W mniejszym stopniu niż w 2022 r. wzrosły natomiast ceny w zakresie restauracji i hoteli (13,8% wobec 15,6%).

Tablica 13. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych

Table 13. Price indices of consumer goods and services

Okresy Periods	Ogółem Total	żywność i napoje bezalko- holowe food and non-al- coholic beverages	napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe alcoholic bever- ages and tobacco	odzież i obuwie clothing and foot- wear	mieszka- nie dwelling	zdrowie health	transport transport	łączność commu- nication	rekreacja i kultura recre- ation and culture	edukacja edu- cation	resta- uracje i hotele restaur- ants and hotels	inne towary i usługi other goods and services
		Miesiąc poprzedni=100 Previous month=100										
2022												
11	100,7	101,6	100,5	99,8	100,4	100,6	99,2	101,3	100,4	100,2	101,2	101,3
12	100,1	101,4	100,3	100,2	98,5	100,5	100,0	99,9	101,2	100,2	100,9	100,0
2023												
01	102,5	101,9	101,2	96,2	106,9	101,7	98,8	101,4	102,4	101,4	101,4	101,7
02	101,2	101,8	102,4	99,0	100,5	100,7	101,1	102,9	102,3	100,7	101,2	101,0
03	101,1	102,2	101,8	105,0	100,2	100,8	99,1	101,7	99,7	100,5	100,9	101,7
04	100,7	100,5	101,0	103,3	100,3	100,6	100,8	100,1	100,8	100,2	101,0	101,1
05	100,0	100,6	100,9	100,1	100,0	101,9	95,7	100,0	99,5	100,1	101,3	101,2
06	100,0	99,7	100,4	99,1	99,9	100,5	99,7	100,1	101,1	100,2	100,7	100,0
07	99,8	98,8	100,0	96,9	100,2	100,1	100,1	100,6	101,6	100,1	100,7	100,4
08	100,0	99,1	100,3	99,3	100,2	100,5	102,0	100,0	100,2	100,1	100,5	100,3
09	99,6	99,6	100,3	102,5	99,9	97,4	97,1	99,5	98,5	104,9	100,7	100,2
10	100,3	100,5	100,4	103,3	100,3	100,0	97,8	101,3	99,6	101,6	100,3	100,3
11	100,7	100,9	100,3	100,1	100,0	100,7	105,1	99,1	99,3	100,1	100,4	100,4
12	100,1	100,2	100,0	98,8	100,0	100,3	100,2	99,9	100,3	100,1	100,5	99,8

Tablica 13. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych (dok.)
Table 13. Price indices of consumer goods and services (cont.)

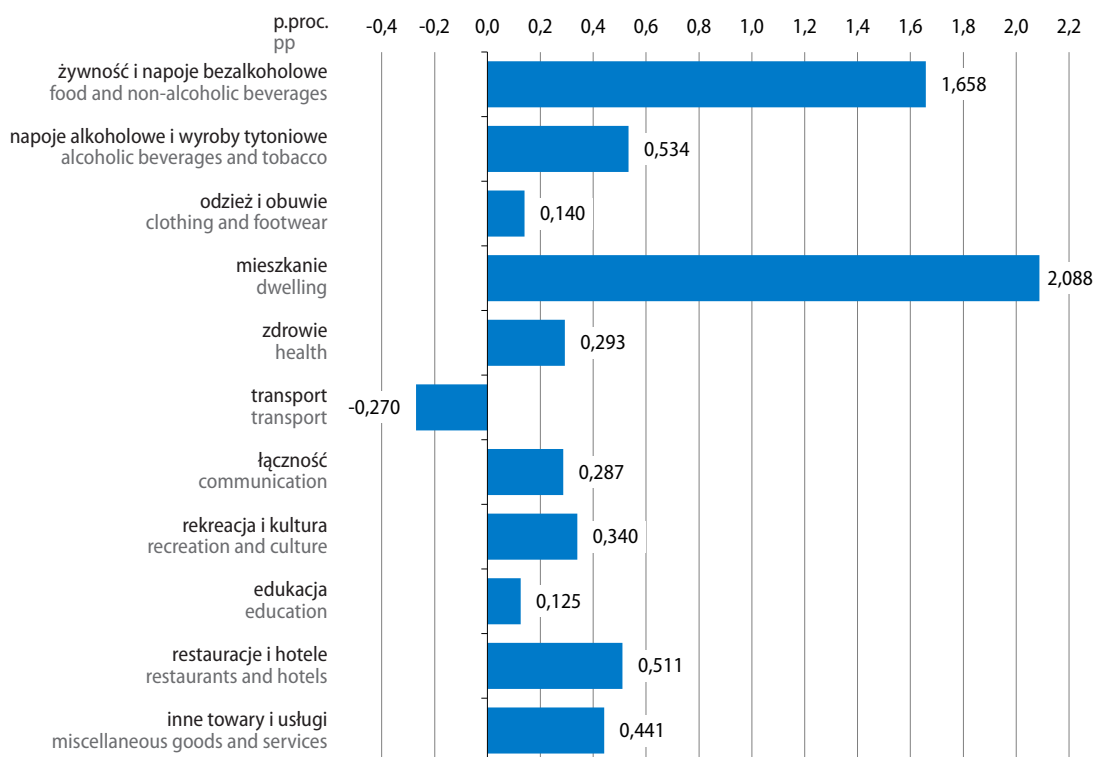
Okresy Periods	Ogółem Total	żywność i napoje bezalko- holowe food and non-al- coholic beverages	napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe alcoholic bever- ages and tobacco	odzież i obuwie clothing and foot- wear	mieszka- nie dwelling	zdrowie health	transport transport	łą- czność commu- nication	rekreacja i kultura recre- ation and culture	edukacja edu- cation	resta- uracje i hotele restaur- ants and hotels	inne towary i usługi other goods and services
		Analogiczny okres roku poprzedniego=100 Corresponding period of previous year=100										
2022												
11	117,5	122,3	110,3	106,8	123,2	109,1	114,4	105,0	114,2	113,6	118,6	112,8
12	116,6	121,5	110,4	107,6	120,6	109,3	113,3	104,9	114,7	113,8	118,7	112,2
2023												
01	116,6	120,6	109,8	106,5	120,0	110,7	116,5	106,3	116,7	113,9	117,6	111,9
02	118,4	124,0	111,1	106,6	120,7	110,1	123,7	107,8	116,0	114,0	117,2	112,8
03	116,1	124,0	112,0	107,7	118,5	109,5	103,9	109,4	116,4	114,1	116,9	113,8
04	114,7	119,7	112,4	108,1	117,2	109,5	104,6	109,4	114,9	113,8	116,2	113,5
05	113,0	118,9	112,5	107,4	115,3	110,0	96,8	109,3	113,3	113,7	115,0	113,8
06	111,5	117,8	112,4	107,9	113,9	109,9	90,3	109,1	112,4	113,7	114,4	113,4
07	110,8	115,6	111,5	106,9	113,1	109,8	91,5	109,2	112,1	113,6	113,8	113,4
08	110,1	112,7	111,1	106,7	111,4	109,7	98,3	109,3	110,9	113,5	113,3	111,4
09	108,2	110,4	110,5	104,3	109,2	106,1	97,2	107,6	108,6	111,1	112,0	110,0
10	106,6	108,0	110,1	104,4	108,2	105,4	92,1	109,0	107,5	110,5	111,1	109,4
11	106,6	107,3	109,9	104,7	107,6	105,5	97,8	106,7	106,5	110,4	110,3	108,5
12	106,2	106,0	109,5	103,3	108,4	105,2	97,2	106,7	105,5	110,3	109,9	108,2
2022												
01–03	109,7	108,7	104,6	103,7	113,7	104,8	117,1	104,1	107,7	105,6	111,5	105,7
04–06	113,9	113,4	106,5	104,2	119,1	107,1	126,8	103,6	110,4	106,5	115,3	108,5
07–09	116,3	117,4	108,4	105,7	123,9	107,5	121,1	104,1	112,6	108,8	117,0	110,4
10–12	117,3	121,9	110,2	107,1	122,9	109,0	115,0	104,4	114,6	113,6	118,6	112,3
01–12	114,4	115,4	107,4	105,2	120,0	107,1	119,9	104,1	111,3	108,7	115,6	109,3
2023												
01–03	117,0	122,9	111,0	107,0	119,7	110,1	114,1	107,8	116,3	114,0	117,2	112,8
04–06	113,1	118,8	112,4	107,8	115,4	109,8	97,0	109,3	113,5	113,7	115,2	113,6
07–09	109,7	112,9	111,0	106,0	111,2	108,6	95,6	108,7	110,5	112,7	113,0	111,6
10–12	106,4	107,1	109,8	104,1	108,1	105,4	95,7	107,4	106,5	110,4	110,4	108,7
01–12	111,4	115,1	111,1	106,2	113,4	108,4	100,1	108,3	111,6	112,6	113,8	111,6

Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2023 r. wzrosły w stosunku do 2022 r. w nieco większym stopniu niż ceny konsumpcyjne ogółem (11,9% wobec 11,4%). Spośród produktów nieżywnościowych zwiększyła się **siła nabywcza wynagrodzeń** w odniesieniu m.in. do paliw do prywatnych środków transportu (takich jak gaz ciekły i pozostałe paliwa do prywatnych środków transportu, olej napędowy, benzyna), opału, sprzętu telekomunikacyjnego, sprzętu audiowizualnego, fotograficznego i informatycznego, obuwia, wyrobów farmaceutycznych, odzieży, usług pocztowych, usług finansowych świadczonych przez banki i inne instytucje, biletów do kin, teatrów i na koncerty, zaopatrywania w wodę, książek oraz wywozu śmieci. W przypadku produktów żywnościowych siła nabywcza zwiększyła się względem m.in. masła, mięsa drobiowego i wołowego oraz mąki. Zmniejszyła się natomiast siła nabywcza płac w stosunku do energii cieplnej i elektrycznej, czasopism, usług szpitalnych, a wśród produktów żywnościowych w odniesieniu m.in. do cukru, jaj, warzyw, śmietany, jogurtów, mleka, kawy, makaronów i produktów makaronowych, ryb i owoców morza, wędlin, pieczywa oraz herbaty.

W grudniu 2023 r. wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku wyniósł 6,2%⁴ i był mniejszy niż w listopadzie 2023 r. (6,6%). Towary podrożały o 5,5%, a usługi – o 8,2%. Wskaźnik cen konsumpcyjnych ogółem w największym stopniu został podwyższony przez wzrost cen towarów i usług związanych z mieszkaniem (o 2,09 p.proc., w tym przez wzrost cen nośników energii – o 1,15 p.proc.) oraz wzrost cen żywności (o 1,40 p.proc.). Spadek cen w zakresie transportu natomiast obniżył ten wskaźnik o 0,27 p.proc.

Wykres 16. Wpływ zmian cen grup towarów i usług na wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w grudniu 2023 r. analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 16. Impact of price changes of goods and services groups on the total consumer price index in December 2023 corresponding period of previous year=100

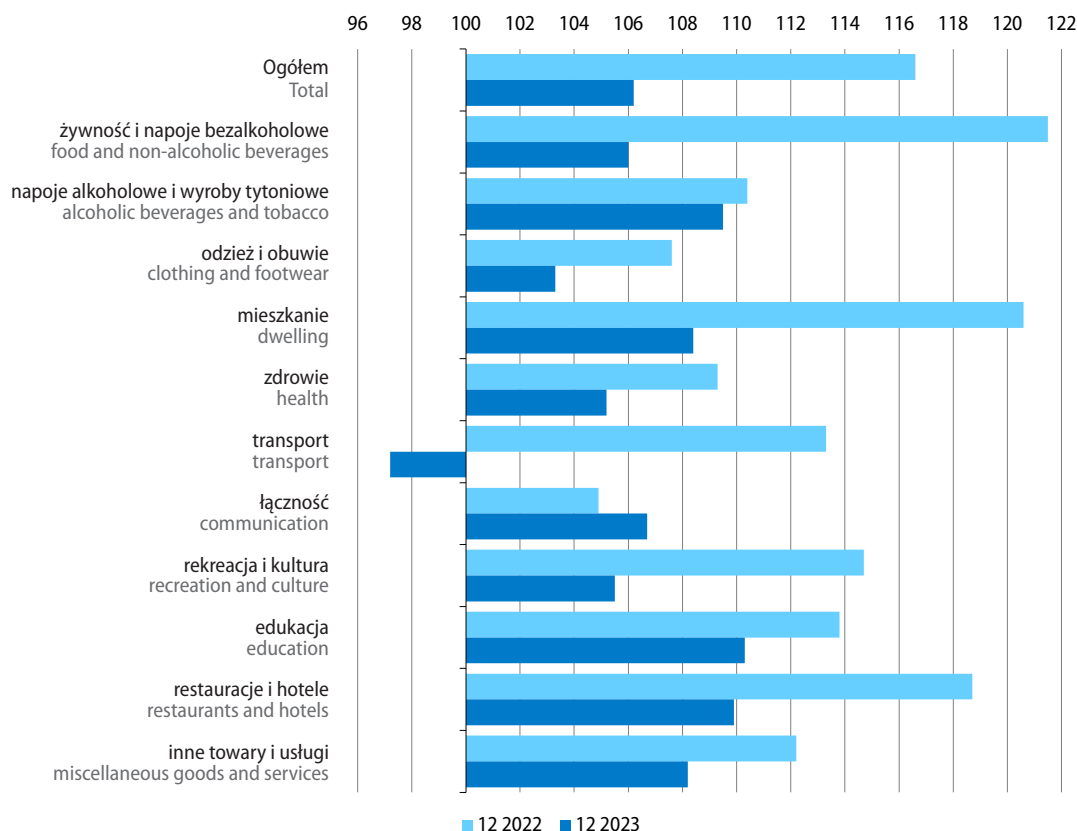

⁴ Szczegółowe dane dostępne pod adresem: <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/ceny-handel/wskazniki-cen/wskazniki-cen-towarow-i-uslug-konsumpcyjnych-w-grudniu-2023-roku,2,146.html>.

W grudniu 2023 r. w mniejszym stopniu niż w listopadzie 2023 r. wzrosły w ujęciu rocznym ceny żywności (o 5,5% wobec 6,9%). Wyższy niż miesiąc wcześniej był natomiast wzrost m.in. cen towarów i usług w zakresie mieszkania (8,4% wobec 7,6%). Nieco głębszy niż w listopadzie 2023 r. był spadek cen związanych z transportem (wyniósł 2,8% wobec 2,2%). Wśród pozostałych grup mniejsze niż w poprzednim miesiącu tempo wzrostu cen notowano w zakresie restauracji i hoteli (9,9% wobec 10,3%), napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych (9,5% wobec 9,9%), rekreacji i kultury (5,5% wobec 6,5%), zdrowia (5,2% wobec 5,5%) oraz cen odzieży i obuwia (3,3% wobec 4,7%). Zbliżony do notowanego miesiąc wcześniej był wzrost cen w zakresie edukacji – wyniósł 10,3% oraz łączności – 6,7%.

Wykres 17. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych
analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 17. Price indices of consumer goods and services
corresponding period of previous year=100

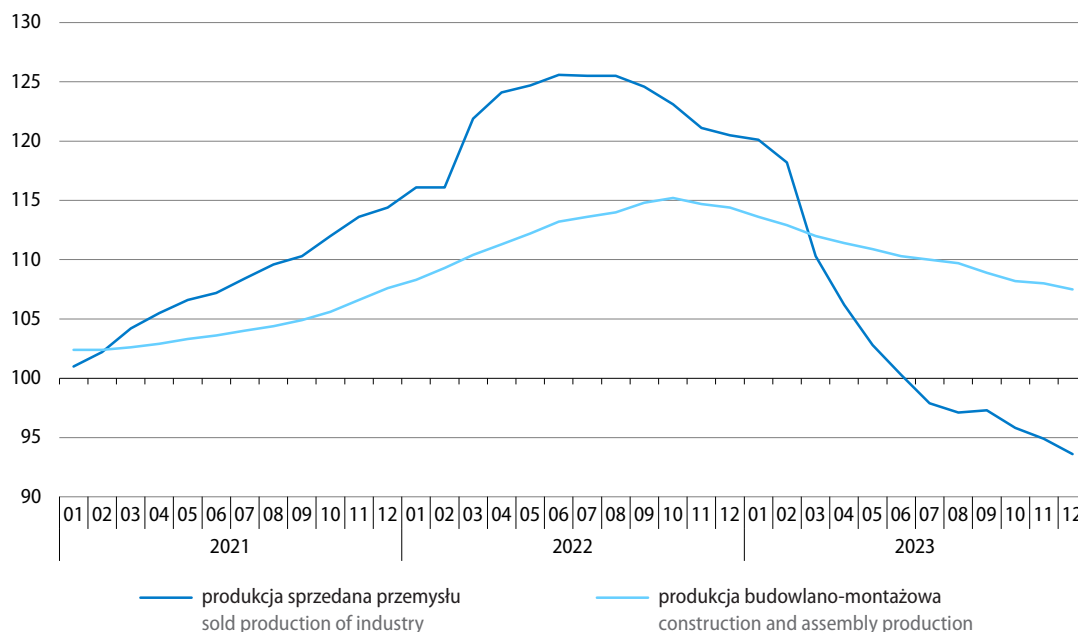

W porównaniu z poprzednim miesiącem⁵ ceny towarów i usług konsumpcyjnych w grudniu 2023 r. nie zmieniły się istotnie (wzrosły o 0,1%). Towary były o 0,2% tańsze niż miesiąc wcześniej, a usługi droższe o 0,8%. Wskaźnik cen konsumpcyjnych ogółem został podwyższony głównie przez wzrost cen żywności (o 0,06 p.proc.) oraz cen w zakresie restauracji i hoteli (o 0,03 p.proc.). Spadek cen w zakresie odzieży i obuwia obniżył wskaźnik cen ogółem o 0,05 p.proc.

⁵ Szczegółowe dane dostępne pod adresem: <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/ceny-handel/wskazniki-cen/wskazniki-cen-towarow-i-uslug-konsumpcyjnych-w-grudniu-2023-roku,2,146.html>.

Wykres 18. Wskaźniki cen producentów
analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 18. Producer price indices
corresponding period of previous year=100

Ceny produkcji sprzedanej przemysłu w 2023 r. były o 2,4% wyższe niż rok wcześniej (w 2022 r. wzrosły o 22,4%). Wśród sekcji przemysłu największy wzrost cen obserwowano w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (25,7%). W górnictwie i wydobywaniu ceny wzrosły o 12,8%, a w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji – o 3,8%. Niższe niż w 2022 r. były natomiast ceny w przetwórstwie przemysłowym – o 1,7%. Spośród działów przetwórstwa przemysłowego najgłębszy spadek cen odnotowano w produkcji koksu i produktów rafinacji ropy naftowej – o 21,2% (po wzroście o 69,8% w 2022 r.). Dużo niższe niż rok wcześniej były także ceny w produkcji metali (o 12,3%) oraz chemikaliów i wyrobów chemicznych (o 8,6%) wobec wzrostu tych cen odpowiednio o 25,5% oraz o 30,4% rok wcześniej. Obniżyły się ponadto m.in. ceny w produkcji papieru i wyrobów z papieru (o 3,6%), wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (o 3,5%) oraz w produkcji wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 2,8%), po ich wzroście w 2022 r. w granicach 22,3%–12,1%. Znacznie wyższe niż rok wcześniej były natomiast ceny w produkcji m.in. napojów (o 13,0%), wyrobów tytoniowych (o 10,3%), wyrobów farmaceutycznych (o 7,5%) oraz wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (o 6,4%).

W grudniu 2023 r. ceny produkcji sprzedanej przemysłu były o 0,8% niższe niż w poprzednim miesiącu i o 6,4% niższe niż przed rokiem. W skali roku, spośród sekcji przemysłu, obniżyły się ceny w przetwórstwie przemysłowym – o 7,9% oraz w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę – o 3,7%, po wysokim wzroście tych cen w grudniu 2022 r. Nadal wyższe niż rok wcześniej były natomiast ceny w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (wzrost o 3,0%) oraz w górnictwie i wydobywaniu (o 2,6%). Wśród działów przetwórstwa przemysłowego głęboki spadek notowano m.in. w produkcji koksu i produktów rafinacji ropy naftowej (o 22,5% wobec wzrostu o 42,3% w grudniu 2022 r.). Znacznie obniżono również ceny m.in. w produkcji metali (o 15,5%), a także chemikaliów i wyrobów chemicznych oraz papieru i wyrobów z papieru (po 14,8%), po wzrostach tych cen w granicach 19,0%–7,8% rok wcześniej. Wyższe niż w grudniu 2022 r. były natomiast ceny m.in. w produkcji wyrobów tytoniowych (o 7,9%), napojów (o 6,5%) oraz wyrobów farmaceutycznych (o 4,7%).

Ceny produkcji budowlano-montażowej w 2023 r. były o 10,2% wyższe niż w roku poprzednim (w 2022 r. wzrost cen wyniósł 12,7%). Według szacunków ceny związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej wzrosły o 11,2%, z budową budynków o 10,0%, a ceny robót budowlanych specjalistycznych – o 9,2%. W grudniu 2023 r. wzrost cen produkcji budowlano-montażowej w porównaniu z poprzednim miesiącem wyniósł 0,3%, a w skali roku – 7,5%.

Tablica 14. Wskaźniki cen w przemyśle i budownictwie
Table 14. Price indices in industry and construction

Okresy Periods	Ceny produkcji sprzedanej przemysłu Prices of sold production of industry					Ceny produkcji budowlano-montażowej Prices of construction and assembly production
	ogółem total	górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	przetwórstwo przemysłowe manufacturing	wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę electricity, gas, steam and air conditioning supply	dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja water supply; sewerage, waste management and remediation activities	
Miesiąc poprzedni=100 Previous month=100						
2022						
11	99,7	99,0	98,9	106,2	100,3	100,6
12	100,6	100,6	99,4	107,7	100,1	100,6
2023						
01	102,1	109,8	99,5	112,5	101,9	100,4
02	99,5	100,5	99,6	98,6	100,9	100,6
03	99,4	100,3	99,6	98,3	100,3	100,5
04	98,7	100,4	99,2	95,1	99,9	100,7
05	98,1	98,1	98,2	97,2	99,9	100,9
06	99,2	98,4	99,0	100,8	100,1	100,9
07	98,9	97,4	98,9	98,8	99,4	100,7
08	99,9	99,3	100,1	99,1	100,0	100,7
09	100,3	102,4	100,4	98,8	100,6	100,7
10	99,4	98,6	99,0	102,1	100,2	100,6
11	98,8	98,0	99,1	97,0	99,9	100,5
12	99,2	100,0	99,1	98,9	99,9	100,3
Analogiczny okres roku poprzedniego=100 Corresponding period of previous year=100						
2022						
11	121,1	121,6	116,2	167,3	105,0	114,7
12	120,5	123,2	115,2	168,6	104,7	114,4
2023						
01	120,1	129,1	113,4	171,6	106,1	113,6
02	118,2	129,0	111,3	172,0	106,3	112,9
03	110,3	121,8	104,7	151,0	104,4	112,0
04	106,2	117,6	101,5	138,7	103,2	111,4
05	102,8	115,5	97,8	138,4	103,1	110,9
06	100,3	114,5	95,5	131,3	103,5	110,3

Tablica 14. Wskaźniki cen w przemyśle i budownictwie (dok.)

Table 14. Price indices in industry and construction (cont.)

Okresy Periods	Ceny produkcji sprzedanej przemysłu Prices of sold production of industry					Ceny produkcji budowlano- montażowej Prices of construction and assembly production
	ogółem total	górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	przetwórstwo przemysłowe manufacturing	wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elek- tryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę electricity, gas, steam and air conditioning supply	dostawa wody; gospodarowa- nie ściekami i odpadami; rekultywacja water supply; sewerage, waste management and remediation activities	
	Analogiczny okres roku poprzedniego=100 (dok.)					Corresponding period of previous year=100 (cont.)
07	97,9	113,8	93,9	116,8	103,3	110,0
08	97,1	105,6	94,5	105,2	103,2	109,7
09	97,3	102,8	94,5	108,3	103,3	108,9
10	95,8	104,3	92,1	114,8	103,6	108,2
11	94,9	103,3	92,3	104,9	103,2	108,0
12	93,6	102,6	92,1	96,3	103,0	107,5
2022						
01–03	118,0	123,8	115,9	132,5	105,3	109,3
04–06	124,8	126,7	122,2	144,9	106,9	112,2
07–09	125,2	130,7	120,4	171,3	105,3	114,1
10–12	121,6	123,8	116,8	165,6	105,0	114,8
01–12	122,4	126,2	118,8	154,0	105,6	112,7
2023						
01–03	116,1	126,6	109,7	164,3	105,6	112,9
04–06	103,1	115,9	98,2	136,1	103,2	110,9
07–09	97,4	107,2	94,3	109,9	103,3	109,5
10–12	94,8	103,4	92,2	104,9	103,2	108,0
01–12	102,4	112,8	98,3	125,7	103,8	110,2

Więcej danych w [Biuletynie Statystycznym](#) oraz w informacji sygnałnej dotyczącej cen konsumpcyjnych, w tym:

TABL. 1. PODSTAWOWE WSKAŹNIKI

TABL. 35. WSKAŹNIKI CEN PRODUKCJI SPRZEDANEJ PRZEMYSŁU

TABL. 37. WSKAŹNIKI CEN NAKŁADÓW INWESTYCYJNYCH I PRODUKCJI BUDOWLANO-MONTAŻOWEJ

TABL. 42. WSKAŹNIKI CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH

INFORMACJA SYGNAŁNA: WSKAŹNIKI CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH W GRUDNIU 2023 R.

Rolnictwo¹ Agriculture

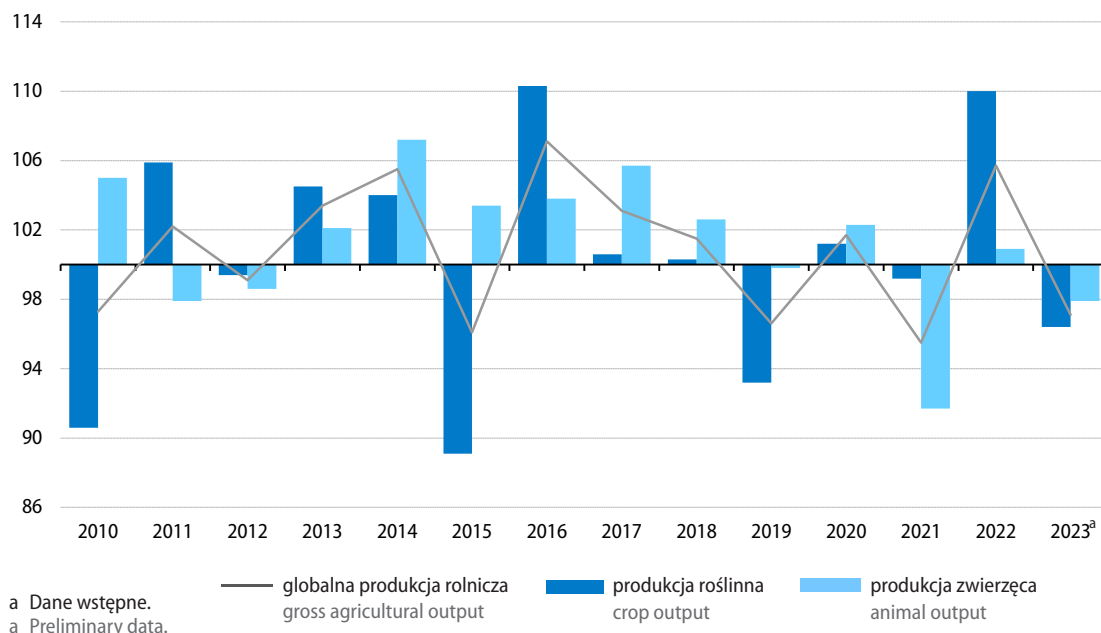
Średnia roczna suma opadów na obszarze kraju w 2023 r. była o ok. 7% wyższa od średniej z lat 1991–2020, a średnia temperatura powietrza kształtowała się na poziomie 10°C, tj. wyższym od średniej z wielolecia o 1,3°C.

Według wstępnego szacunku w 2023 r. globalna produkcja rolnicza² była o 2,9% mniejsza niż w roku poprzednim (po wzroście o 5,7% w 2022 r.). Ograniczeniu uległa zarówno produkcja roślinna – o 3,6% (w poprzednim roku obserwowano jej wzrost o 10,0%), jak i zwierzęca – o 2,1% (wobec wzrostu o 0,9% w 2022 r.).

Spadek produkcji zwierzęcej, według wstępnego szacunku, był rezultatem ograniczenia produkcji żywca wołowego (o 4,4%), żywca wieprzowego (o 2,8%) i jaj kurzych (o 1,8%), przy wzroście produkcji żywca drobiowego oraz mleka (po 1,6%).

Wykres 19. Globalna produkcja rolnicza
rok poprzedni=100

Chart 19. Gross agricultural output
previous year=100

1 Ze względu na brak wskaźników cen za 2023 r. umożliwiających wyliczenie wartości nakładów ponoszonych na produkcję rolniczą dane dotyczące „nożyc cen” zostaną opublikowane w późniejszym terminie.

2 W cenach stałych.

Tablica 15. Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) globalnej produkcji rolniczej
 Table 15. Indices (at constant prices) and structure (at current prices) of gross agricultural output

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023 ^a	2022	2023 ^a
	rok poprzedni=100 previous year=100									struktura w % structure in %	
Ogółem Total	97,3	96,1	103,1	101,5	96,6	101,7	95,5	105,7	97,1	100,0	100,0
Produkcja roślinna Crop output	90,6	89,1	100,6	100,3	93,2	101,2	99,2	110,0	96,4	53,0	47,7
Produkcja zwierzęca Animal output	105,0	103,4	105,7	102,6	99,8	102,3	91,7	100,9	97,9	47,0	52,3

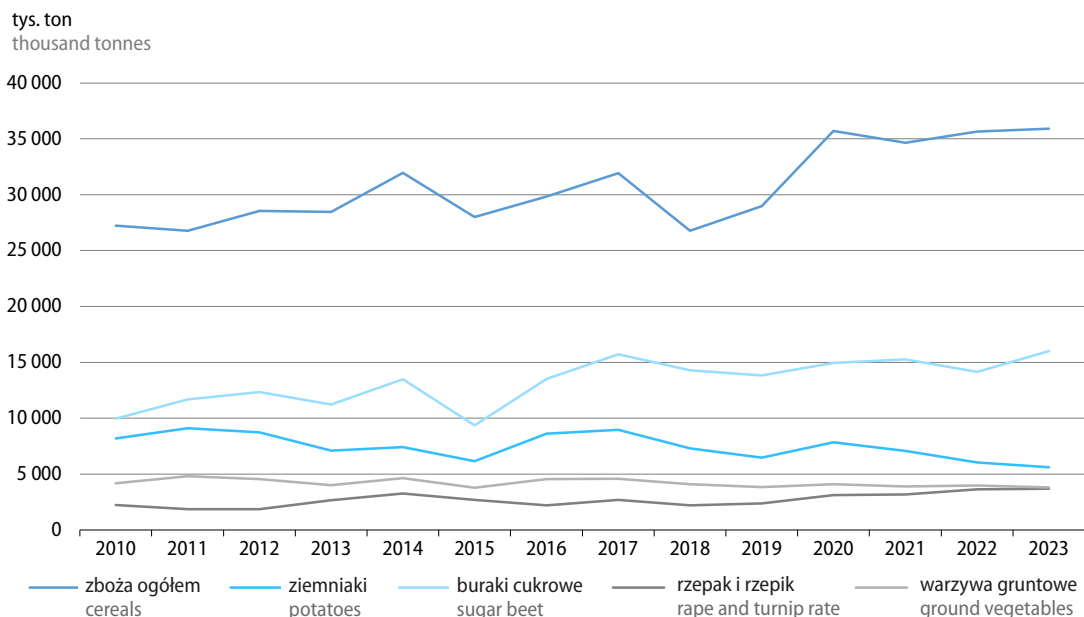
a Dane wstępne.

a Preliminary data.

Na rynku rolnym w 2023 r. dużo niższe niż w poprzednim roku były przeciętne ceny skupu zbóż podstawowych, spadły także ceny mleka oraz żywca drobiowego. Znacznie powyżej poziomu sprzed roku kształtowały się natomiast ceny ziemniaków i żywca wieprzowego, nieco wzrosły również ceny żywca wołowego.

Według wynikowego szacunku głównych ziemiopłodów rolnych i ogrodniczych, w 2023 r. mniejsze niż w roku poprzednim były zbiory owoców z drzew (o 8,5%), ziemniaków (o 7,3%), owoców jagodowych (o 5,6%) oraz warzyw gruntowych (o 3,8%). Nieznacznie większe niż w 2022 r. były zbiory zbóż ogółem (o 0,6%, w tym więcej zebrano jęczmienia i żyta, a mniej pszenicy). Zwiększyły się zbiory buraków cukrowych (o 12,8%) oraz rzepaku i rzepiku (o 2,5%). W porównaniu ze średnimi zbiorami z lat 2011–2015 zbiory ziemiopłodów rolnych były przeważnie wyższe (zmniejszyły się m.in. zbiory ziemniaków i warzyw gruntowych).

Wykres 20. Zbiory głównych ziemiopłodów rolnych i ogrodniczych
 Chart 20. Production of main agricultural and orchard crops

Tablica 16. Zbiory i plony głównych ziemiopłodów rolnych w 2023 r.^a
 Table 16. Crop production and yields in 2023^a

Wyszczególnienie Specification	Zbiory Production			Plony Yields		
	w mln ton in million tonnes	2011–2015 ^b = =100	2022=100	z 1 ha w dt from 1 ha in decitonnes	2011–2015 ^b = =100	2022=100
Zboża ogółem Cereals in total	35,9	124,7	100,6	49,9	132,0	100,8
w tym zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi of which basic cereals including cereal mixed)	26,5	106,0	98,4	45,6	126,3	99,3
pszenica wheat	13,2	131,7	98,0	53,8	120,6	100,7
żyto rye	2,6	94,5	108,4	35,5	127,7	98,6
jęczmień barley	2,9	87,2	102,5	44,9	125,1	101,4
owies oats	1,5	114,0	100,2	30,8	111,6	93,9
pszenżyto triticale	5,4	119,9	97,1	44,8	124,8	99,6
mieszanki zbożowe cereal mixed	0,9	29,8	77,5	32,5	108,7	94,2
Rzepak i rzepik Rape and turnip rape	3,7	151,0	102,5	33,9	119,8	100,3
Ziemniaki Potatoes	5,6	72,5	92,7	296	126,6	96,1
Buraki cukrowe Sugar beet	16,0	137,4	112,8	613	104,1	107,0
Warzywa gruntowe Field vegetables	3,8	87,9	96,2	.	.	.
Owoce z drzew Tree fruit	4,4	129,0	91,5	.	.	.
Owoce jagodowe Berry fruit	0,6	101,7	94,4	.	.	.

a Dane wstępne. b Przeciętne roczne.
 a Preliminary data. b Annual averages.

Skup **zboż podstawowych** (z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego) z ubiegłorocznych zbiorów w okresie lipiec–grudzień 2023 r. był o 15,2% większy niż w analogicznym okresie poprzedniego roku, w wyniku zwiększonej podaży pszenicy (o 23,4%) i jęczmienia (o 10,5%). W grudniu 2023 r. skupiono o 11,4% więcej ziarna niż przed rokiem, w tym najbardziej zwiększyła się podaż żyta – o 79,5%.

Przeciętne ceny podstawowych gatunków zboż w 2023 r. były dużo niższe niż w roku poprzednim. W skupie największy spadek cen dotyczył żyta (39,1%), a na targowiskach – pszenicy (19,0%). W grudniu 2023 r. ceny zboż na obydwu rynkach były nadal dużo niższe niż rok wcześniej (w skupie o ok. 39%–45%, a w obrocie targowiskowym o ok. 32%–36%).

Tablica 17. Skup produktów pochodzenia roślinnego^a
 Table 17. Procurement of major crop products^a

Wyszczególnienie Specification	12 2023			07-12 2023		
	w tys. ton in thousand tonnes	11 2023=100	12 2022=100	w tys. ton in thousand tonnes	07-12 2022=100	udział w zbiorach 2023 r. w % share of procurement harvests in 2023 in %
Ziarno zbóż^b Cereal grains^b	457,0	79,9	111,4	4992,7	115,2	18,8
w tym: of which:						
pszenica wheat	342,4	75,6	109,0	3471,8	123,4	26,3
pszenżyto triticale	42,3	95,8	105,8	579,4	95,4	10,8
żyto rye	34,1	110,9	179,5	324,6	95,5	12,6
jęczmień barley	35,5	90,7	105,9	581,3	110,5	20,0
Ziemniaki Potatoes	84,9	37,3	117,8	1142,9	106,1	20,4

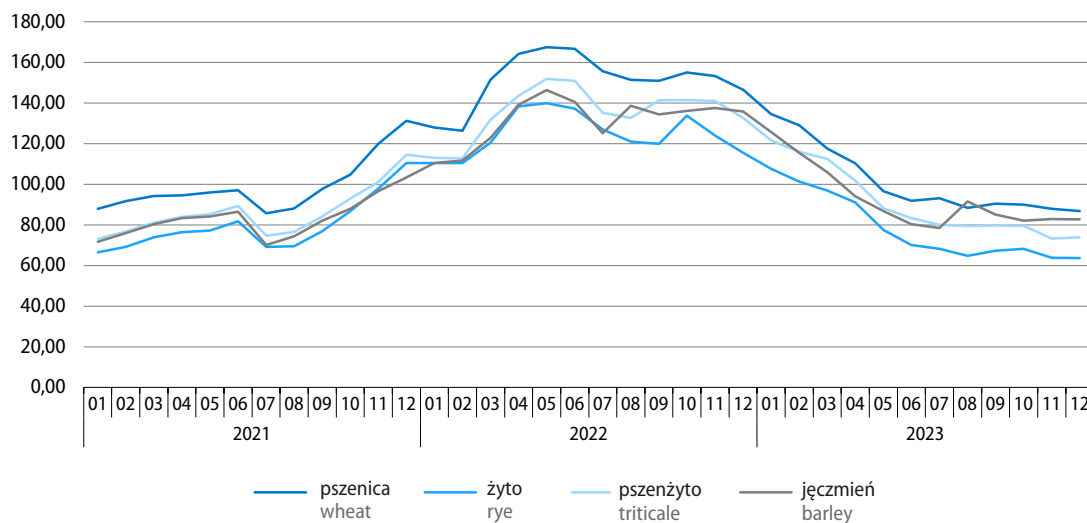
a Bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. b Podstawowych z mieszankami zbożowymi bez ziarna siewnego.

a Without the procurement realised by natural persons. b Basic cereals including cereal mixed and excluding cereals designated for sowing.

Wykres 21. Przeciętne ceny skupu zbóż
 Chart 21. Average procurement prices of cereal grain

zł za 1 dt

PLN per 1 decitonne

Skup **ziemniaków** w 2023 r. był większy niż rok wcześniej o 6,1% (w tym w grudniu 2023 r. wzrost wyniósł 17,8%). Przeciętne ceny ziemniaków w 2023 r. były dużo wyższe niż w 2022 r.: w skupie o 30,9%, a na targowiskach o 28,5%. W grudniu 2023 r. ich ceny na obydwu rynkach również kształtowały się znacznie powyżej poziomu sprzed roku (w skupie o 12,9%, a w obrocie targowiskowym o 31,0%).

Tablica 18. Ceny podstawowych produktów pochodzenia roślinnego
Table 18. Average prices of major crop products

Wyszczególnienie Specification	Ceny w skupie Procurement prices					Ceny na targowiskach Marketplace prices				
	12 2023			01–12 2023 ^a		12 2023			01–12 2023 ^a	
	w zł in PLN	11 2023=100	12 2022=100	w zł in PLN	01–12 2022=100	w zł in PLN	11 2023=100	12 2022=100	w zł in PLN	01–12 2022=100
Pszemica ^b za 1 dt Wheat ^b – per dt	86,79	98,7	59,2	99,57	65,3	113,53	98,4	67,0	134,91	81,0
Pszemżyto ^b za 1 dt Triticale ^b – per dt	73,85	100,9	55,7	88,56	64,9	99,20	100,0	65,9	118,36	82,5
Żyto ^b za 1 dt Rye ^b – per dt	63,70	99,9	55,2	74,70	60,9	86,48	95,9	63,8	106,64	83,8
Jęczmień ^b za 1 dt Barley ^b – per dt	82,70	99,8	60,9	88,91	68,2	107,19	99,0	68,4	126,70	85,2
Ziemniaki ^c za 1 dt Potatoes ^c – per dt	111,11	144,0	112,9	91,38	130,9	227,02	100,0	131,0	203,34	128,5

a Dane nieostateczne. b. Bez ziarna siewnego. c Na targowiskach – jadalne późne.

b Data not final. b Without seed. c On marketplaces – late edible.

Skup **żywca rzeźnego** ogółem (w wadze poubojowej ciepłej) w 2023 r. był o 1,8% mniejszy niż w 2022 r. Ograniczeniu uległy dostawy wszystkich podstawowych gatunków żywca, w tym najbardziej zmniejszyła się podaż żywca wołowego (o 5,9%). W grudniu 2023 r. skup żywca rzeźnego wzrósł w skali roku o 1,5%, pod wpływem nieco zwiększonej podaży żywca wieprzowego i drobiowego (przy spadku dostaw żywca wołowego).

Przy zmniejszonej podaży, przeciętne ceny skupu **żywca wieprzowego** w 2023 r. kształtowały się znacznie powyżej poziomu z 2022 r. (o 27,1%). W grudniu 2023 r. ceny skupu żywca wieprzowego były o 5,2% niższe niż przed rokiem. Relacja cen skupu żywca wieprzowego do cen żyta na targowiskach³ w grudniu 2023 r. wyniosła 8,6 (wobec 8,7 przed miesiącem) i była lepsza niż przed rokiem (5,8).

³ Rozpatrując ceny obydwu produktów w skupie relacja cen żywca wieprzowego do cen żyta w grudniu 2023 r. wyniosła 11,7 (wobec 12,2 w listopadzie 2023 r. oraz 6,8 w grudniu 2022 r.).

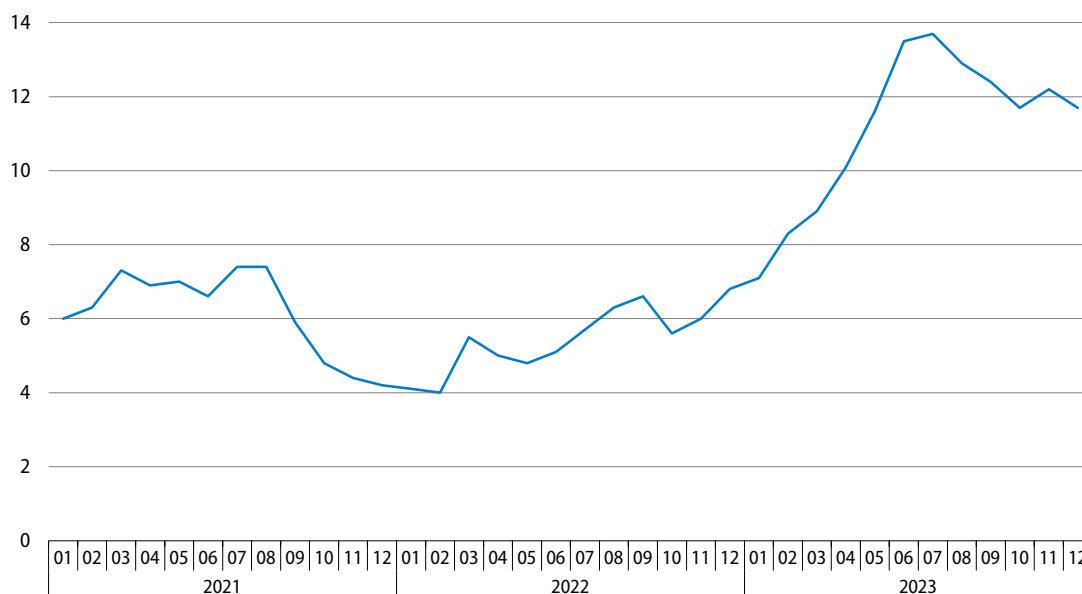
Tablica 19. Skup podstawowych produktów pochodzenia zwierzęcego^a
Table 19. Procurement of major animal products^a

Wyszczególnienie Specification	12 2023			01-12 2023	
	w tys. ton in thousand tonnes	11 2023=100	12 2022=100	w tys. ton in thousand tonnes	01-12 2022=100
Żywiec rzeźny ^b Animal for slaughter ^b	312,1	92,4	101,5	4301,1	98,2
w tym: of which:					
wołowy (z cielęcym) cattle (including calves)	15,8	83,1	94,7	302,1	94,1
wieprzowy pigs	109,6	100,6	102,3	1526,0	97,5
drobiowy poultry	186,6	89,0	101,5	2469,5	99,2
Mleko Milk	1037,5 ^c	105,7	101,9	12621,8 ^c	102,0

a W okresie lipiec–grudzień bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. b Obejmuje bydło, cielęta, trzodę chlewną, owce, konie i drób; w przeliczeniu na mięso łącznie z tłuszczami w wadze poubojowej ciepłej. c W milionach litrów.

a In the period of July–December without the procurement realised by natural persons. b Includes cattle, calves, pigs, sheep, horses and poultry; in terms of meat including fats in warm post-slaughter weight. c In million litres.

Wykres 22. Relacja przeciętnych cen skupu 1 kg żywca wieprzowego do przeciętnych cen 1 kg żyta w skupie
Chart 22. Price relation of average procurement prices of 1 kg of pigs for slaughter to average procurement prices 1 kg of of rye

Przeciętne ceny skupu **drobiu rzeźnego** w 2023 r. były o 4,8% niższe niż w roku poprzednim (w tym w grudniu spadek wyniósł 18,6%).

Przeciętne ceny **żywca wołowego i młodego bydła rzeźnego** w 2023 r. wzrosły w porównaniu z poprzednim rokiem na obydwu rynkach (w skupie odpowiednio o 0,9% oraz o 3,1%, a w obrocie targowiskowym o 8,5% i o 10,3%). W grudniu 2023 r. w skupie ceny żywca wołowego były niższe niż przed rokiem o 9,7%, a młodego bydła rzeźnego – o 7,5%, na targowiskach spadły odpowiednio o 3,5% oraz o 1,5%.

Tablica 20. Ceny podstawowych produktów pochodzenia zwierzęcego
Table 20. Average prices of major animal products

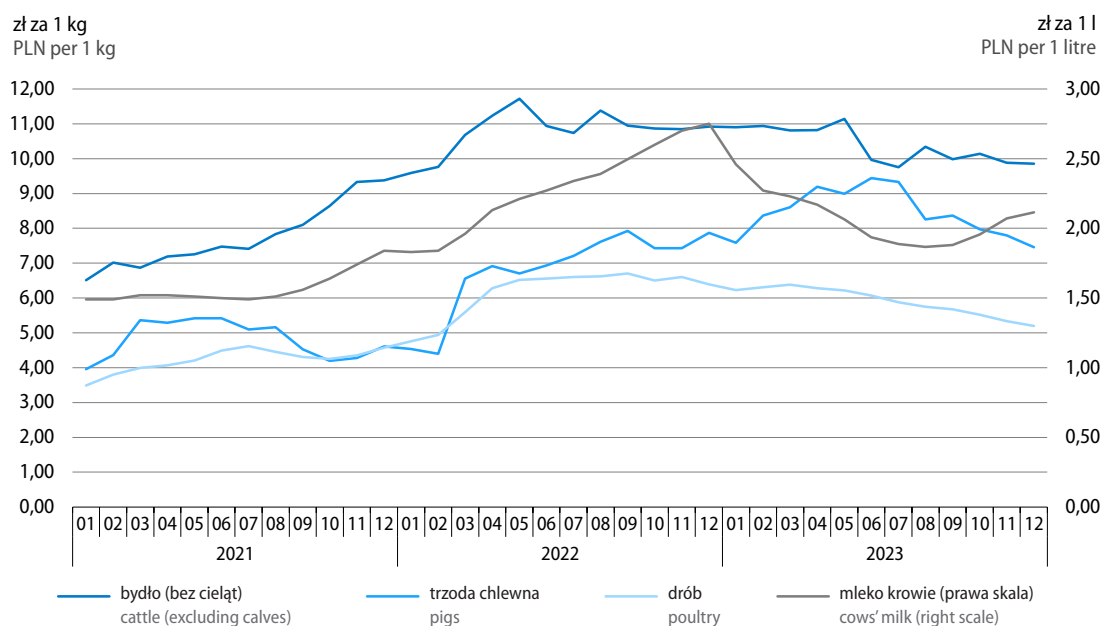
Wyszczególnienie Specification	Ceny w skupie Procurement prices					Ceny na targowiskach Marketplace prices				
	12 2023			01–12 2023 ^a		09 2023			01–12 2023 ^a	
	w zł in PLN	11 2023=100	12 2022=100	w zł in PLN	01–12 2022=100	w zł in PLN	11 2023=100	12 2022=100	w zł in PLN	01–12 2022=100
Żywiec rzeźny za 1 kg wagi żywej: Animals for slaughter (in live weight) – per kg:										
w tym: of which:										
wołowy (bez cielęcogo) ^a cattle (excluding calves) ^a	9,86	99,8	90,3	10,51	100,9	10,13	88,4	96,5	10,55	108,5
w tym młode bydło of which young cattle	10,29	100,9	92,5	10,87	103,1	10,94	85,8	98,5	11,24	110,3
wieprzowy pigs	7,46	95,7	94,8	8,41	127,1
drobiowy poultry	5,20	97,3	81,4	5,86	95,2
Mleko za 1 hl Milk per hl	211,51	102,1	76,8	207,47	90,2

a Na targowiskach – średnia ważona cena bydła rzeźnego obliczona przy przyjęciu struktury ilości skupu młodego bydła i krów rzeźnych.

a On marketplaces – average weighted price of cattle for slaughter calculated with the use of structure of procurement quantity of young cattle and cows for slaughter.

W 2023 r. skupiono o 2,0% więcej **mleka** niż w 2022 r., a przeciętne ceny tego surowca spadły o 9,8%. W grudniu 2023 r. za mleko płacono dużo mniej niż rok wcześniej (o 23,2%).

Wykres 23. Przeciętne ceny skupu żywca i mleka
 Chart 23. Average procurement prices of animals for slaughter and of cows' milk

W 2023 r. ceny większości podstawowych środków do produkcji rolnej były wyższe niż w 2022 r. Najwyższy był wzrost cen nasion siewnych, drzewek i sadzonek – wyniósł 18,0%. Wzrosły również ceny związane z obsługą maszynową produkcji rolniczej i ogrodniczej (o 11,9%), maszyn i narzędzi rolniczych (o 10,9%), materiałów budowlanych (o 10,2%), środków ochrony roślin (o 9,2%), usług weterynaryjnych (o 8,5%) oraz ceny pasz (o 3,1%). Znacznie niższe niż w 2022 r. były natomiast ceny nawozów mineralnych lub chemicznych oraz wapniowych – o 15,6% (spadły ceny nawozów azotowych – o 26,8%, natomiast wzrosły wapniowych – o 13,2% i fosforowych – o 7,7%). Niższe niż rok wcześniej były także ceny paliw, olejów i smarów technicznych – o 2,2%.

Tablica 21. Wskaźniki cen detalicznych środków do produkcji rolnej
 Table 21. Retail prices of products for agricultural production

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023 ^a
	rok poprzedni=100 previous year=100								
Nasiona siewne, drzewka, sadzonki i inne Sown seeds, tree cuttings and seedlings	102,9	94,5	98,5	100,6	104,7	102,5	103,2	118,3	118,0
Nawozy mineralne lub chemiczne oraz wapniowe Mineral or chemical and lime fertilizers	89,4	100,1	97,9	100,5	106,8	97,5	121,5	192,7	84,4
tym: of which									
azotowe nitrogenous	91,4	100,3	98,7	100,8	108,7	96,0	129,7	212,4	73,2
fosforowe phosphate	82,9	99,0	96,8	99,4	107,4	100,4	111,1	165,1	107,7
wapniowe lime	101,6	101,8	100,6	100,6	101,5	102,3	105,0	117,8	113,2

a Dane wstępne. b Od 2018 r. łącznie z usługami.
 a Preliminary data. b Since 2018 including services.

Tablica 21. Wskaźniki cen detalicznych środków do produkcji rolnej (dok.)

Table 21. Retail prices of products for agricultural production (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023 ^a
	rok poprzedni=100 previous year=100								
Środki ochrony roślin Crop protection products	100,8	101,6	102,1	101,4	101,9	102,0	102,8	110,2	109,2
Pasze Feedingstuffs	100,4	97,2	100,8	102,5	103,8	101,4	110,1	128,5	103,1
Maszyny i narzędzia rolnicze Machinery and equipment for agriculture	101,4	100,6	101,6	102,8	103,5	103,8	108,4	117,9	110,9
Materiały budowlane ^b Construction materials ^b	99,2	99,6	101,3	104,0	104,6	103,2	110,4	126,1	110,2
Paliwa, oleje i smary techniczne (łącznie z węglem i energią elektryczną) Fuels, oils and technical lubricants (including coal and electricity)	108,8	89,8	105,9	107,1	101,0	93,5	117,2	134,0	97,8
Obsługa maszynowa produkcji rolniczej i ogrodniczej Machinery services for farming and gardening	103,5	101,5	102,5	102,2	103,1	103,8	108,5	119,7	111,9
Usługi weterynaryjne Veterinary services	101,7	101,0	101,8	102,9	102,5	103,1	103,6	110,3	108,5

a Dane wstępne. b Od 2018 r. łącznie z usługami.

a Preliminary data. b Since 2018 including services.

W 2023 r. w porównaniu z rokiem poprzednim pogorszyły się **relacje cen** detalicznych ciągnika rolniczego, mieszanki zbożowej dla tuczników oraz oleju napędowego do cen skupu większości wybranych produktów rolnych. Poprawiły się natomiast relacje cen saletry amonowej do cen skupu wybranych produktów pochodzenia zwierzęcego.

Tablica 22. Relacje cen detalicznych wybranych środków produkcji dla rolnictwa do cen skupu podstawowych produktów rolnych

Table 22. Relations between retail prices of selected means of production for agriculture and procurement prices of some agricultural products

Wyszczególnienie Specification	Lata/ Kwartały Years/ Quarters	Ceny środków produkcji wyrażone w: Prices of production goods expressed in:				
		dt decitonnes				hl mleka hl of cows' milk
		pszenicy wheat	żyta rye	żywca slaughter		
			wieprzowego pigs	wołowego cattle		
Ciągnik rolniczy – szt. Farm tractor – per unit	2022	2151	2673	496	315	1427
	01–03	2221	2729	597	307	1643
	04–06	1974	2371	479	291	1487
	07–09	2189	2737	439	302	1387
	10–12	2249	2691	451	314	1271
	2023	3564	4750	422	338	1710
	01–03	2776	3438	424	321	1506
	04–06	3619	4552	388	335	1735
	07–09	3955	5390	410	354	1892
	10–12	4048	5462	462	359	1747

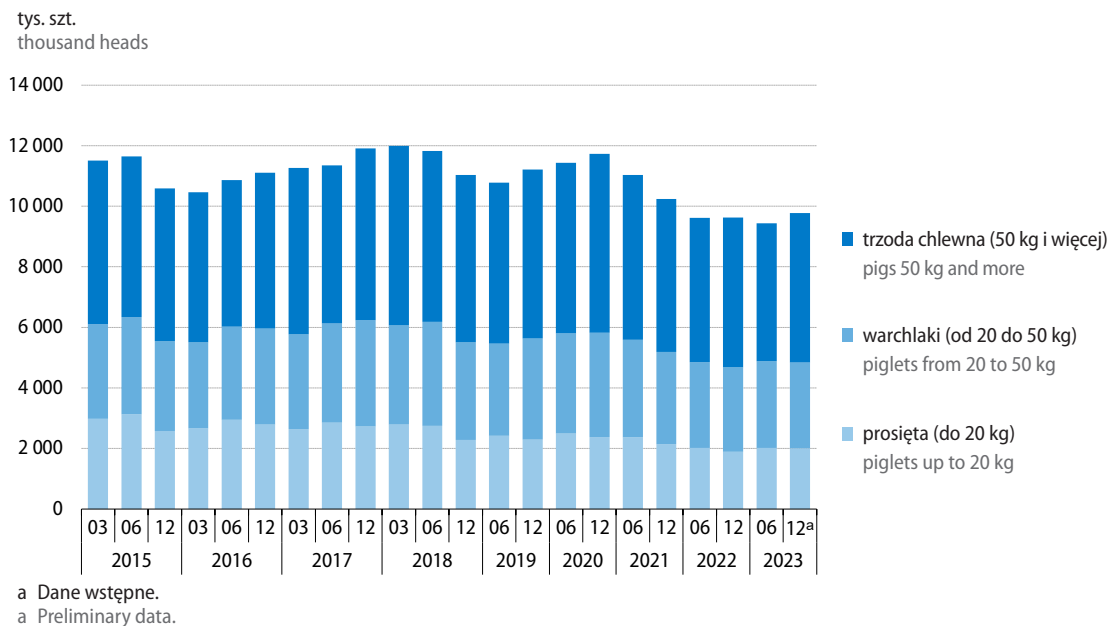
Tablica 22. Relacje cen detalicznych wybranych środków produkcji dla rolnictwa do cen skupu podstawowych produktów rolnych (dok.)

Table 22. Relations between retail prices of selected means of production for agriculture and procurement prices of some agricultural products (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Lata/ Kwartały Years/ Quarters	Ceny środków produkcji wyrażone w: Prices of production goods expressed in:					hl mleka hl of cows' milk
		dt decitonnes				żywca slaughter	
		pszenicy wheat	żyta rye	wieprzowego pigs	wołowego cattle		
Saletra amonowa – 1 dt Ammonium nitrate – per decitonne	2022	2,6	3,3	0,61	0,39	1,7	
	01–03	2,3	2,8	0,62	0,32	1,7	
	04–06	2,5	3,0	0,60	0,37	1,9	
	07–09	2,9	3,6	0,58	0,40	1,8	
	10–12	2,9	3,4	0,58	0,40	1,6	
	2023	3,0	3,9	0,35	0,28	1,4	
	01–03	3,0	3,8	0,47	0,35	1,7	
	04–06	3,0	3,8	0,33	0,28	1,5	
	07–09	2,8	3,9	0,29	0,25	1,4	
	10–12	2,7	3,7	0,31	0,24	1,2	
Mieszanka paszowa dla tuczników – 1 dt Compound feedingstuffs – per decitonne	2022	1,5	1,9	0,35	0,22	1,0	
	01–03	1,4	1,8	0,39	0,20	1,1	
	04–06	1,4	1,7	0,34	0,20	1,0	
	07–09	1,6	2,0	0,32	0,22	1,0	
	10–12	1,6	2,0	0,33	0,23	0,93	
	2023	2,5	3,4	0,30	0,24	1,2	
	01–03	2,0	2,5	0,31	0,23	1,1	
	04–06	2,6	3,2	0,28	0,24	1,2	
	07–09	2,8	3,8	0,29	0,25	1,3	
	10–12	2,8	3,8	0,32	0,25	1,2	
Olej napędowy – 1 hl Diesel oil – per hectolitre	2022	4,7	5,9	1,1	0,69	3,1	
	01–03	4,4	5,4	1,2	0,61	3,3	
	04–06	4,5	5,4	1,1	0,66	3,4	
	07–09	4,9	6,1	0,99	0,68	3,1	
	10–12	5,2	6,2	1,0	0,72	2,9	
	2023	6,7	9,0	0,80	0,64	3,2	
	01–03	5,9	7,3	0,91	0,69	3,2	
	04–06	6,5	8,2	0,70	0,60	3,1	
	07–09	7,1	9,7	0,74	0,64	3,4	
	10–12	7,4	10	0,84	0,65	3,2	

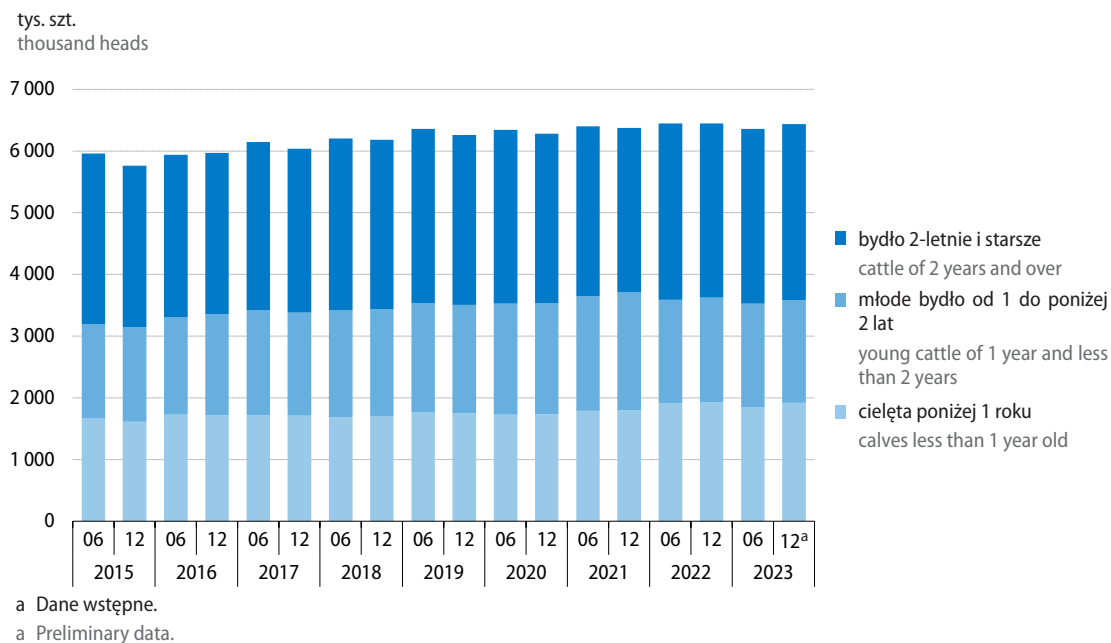
Według wstępnych wyników reprezentacyjnego badania przeprowadzonego w grudniu 2023 r. **połowie trzody chlewnej** wynosiło ok. 9770 tys. sztuk i było o 1,5% wyższe niż przed rokiem. Wzrosła liczebność większości grup użytkowych (z wyjątkiem świń na ubój), w tym w największym stopniu loch próśnych – o 12,8%.

Wykres 24. Pogłowie trzody chlewnej
Chart 24. Pigs livestock

Pogłowie bydła⁴ ogółem, według wstępnych danych, nieznacznie zmniejszyło się w porównaniu z grudniem 2022 r. – o 0,2% (do ok. 6436 tys. sztuk). Wynikało to ze spadku pogłowia młodego bydła w wieku od 1 roku do poniżej 2 lat (o 1,9%) oraz cieląt (o 0,5%). Większa niż przed rokiem była natomiast liczebność bydła 2-letniego i starszego (o 1,0%), w tym krów (o 1,5%).

Wykres 25. Pogłowie bydła
Chart 25. Cattle livestock

⁴ Dane z systemu Identyfikacji i Rejestracji Zwierząt (IRZ) Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa; pogłowie bydła według siedziby stada.

Więcej danych w **Biuletynie Statystycznym**, w tym:

TABL. 1. PODSTAWOWE WSKAŹNIKI

TABL. 37. PRZECIĘTNE CENY SKUPU WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH

TABL. 38. PRZECIĘTNE CENY UZYSKIWANE PRZEZ ROLNIKÓW NA TARGOWISKACH

TABL. 39. RELACJE CEN W ROLNICTWIE

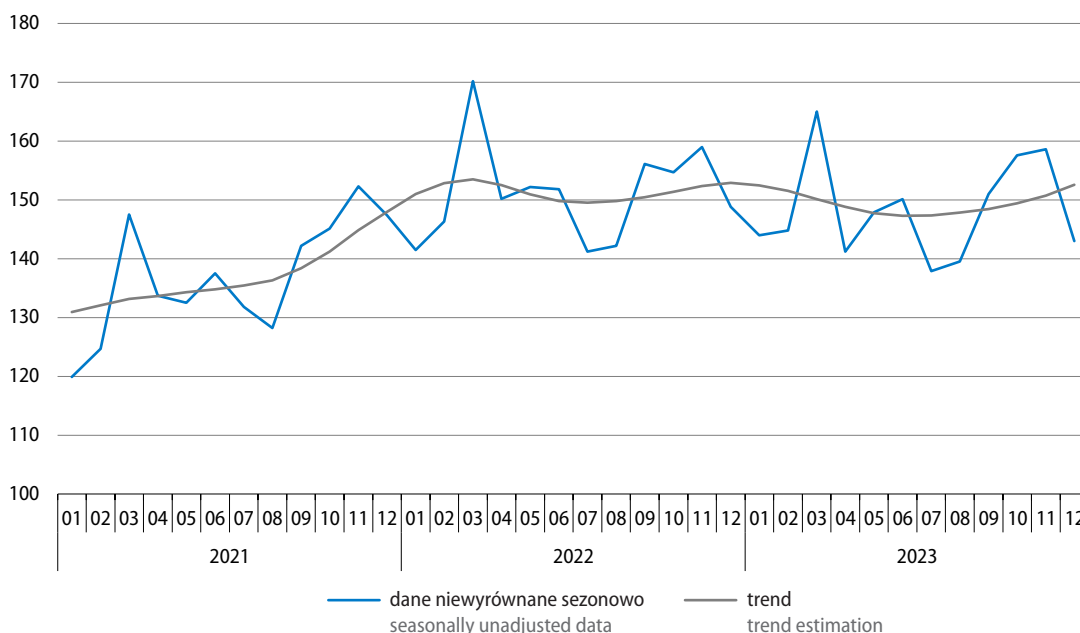
TABL. 45. SKUP WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH

Przemysł Industy

W 2023 r., po znacznym wzroście w dwóch poprzednich latach, odnotowano spadek produkcji sprzedanej przemysłu. Według wstępnych szacunków **produkcja sprzedana przemysłu ogółem**¹ obniżyła się o 1,7% (wobec wzrostu o 9,5% w 2022 r.).

Wykres 26. Produkcja sprzedana przemysłu (ceny stałe)
przeciętna miesięczna 2015=100

Chart 26. Sold production of industry (constant prices)
monthly average of 2015=100

W przedsiębiorstwach o liczbie pracujących powyżej 9 osób **produkcja sprzedana przemysłu**² w 2023 r. była o 1,5% niższa niż w roku poprzednim (w 2022 r. wzrost wyniósł 10,2%). Sprzedaż obniżyła się we wszystkich sekcjach przemysłu (podczas gdy w poprzednim roku notowano w nich wzrost). W przetwórstwie przemysłowym (tj. głównej sekcji) spadek produkcji sprzedanej był zbliżony do notowanego w przemyśle ogółem i wyniósł 1,2%, a w górnictwie i wydobywaniu oraz w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę – po 5,0%. Nieznacznie obniżyła się także sprzedaż w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji – o 0,1%.

1 W cenach stałych; łącznie z przedsiębiorstwami o liczbie pracujących do 9 osób.

2 W cenach stałych.

Tablica 23. Produkcja sprzedana przemysłu (ceny stałe)
Table 23. Sold production of industry (constant prices)

Wyszczególnienie Specification	Niewyrównana sezonowo Seasonally unadjusted		Wyrównana sezonowo Seasonally adjusted
	01–12 2023	12 2023	
	analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year =100		
Przemysł Industry	98,5	96,1	99,5
Według sekcji By sections			
Górnictwo i wydobywanie Mining and quarrying	95,0	96,5	104,5
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	98,8	94,4	99,2
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę Electricity, gas, steam and air conditioning supply	95,0	111,4	112,4
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	99,9	101,6	102,5
Według głównych grupowań przemysłowych By main industrial groupings			
Dobra zaopatrzeniowe Intermediate goods	93,5	88,7	92,7
Dobra inwestycyjne Capital goods	109,9	103,7	108,2
Dobra konsumpcyjne trwałe Durable consumer goods	90,1	83,8	89,2
Dobra konsumpcyjne nietrwałe Non-durable consumer goods	100,6	96,7	100,0
Dobra związane z energią Energy	93,5	102,2	104,3

Spadek produkcji sprzedanej w 2023 r. odnotowano w trzech **głównych grupowaniach przemysłowych**, natomiast jej wzrost w dwóch pozostałych. Najbardziej obniżyła się sprzedaż w produkcji dóbr konsumpcyjnych trwałych – o 9,9%. W produkcji dóbr zaopatrzeniowych oraz dóbr związanych z energią spadki wyniosły po 6,5%. Znacznie zwiększyła się natomiast sprzedaż w produkcji dóbr inwestycyjnych – o 9,9%, a w niewielkim stopniu wzrosła w produkcji dóbr konsumpcyjnych nietrwałych – o 0,6%.

Wydajność pracy w przemyśle mierzona produkcją sprzedaną na jednego zatrudnionego w 2023 r. była o 0,8% niższa niż w roku poprzednim, przy zmniejszeniu przeciętnego zatrudnienia o 0,7% oraz wzroście przeciętnego miesięcznego nominalnego wynagrodzenia brutto o 11,9%.

Tablica 24. Dynamika (w cenach stałych) produkcji sprzedanej przemysłu (kwartały)
 Table 24. Indices (at constant prices) of sold production of industry (quarters)

Wyszczególnienie Specification	2022				2023			
	01-03	04-06	07-09	10-12	01-03	04-06	07-09	10-12
	analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year =100							
Przemysł Industry	116,0	111,3	109,7	104,6	99,4	97,3	97,6	99,6
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	125,5	124,2	111,1	95,1	98,2	84,8	95,8	102,1
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	113,5	110,9	110,9	107,6	100,8	98,6	97,6	98,4
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę electricity, gas, steam and air conditioning supply	141,1	115,0	95,2	81,6	88,4	85,4	97,5	110,4
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja water supply; sewerage, waste management and remediation activities	109,9	106,7	106,4	101,2	96,7	99,8	98,2	104,5

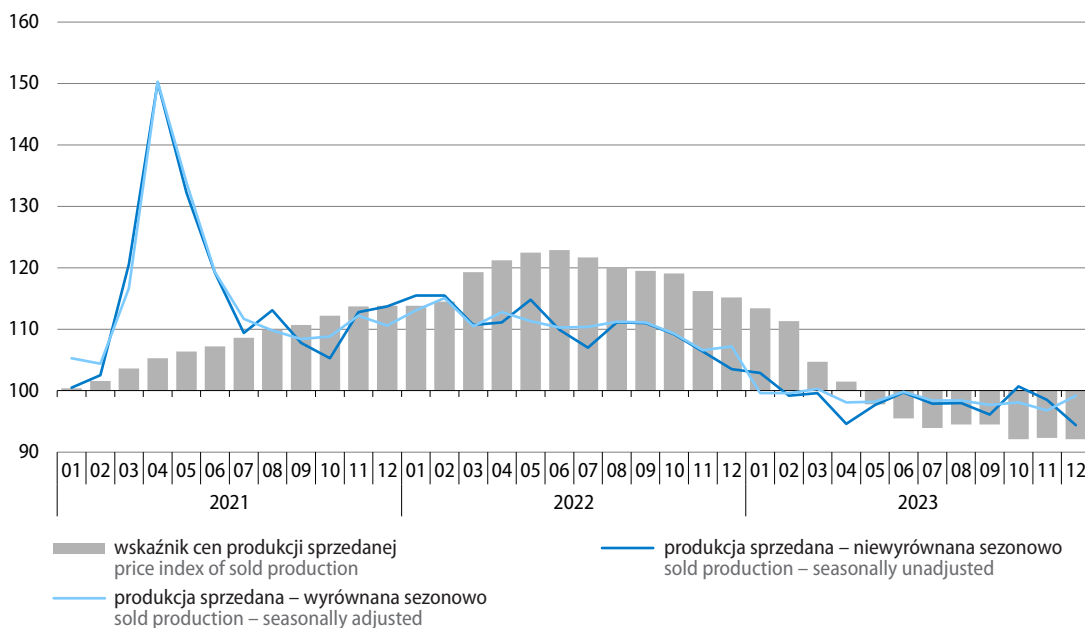
W grudniu 2023 r. produkcja sprzedana przemysłu obniżyła się w skali roku o 3,9%. **Po wyeliminowaniu wpływu czynników sezonowych** produkcja była większa niż przed miesiącem o 2,9%, natomiast w skali roku notowano jej spadek o 0,5%.

Niższa niż w grudniu 2022 r. była produkcja sprzedana w przetwórstwie przemysłowym – o 5,6%, a także w górnictwie i wydobywaniu – o 3,5%. Wyższa niż przed rokiem była ona natomiast w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę – o 11,4% (przy czym rok wcześniej w tej sekcji notowano głęboki spadek sprzedaży) oraz w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji – o 1,6%.

Spośród głównych grupowań przemysłowych znaczny spadek sprzedaży w skali roku w grudniu 2023 r. notowano w produkcji dóbr konsumpcyjnych trwałych oraz dóbr zaopatrzeniowych – odpowiednio o 16,2% oraz o 11,3%. Obniżyła się także sprzedaż w produkcji dóbr konsumpcyjnych nietrwałych – o 3,3%. Wyższa niż w grudniu 2022 r. była natomiast sprzedaż w produkcji dóbr inwestycyjnych – o 3,7% oraz dóbr związanych z energią – o 2,2%.

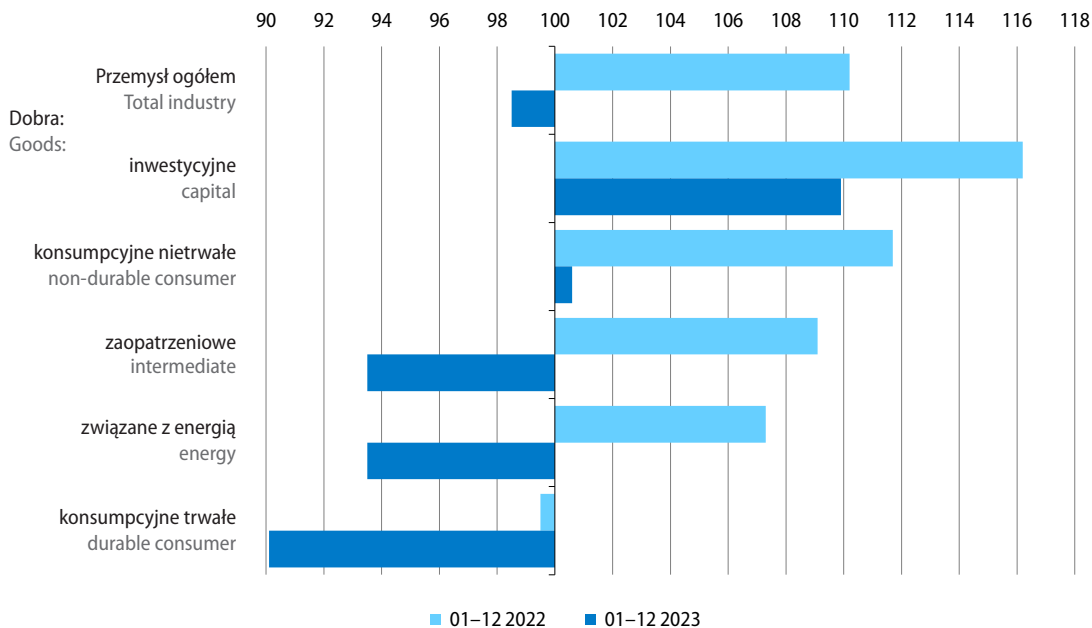
Wykres 27. Produkcja sprzedana (ceny stałe) i wskaźnik cen w przetwórstwie przemysłowym
analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 27. Sold production (constant prices) and price index in manufacturing
corresponding period of previous year=100

Wykres 28. Produkcja sprzedana przemysłu według głównych grupowań przemysłowych (ceny stałe)
analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 28. Sold production of industry by main industrial groupings (constant prices)
corresponding period of previous year=100

W 2023 r. niższa niż w roku poprzednim była produkcja sprzedana w 22 (spośród 34) działach przemysłu, których udział w produkcji sprzedanej przemysłu ogółem wyniósł 59,2%. Znaczny spadek sprzedaży odnotowano m.in. w wydobywaniu węgla kamiennego i brunatnego (o 15,4%) oraz w produkcji:

- wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny – o 14,6% (w tym wyrobów tartacznych – o 23,1%);
- chemikaliów i wyrobów chemicznych – o 12,9% (w tym podstawowych chemikaliów, nawozów i związków azotowych, tworzyw sztucznych i kauczuku syntetycznego w formach podstawowych – o 23,3%);
- metali – o 12,0% (m.in. surówki, żelazostopów, żeliwa i stali oraz wyrobów hutniczych – o 24,2%);
- wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych – o 10,9% (m.in. wyrobów z betonu, cementu i gipsu – o 21,3%);
- papieru i wyrobów z papieru – o 10,6% (w tym masy włóknistej, papieru i tektury – o 12,5%).

Wyższa niż w 2022 r. była natomiast sprzedaż w 11 działach przemysłu, w tym znacznie zwiększyła się m.in. w naprawie, konserwacji i instalowaniu maszyn i urządzeń – o 15,6%, a także w produkcji:

- pojazdów samochodowych, przyczep i naczep – o 14,6% (w tym pojazdów samochodowych, z wyłączeniem motocykli – o 25,2%);
- pozostałego sprzętu transportowego – o 9,1% (w tym statków powietrznych, statków kosmicznych i podobnych maszyn – o 33,3%);
- maszyn i urządzeń – o 6,3% (m.in. pozostałych maszyn specjalnego przeznaczenia – o 14,9%).

Sprzedaż w produkcji artykułów spożywczych (stanowiąca 16,4% produkcji sprzedanej przemysłu ogółem) w 2023 r. ukształtowała się na poziomie sprzed roku. Wśród grup tego działu obniżyła się m.in. sprzedaż w produkcji olejów i tłuszczów pochodzenia roślinnego i zwierzęcego (o 12%) oraz gotowych pasz i karmy dla zwierząt (o ok. 8%). Spadki notowano także w produkcji wyrobów piekarskich i mącznych, przetwarzaniu i konserwowaniu owoców i warzyw oraz wytwarzaniu wyrobów mleczarskich (w granicach ok. 1%–5%). Wzrosła natomiast sprzedaż m.in. w grupie wytwarzanie produktów przemiału zbóż, skrobi i wyrobów skrobiowych (o ok. 6%). Zwiększyła się ona również w przetwarzaniu i konserwowaniu ryb, skorupiaków i mięczaków, przetwarzaniu i konserwowaniu mięsa oraz produkcji wyrobów z mięsa, a także w produkcji pozostałych artykułów spożywczych (w granicach ok. 2%–4%).

Tablica 25. Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji sprzedanej przemysłu
Table 25. Indices (at constant prices) and structure (at current prices) of sold production of industry

Wyszczególnienie Specification	2022		2023		2022	2023
	12	01–12	12	01–12		
	analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100				struktura w % structure in %	
Przemysł Industry	101,0	110,2	96,1	98,5	100,0	100,0
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	93,0	113,0	96,5	95,0	3,3	3,5
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	103,5	110,6	94,4	98,8	84,8	82,4
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę electricity, gas, steam and air conditioning supply	82,8	106,4	111,4	95,0	9,6	11,8
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja water supply; sewerage, waste management and remediation activities	101,8	105,9	101,6	99,9	2,3	2,3

Tablica 25. Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji sprzedanej przemysłu (dok.)
 Table 25. Indices (at constant prices) and structure (at current prices) of sold production of industry (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2022		2023		2022	2023
	12	01-12	12	01-12		
	analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100				struktura w % structure in %	
Z przemysłu ogółem – działy: From total industry – divisions:						
wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego mining of coal and lignite	88,7	120,3	92,9	84,6	1,6	1,7
produkcja artykułów spożywczych manufacture of food products	107,9	111,6	98,4	100,0	15,7	16,4
produkcja napojów manufacture of beverages	105,0	110,3	92,5	98,2	1,2	1,3
produkcja odzieży manufacture of wearing apparel	134,3	111,6	84,0	107,1	0,4	0,4
produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny manufacture of products of wood, cork, straw and wicker	93,1	107,9	86,3	85,4	2,7	2,3
produkcja papieru i wyrobów z papieru manufacture of paper and paper products	90,6	107,5	95,8	89,4	3,1	2,7
produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych manufacture of chemicals and chemical products	90,1	108,5	84,7	87,1	5,0	4,0
produkcja wyrobów farmaceutycznych manufacture of pharmaceutical products	108,0	114,8	103,5	107,9	0,6	0,7
produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych manufacture of rubber and plastic products	105,4	108,5	86,7	97,2	6,1	5,8
produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych manufacture of other non-metallic mineral products	89,3	105,9	88,2	89,1	3,7	3,6
produkcja metali manufacture of basic metals	79,0	103,5	98,5	88,0	4,1	3,2
produkcja wyrobów z metali manufacture of metal products	107,9	116,8	96,9	98,1	7,6	7,4
produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych manufacture of computer, electronic and optical products	98,7	107,2	94,3	94,2	2,6	2,4
produkcja urządzeń elektrycznych manufacture of electrical equipment	113,0	108,0	76,2	100,3	5,2	5,5
produkcja maszyn i urządzeń manufacture of machinery and equipment n.e.c.	117,9	122,1	99,4	106,3	2,7	2,9
produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers	117,6	114,9	102,5	114,6	8,2	9,6
produkcja pozostałego sprzętu transportowego manufacture of other transport equipment	84,1	113,8	147,8	109,1	1,4	1,5
produkcja mebli manufacture of furniture	93,4	101,9	91,2	92,6	2,5	2,4

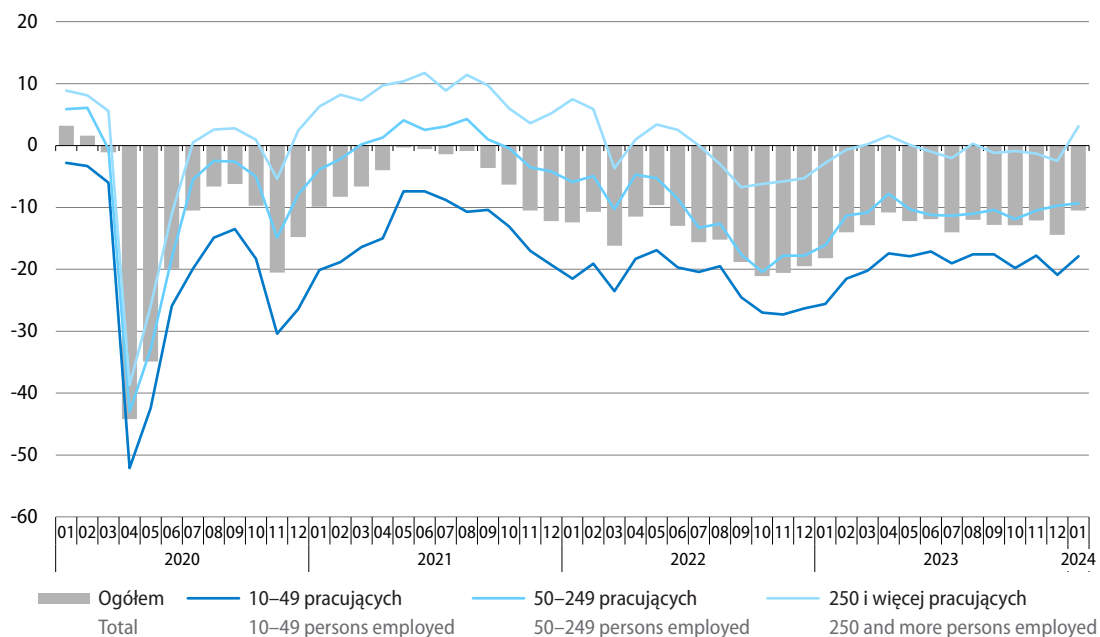
Prezentacja danych o produkcji wytworzonej³ w 2023 r. możliwa jest dla 454⁴ **wyrobów i grup wyrobów przemysłowych**, spośród 462 objętych badaniem. Produkcja 321 z nich była mniejsza niż w roku poprzednim; znaczny jej spadek notowano m.in. w przypadku: rowerów, nawozów mineralnych lub chemicznych fosforowych, etylenu, węgla brunatnego, farb i lakierów, obuwia, pestycydów i innych środków agrochemicznych, komputerów, win owocowych, tarcicy liściastej, tworzyw sztucznych, odborników telewizyjnych, kuchni elektrycznych łącznie z gazowo-elektrycznymi, zmywarek do naczyń, wódki czystej, stali surowej, rur stalowych, nawozów mineralnych lub chemicznych azotowych, cementu, opon, soków z owoców i warzyw, wyrobów z gumy, płyt pilśniowych, ciągników rolniczych, pralek automatycznych oraz węgla kamiennego.

Większa niż w 2022 r. była natomiast produkcja 132 wyrobów i grup wyrobów przemysłowych. Wytworzono m.in. znacznie więcej: cukru, samochodów ciężarowych i ciągników drogowych do ciągnięcia naczep, silników spalinowych do pojazdów mechanicznych, benzyny silnikowej, olejów opałowych, samochodów osobowych, akumulatorów kwasowo-ołowiowych do pojazdów samochodowych, kuchni gazowych z piekarnikiem oraz olejów napędowych.

W grudniu 2023 r. wartość **nowych zamówień**⁵ otrzymanych przez badane przedsiębiorstwa przetwórstwa przemysłowego była o 10,6% niższa niż w analogicznym miesiącu poprzedniego roku, w tym dla zamówień na eksport obniżyła się o 13,0%. Nowe zamówienia były niższe niż rok wcześniej w większości badanych działów, z wyjątkiem produkcji komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (gdzie odnotowano ich wzrost o ok. 9%). W największym stopniu obniżyły się w skali roku nowe zamówienia w produkcji pozostałego sprzętu transportowego (o ok. 37%), odzieży (o 35%) oraz papieru i wyrobów z papieru (o 25%). Znaczny spadek ich wartości (w granicach ok. 10%–20%) notowano także w produkcji: maszyn i urządzeń, chemikaliów i wyrobów chemicznych, urządzeń elektrycznych oraz wyrobów z metali.

Wykres 29. Wskaźniki ogólnego klimatu koniunktury w przetwórstwie przemysłowym

Chart 29. General business climate indicators in manufacturing

3 W ujęciu ilościowym; dane dotyczą podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących 50 i więcej osób.

4 W związku z brakiem danych o produkcji niektórych wyrobów od części badanych podmiotów.

5 W cenach bieżących; dane dotyczą wybranych działów przetwórstwa przemysłowego (podmioty gospodarcze o liczbie pracujących 50 i więcej osób oraz ok. 10% próba podmiotów o liczbie pracujących od 10 do 49 osób).

W styczniu br. **ogólny klimat koniunktury** w przetwórstwie przemysłowym oceniany jest mniej niekorzystnie niż w poprzednim miesiącu (na co wpłynęły mniej negatywne niż przed miesiącem oceny bieżące oraz przewidywania dotyczące ogólnej sytuacji gospodarczej przedsiębiorstw). Diagnozy w zakresie portfela zamówień i produkcji są bardziej pesymistyczne niż w grudniu 2023 r. Sytuacja finansowa przedsiębiorstw oceniana jest negatywnie, podobnie jak przed miesiącem. Odpowiednie prognozy są mniej pesymistyczne niż w grudniu 2023 r. Nadal planowane są redukcje zatrudnienia. Dyrektorzy przedsiębiorstw prognozują dalszy wzrost cen wyrobów przemysłowych.

Przedsiębiorstwa zgłaszające bariery w prowadzeniu bieżącej działalności najczęściej wskazują na trudności związane z kosztami zatrudnienia i niepewnością ogólnej sytuacji gospodarczej. W skali roku najbardziej wzrosło znaczenie barier związanych z niedostatecznym popytem (zarówno na rynku zagranicznym, jak i krajowym), a spadło – związanych z niepewnością ogólnej sytuacji gospodarczej oraz niedoborem surowców, materiałów i półfabrykatów (z przyczyn pozafinansowych).

Stan zapasów wyrobów gotowych w przetwórstwie przemysłowym jest uznawany przez przedsiębiorców za zbliżony do wystarczającego.

Wykorzystanie mocy produkcyjnych zgłaszane w sekcji przetwórstwo przemysłowe wynosi 76,4% (w styczniu 2023 r. było to 77,5%). Najwyższe wykorzystanie mocy produkcyjnych zgłaszają podmioty zajmujące się głównie naprawą, konserwacją i instalowaniem maszyn i urządzeń, a także producenci pozostałego sprzętu transportowego, odzieży oraz wyrobów farmaceutycznych, a najniższe – producenci metali.

Więcej danych w **Biuletynie Statystycznym**, w tym:

TABL. 1. PODSTAWOWE WSKAŹNIKI

TABL. 46. PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU

TABL. 47. INDEKS PRODUKCJI SPRZEDANEJ PRZEMYSŁU

TABL. 48. PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU WEDŁUG GŁÓWNYCH GRUPOWAŃ PRZEMYSŁOWYCH

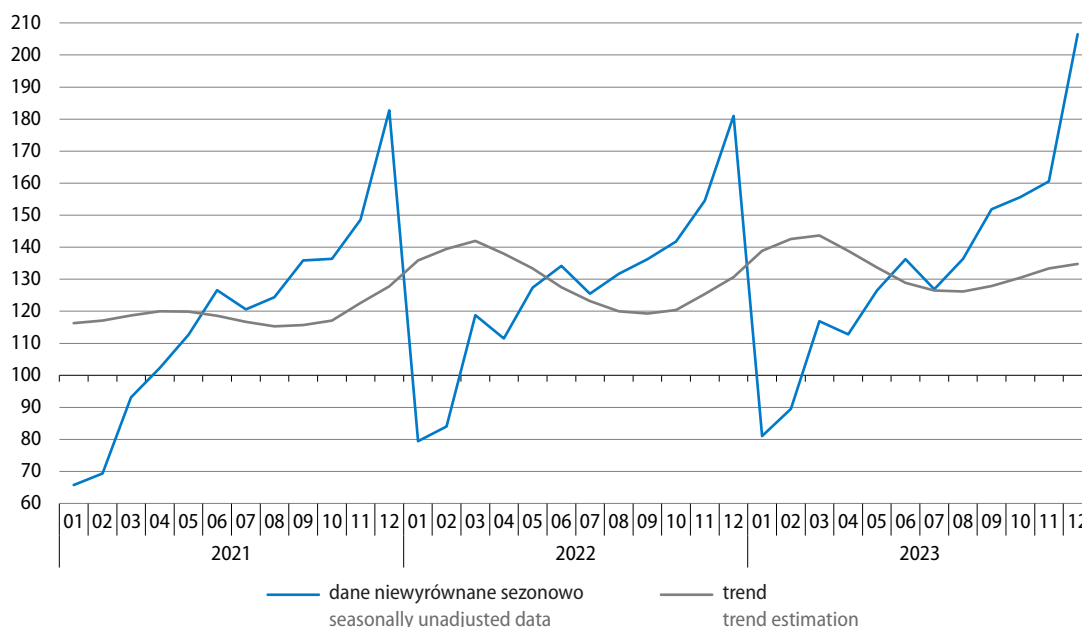
TABL. 62. WSKAŹNIKI KONIUNKTURY GOSPODARCZEJ

Budownictwo Construction

W 2023 r. zrealizowana na terenie kraju produkcja budowlano-montażowa była większa niż w roku poprzednim. Według wstępnych szacunków **produkcja budowlano-montażowa ogółem**¹ wzrosła o ok. 4% (wobec wzrostu o 13,7% w 2022 r.).

Wykres 30. Produkcja budowlano-montażowa (ceny stałe) przeciętna miesięczna 2015=100

Chart 30. Construction and assembly production (constant prices)
monthly average of 2015=100

Produkcja budowlano-montażowa² zrealizowana przez przedsiębiorstwa budowlane o liczbie pracujących powyżej 9 osób w 2023 r. zwiększyła się o 5,0% (tj. mniej niż w 2022 r., kiedy wzrost wyniósł 6,2%).

Sprzedaż robót budowlanych była wyższa niż w 2022 r. w podmiotach specjalizujących się w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej – o 11,3% oraz w jednostkach realizujących głównie roboty budowlane specjalistyczne – o 2,7%. Obniżyła się ona natomiast w podmiotach zajmujących się głównie budową budynków – o 1,3%. W dużym stopniu wzrosła sprzedaż robót o charakterze inwestycyjnym (o 30,0%), natomiast znacznie zmniejszyła się sprzedaż robót remontowych (o 28,3%).

W grudniu 2023 r. produkcja budowlano-montażowa była o 14,0% wyższa niż w analogicznym miesiącu poprzedniego roku. **Po wyeliminowaniu wpływu czynników sezonowych** produkcja była o 8,5% większa niż w listopadzie 2023 r., a w porównaniu z grudniem 2022 r. zwiększyła się o 16,1%.

1 W cenach stałych; łącznie z jednostkami o liczbie pracujących do 9 osób.

2 W cenach stałych.

Wyższa niż w grudniu 2022 r. była sprzedaż robót budowlanych we wszystkich działach budownictwa, w tym największy wzrost odnotowano wśród podmiotów specjalizujących się w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej (o 19,2%). W przedsiębiorstwach specjalizujących się w budowie budynków wzrost (po spadku w grudniu 2022 r.) wyniósł 13,4%, a w jednostkach realizujących głównie roboty specjalistyczne – 4,7%. Odnotowano wysoki wzrost sprzedaży robót inwestycyjnych (o 46,6%, po spadku w grudniu 2022 r.), znacznie zmniejszyła się natomiast sprzedaż robót o charakterze remontowym (o 25,7%).

Tablica 26. Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji budowlano-montażowej
Table 26. Indices (at constant prices) and structure (at current prices) of construction and assembly production

Wyszczególnienie Specification	2022					2023					2022	2023
	12	01–03	01–06	01–09	01–12	12	01–03	01–06	01–09	01–12		
	analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100										struktura w % structure in %	
Ogółem Total	99,1	123,3	112,0	108,9	106,2	114,0	103,5	103,8	102,3	105,0	100,0	100,0
roboty budowlane o charakterze: construction work with:												
inwestycyjnym investment character	89,9	116,5	106,5	104,0	101,1	146,6	108,5	115,3	125,1	130,0	57,1	70,7
remontowym restoration character	113,2	134,1	120,6	116,3	113,9	74,3	96,6	88,1	71,5	71,7	42,9	29,3
Budowa budynków Construction of buildings	96,2	139,0	124,6	120,3	111,7	113,4	93,6	94,7	91,9	98,7	32,8	30,6
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej Civil engineering	101,3	114,1	105,8	102,9	102,8	119,2	113,7	110,8	110,5	111,3	41,1	44,0
Roboty budowlane specjalistyczne Specialised construction activities	98,3	116,3	105,9	104,7	105,4	104,7	105,2	106,6	103,9	102,7	26,1	25,4

W 2023 r. wśród przedsiębiorstw specjalizujących się w budowie budynków produkcja budowlano-montażowa obniżyła się w podstawowej grupie działu, tj. w jednostkach zajmujących się głównie wznoszeniem budynków mieszkalnych i niemieszkalnych – o 6,1%. W dużym stopniu wzrosła natomiast w podmiotach zajmujących się głównie realizacją projektów związanych ze wznoszeniem budynków – o 32,7%.

W budownictwie obiektów inżynierii lądowej i wodnej produkcja była wyższa niż w 2022 r. w przedsiębiorstwach specjalizujących się w budowie rurociągów, linii telekomunikacyjnych i elektroenergetycznych – o 16,6% oraz w jednostkach zajmujących się głównie budową dróg kołowych i szynowych (grupa o przeważającym udziale w produkcji działu) – o 11,5%. Obniżyła się natomiast w podmiotach realizujących głównie pozostałe obiekty inżynierii lądowej i wodnej – o 4,9%.

W dziale robót budowlanych specjalistycznych znacznie większa niż w 2022 r. była produkcja w przedsiębiorstwach specjalizujących się w wykonywaniu robót budowlanych wykończeniowych – o 20,6%. Wzrost produkcji notowano także w jednostkach specjalizujących się w wykonywaniu instalacji elektrycznych, wodno-kanalizacyjnych i pozostałych instalacji budowlanych (grupa o największym udziale w produkcji działu) – o 3,0% oraz w podmiotach realizujących głównie pozostałe specjalistyczne roboty budowlane – o 1,3%. Mniejsza niż w 2022 r. była natomiast sprzedaż robót budowlanych w podmiotach specjalizujących się w rozbiórce i przygotowaniu terenu pod budowę – o 7,5%.

Tablica 27. Struktura (w cenach bieżących) produkcji budowlano-montażowej według rodzajów obiektów budowlanych

Table 27. Structure (at current prices) of construction and assembly production by type of constructions

Rodzaje obiektów Types of constructions	Struktura w % Structure in %	
	2022	2023
Ogółem Grand total	100,0	100,0
Budynki razem Buildings total	49,7	45,9
Budynki mieszkalne Residential buildings	19,3	15,6
w tym: of which:		
mieszkalne jednorodzinne one-dwelling buildings	4,7	3,2
o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe two- and more dwelling buildings	14,0	11,9
Budynki niemieszkalne Non-residential buildings	30,4	30,3
w tym: of which:		
biurowe office buildings	2,5	2,3
handlowo-usługowe wholesale and retail trade buildings	7,1	7,5
przemysłowe i magazynowe industrial buildings and warehouses	13,2	11,6
ogólnodostępne obiekty kulturalne, budynki o charakterze edukacyjnym, budynki szpitali i zakładów opieki medycznej oraz budynki kultury fizycznej buildings for public entertainment, education, hospital or institutional care and sports halls	5,5	6,9
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej Civil engineering works	50,3	54,1
w tym: of which:		
autostrady, drogi ekspresowe, ulice i drogi pozostałe highways, streets and roads	19,1	21,1
drogi szynowe, drogi kolei napowietrznych lub podwieszanych railways, suspension and elevated railways	6,0	5,8
mosty, wiadukty i estakady, tunele i przejścia nadziemne i podziemne bridges, elevated highways, tunnels and subways	2,8	2,5
budowle wodne harbours, waterways, dams and other waterworks	1,7	1,3
rurociągi i linie telekomunikacyjne oraz linie elektroenergetyczne przesyłowe long-distance pipelines, communication and electricity lines	7,1	7,5
rurociągi sieci rozdzielczej i linie kablowe rozdzielcze local pipelines and cables	6,8	8,1
w tym oczyszczalnie wód i ścieków of which waste water treatment plants	1,3	2,4
kompleksowe budowle na terenach przemysłowych complex constructions on industrial sites	4,1	5,0
budowle sportowe i rekreacyjne sport and recreation constructions	0,7	1,4

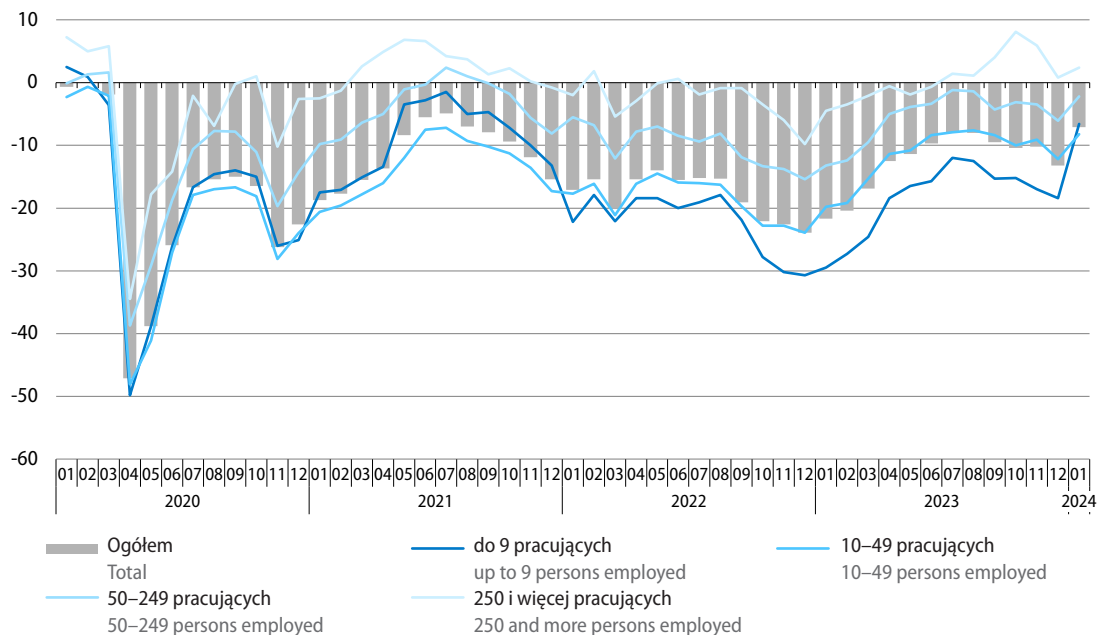
W strukturze produkcji budowlano-montażowej **według rodzajów obiektów budowlanych**³ w 2023 r. wyższy niż w 2022 r. był udział obiektów inżynierii lądowej i wodnej (wyniósł 54,1%, tj. wzrósł o 3,8 p.proc.), przy zmniejszeniu się udziału budynków (do 45,9%).

Z obiektów inżynierii lądowej i wodnej zwiększył się głównie udział w produkcji ogółem autostrad, dróg ekspresowych, ulic i dróg pozostałych (o 2,0 p.proc. do 21,1%) oraz rurociągów sieci rozdzielczej i linii kablowych rozdzielczych (o 1,3 p.proc. do 8,1%).

Z budynków zmniejszył się udział w produkcji ogółem budynków mieszkalnych (o 3,7 p.proc. do 15,6%), w tym przede wszystkim budynków o dwóch mieszkaniach i wielomieszkańczych (o 2,1 p.proc. do 11,9%). Zbliżony do notowanego w 2022 r. pozostał natomiast udział w produkcji ogółem budynków niemieszkalnych, co było efektem m.in. zmniejszenia się udziału budynków przemysłowych i magazynowych (o 1,6 p.proc. do 11,6%), przy jednoczesnym wzroście udziału m.in. ogólnodostępnych obiektów kulturalnych, budynków o charakterze edukacyjnym, budynków szpitali i zakładów opieki medycznej oraz budynków kultury fizycznej (o 1,4 p.proc. do 6,9%).

Wykres 31. Wskaźniki ogólnego klimatu koniunktury w budownictwie

Chart 31. General business climate indicators in construction

W styczniu br. wskaźnik **ogólnego klimatu koniunktury** kształtuje się na poziomie mniej negatywnym niż przed miesiącem (pod wpływem mniej pesymistycznych ocen bieżących i przewidywań ogólnej sytuacji gospodarczej przedsiębiorstw). Utrzymują się negatywne diagnozy w zakresie portfela zamówień, przy nieco bardziej niekorzystnych ocenach niż w grudniu 2023 r. odnośnie produkcji budowlano-montażowej na rynku krajowym oraz sytuacji finansowej przedsiębiorstw. Odpowiednie prognozy są mniej pesymistyczne od formułowanych przed miesiącem. Dyrektorzy firm budowlanych nadal przewidują ograniczenie zatrudnienia. Nadal przewidywany jest wzrost cen robót budowlano-montażowych.

3 Klasyfikowanych według Polskiej Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (PKOB).

Przedsiębiorstwa zgłaszające bariery w prowadzeniu działalności najczęściej (i znacznie częściej niż przed rokiem) wskazują na trudności związane z kosztami zatrudnienia. Mniej uciążliwe niż w styczniu 2023 r. są m.in. niepewność ogólnej sytuacji gospodarczej oraz koszty materiałów.

Wykorzystanie mocy produkcyjnych zgłaszane w sekcji budownictwo wynosi 79,7% (rok wcześniej było to 78,9%).

Więcej danych w **Biuletynie Statystycznym**, w tym:

TABL. 1. PODSTAWOWE WSKAŹNIKI

TABL. 50. SPRZEDAŻ PRODUKCJI BUDOWLANO-MONTAŻOWEJ

TABL. 51. SPRZEDAŻ PRODUKCJI BUDOWLANO-MONTAŻOWEJ WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH

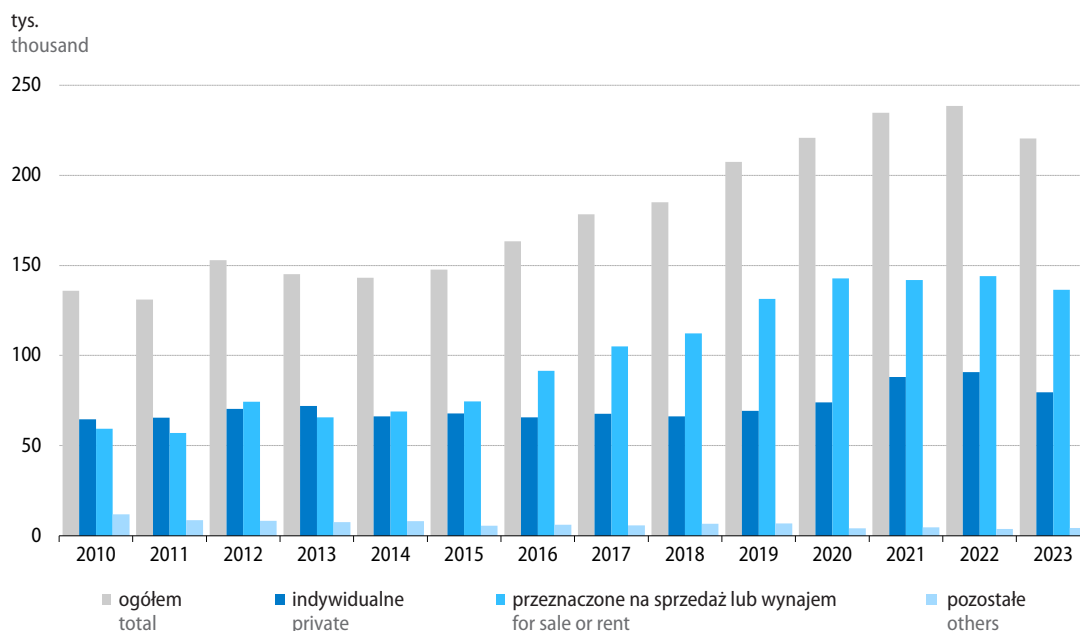
TABL. 62. WSKAŹNIKI KONIUNKTURY GOSPODARCZEJ

Budownictwo mieszkaniowe

Housing construction

W 2023 r., po raz pierwszy od blisko dekady, odnotowano spadek liczby mieszkań oddanych do użytkowania. Mniej niż przed rokiem było także mieszkań, na budowę których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym oraz mieszkań, których budowę rozpoczęto.

Wykres 32. Mieszkania oddane do użytkowania
Chart 32. Dwellings completed

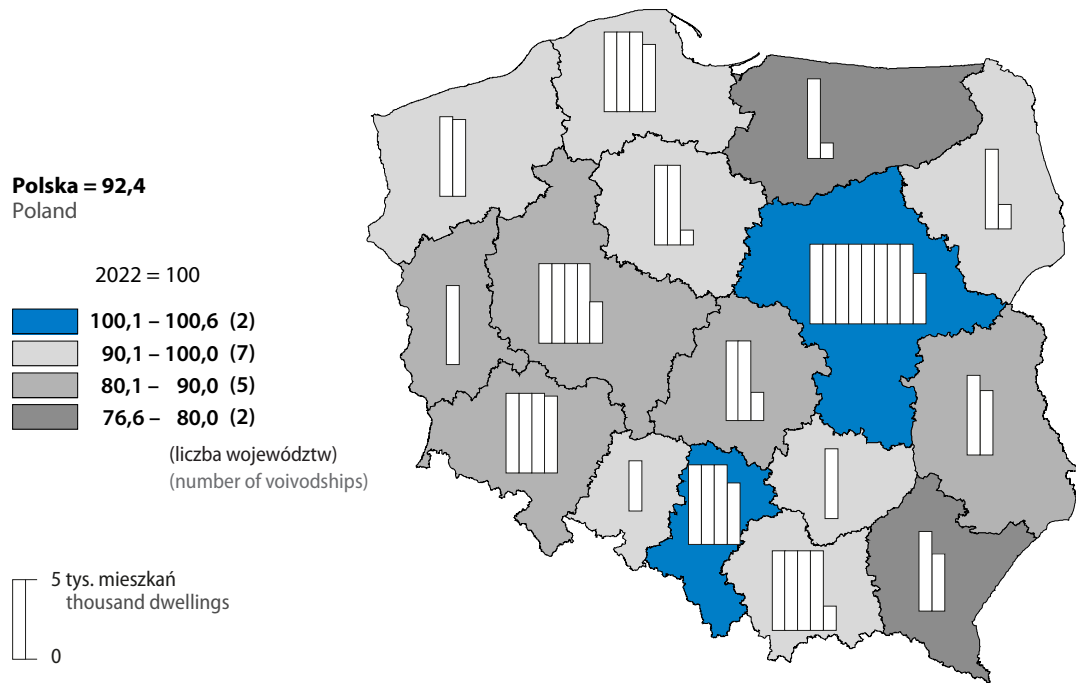
Według wstępnych danych¹ w 2023 r. oddano do użytkowania 220,4 tys. mieszkań, tj. o 7,6% mniej niż przed rokiem (w 2022 r. odnotowano wzrost o 1,6%). Nadal największy udział w mieszkaniach oddanych do użytkowania miało budownictwo przeznaczone na sprzedaż lub wynajem – 62,0% (o 1,6 p.proc. więcej niż w 2022 r.). Znaczny był również udział budownictwa indywidualnego – 36,1% (odpowiednio o 1,9 p.proc. mniej), a niewielki – pozostałych form budownictwa – łącznie 1,9% (o 0,3 p.proc. więcej).

Mniejsza niż w 2022 r. była liczba mieszkań oddanych w dwóch głównych formach budownictwa: w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem spadek wyniósł 5,2%, a w budownictwie indywidualnym 12,3%. W pozostałych formach budownictwa łącznie oddano do użytkowania o 13,1% więcej mieszkań niż przed rokiem.

W grudniu 2023 r. oddano do użytkowania 20,8 tys. mieszkań, tj. o 11,7% mniej niż rok wcześniej. Zmniejszyła się liczba mieszkań oddanych w niemal wszystkich formach budownictwa, w tym w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem spadek był relatywnie niewielki (o 2,9%), natomiast w indywidualnym głęboki (o 24,8%).

¹ Dane meldunkowe – mogą ulec zmianie po opracowaniu sprawozdań kwartalnych.

Mapa 3. Mieszkania oddane do użytkowania w 2023 r.
 Map 3. Dwellings completed in 2023

W trzynastu województwach w 2023 r. oddano do użytkowania mniej mieszkań niż rok wcześniej. Wśród województw o największej liczbie oddanych mieszkań, spadek wystąpił w województwie wielkopolskim (o 12,0% do 22,6 tys.), dolnośląskim (o 10,4% do 19,8 tys.), małopolskim (o 9,8% do 21,5 tys.) i pomorskim (o 6,8% do 19,2 tys.). Niewielki wzrost liczby mieszkań oddanych do użytkowania notowano jedynie w województwach śląskim (o 0,6% do 18,9 tys.) oraz mazowieckim (o 0,1% do 43,2 tys., w tym w m.st. Warszawa o 1,9% do 15,8 tys.). W województwie podlaskim przekazano do użytkowania podobną liczbę mieszkań jak w 2022 r.

Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania oddanego do użytkowania w 2023 r. wyniosła 90,2 m² (o 2,1 m² mniej niż rok wcześniej), w tym w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem 61,6 m² (odpowiednio o 0,8 m² mniej), a w budownictwie indywidualnym 141,5 m² (podobnie jak przed rokiem).

Według wstępnych danych² w 2023 r. **wydano pozwolenia** lub dokonano **zgłoszenia z projektem budowlanym** na budowę 241,1 tys. mieszkań, tj. o 19,1% mniej niż przed rokiem (w 2022 r. notowano odpowiednio spadek o 12,6%). **Rozpoczęto budowę** 189,1 tys. mieszkań, tj. o 5,6% mniej niż rok wcześniej (kiedy notowano spadek o 27,8%).

W grudniu 2023 r. liczba mieszkań, na budowę których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym (22,0 tys.) była o 7,6% większa niż przed rokiem, a liczba mieszkań, których budowę rozpoczęto (14,4 tys.) odpowiednio o 46,1% wyższa.

Szacuje się, że w końcu grudnia 2023 r. **w budowie** pozostawało 801,8 tys. mieszkań, tj. o 3,8 mniej niż w końcu grudnia 2022 r.

² Dane meldunkowe – mogą ulec zmianie po opracowaniu sprawozdań kwartalnych.

Tablica 28. Budownictwo mieszkaniowe
Table 28. Housing construction

Formy budownictwa Forms of construction	12 2023		01–12 2023		01–12 2022	01–12 2023
	w liczbach bezwzględ- nych in absolute numbers	12 2022=100	w liczbach bezwzględ- nych in absolute numbers	01–12 2022=100	struktura w % structure in %	
Mieszkania oddane do użytkowania Dwellings completed						
Ogółem Total	20772	88,3	220379	92,4	100,0	100,0
Indywidualne Private	6801	75,2	79558	87,7	38,0	36,1
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem ^a For sale or rent ^a	13557 ^b	97,1	136539 ^b	94,8	60,4	62,0
Pozostałe ^c Others ^c	414	77,8	4282	113,1	1,6	1,9
Mieszkania, na których budowę wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym Dwellings for which permits have been granted or which have been registered with a construction project						
Ogółem Total	22018	107,6	241097	80,9	100,0	100,0
Indywidualne Private	5815	110,8	72460	81,0	30,0	30,1
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem ^a For sale or rent ^a	15816	108,2	161772	79,4	68,4	67,1
Pozostałe ^c Others ^c	387	65,5	6865	141,1	1,6	2,8
Mieszkania, których budowę rozpoczęto Dwellings in which construction has begun						
Ogółem Total	14381	146,1	189093	94,4	100,0	100,0
Indywidualne Private	2851	100,8	69607	84,7	41,0	36,8
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem ^a For sale or rent ^a	11148 ^d	160,4	114526 ^d	99,3	57,6	60,6
Pozostałe ^c Others ^c	382	561,8	4960	173,9	1,4	2,6

a Budowane przez deweloperów, łącznie z budownictwem osób fizycznych przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem w celu osiągnięcia zysku. b, d W tym na wynajem odpowiednio: b – 75 oraz 2205 mieszkań, d – 38 oraz 348 mieszkań. c Mieszkania spółdzielcze, społeczne czynszowe, komunalne i zakładowe.

a Constructed by developers, including construction realised by natural persons intended for sale or rent in order to achieve a profit. b, d Of which for rent respectively: b – 75 and 2205 dwellings, d – 38 and 348 dwellings. c Cooperative, public building society, municipal and company dwellings.

Więcej danych w **Biuletynie Statystycznym**, w tym:

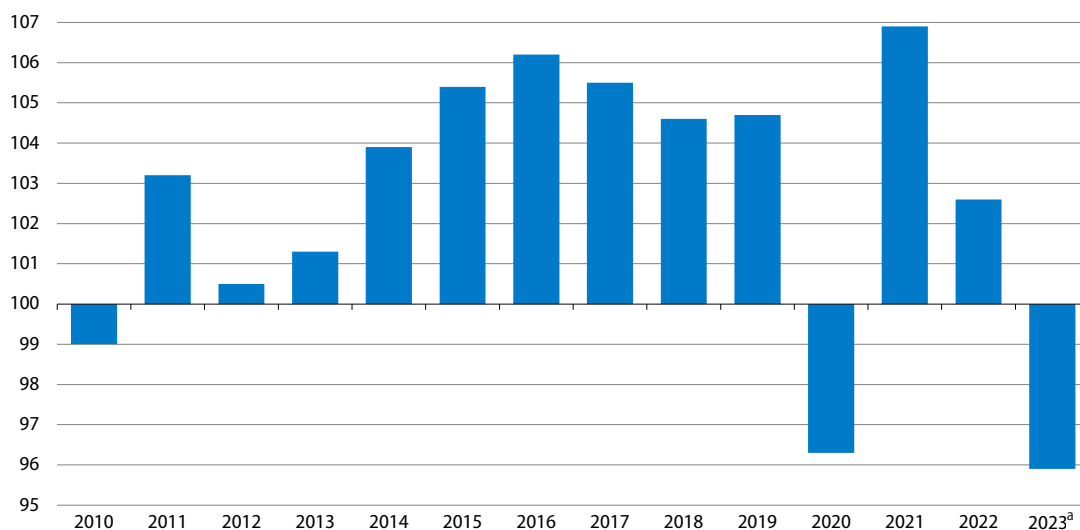
TABL. 1. PODSTAWOWE WSKAŹNIKI
TABL. 43. MIESZKANIA

Rynek wewnętrzny Domestic market

W 2023 r. odnotowano spadek sprzedaży detalicznej, po wzroście w dwóch poprzednich latach. Według wstępnych szacunków **sprzedaż detaliczna ogółem**¹ była o 4,1% niższa niż w roku poprzednim (w 2022 r. notowano wzrost o 2,6%).

Wykres 33. Sprzedaż detaliczna (ceny stałe; pełna zbiorowość) rok poprzedni=100

Chart 33. Retail sales of goods (constant prices; complete statistical population)
previous year=100

a Dane szacunkowe.

a Estimated data.

W przedsiębiorstwach o liczbie pracujących powyżej 9 osób **sprzedaż detaliczna**² w 2023 r. zmniejszyła się o 2,7% w stosunku do roku poprzedniego (wobec wzrostu o 5,0% w 2022 r.). W większości prezentowanych grup sprzedaż była niższa niż przed rokiem (wówczas przeważały wzrosty). W grupie żywność, napoje i wyroby tytoniowe, która ma największy udział w sprzedaży detalicznej ogółem, odnotowano spadek o 3,1% (wobec wzrostu o 4,4% rok wcześniej). Spośród pozostałych grup o znaczącym udziale w sprzedaży detalicznej duże spadki sprzedaży notowano w grupie meble, rtv, agd (o 13,4%), pozostałe (o 9,0% po wzroście o 10,5% w 2022 r.), a także w jednostkach handlujących paliwami stałymi, ciekłymi i gazowymi (o 7,3%). Po spadku w poprzednim roku, wzrosła sprzedaż w podmiotach handlujących pojazdami samochodowymi, motocyklami, częściami (o 6,5%).

W grudniu 2023 r. sprzedaż detaliczna była o 2,3% niższa niż przed rokiem (wobec spadku o 0,3% w poprzednim miesiącu). Spadek notowano w większości grup, w tym m.in. w jednostkach handlujących żywnością, napojami i wyrobami tytoniowymi (o 3,6%), w grupach: paliwa stałe, ciekłe i gazowe oraz pozostałe (po 6,4%), a także meble, rtv, agd (o 11,0%).

1 W cenach stałych; zrealizowana przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe łącznie z przedsiębiorstwami o liczbie pracujących do 9 osób.

2 W cenach stałych.

W 2023 r. 8,6% sprzedaży detalicznej ogółem (w cenach bieżących) zrealizowano **przez Internet**³, tj. mniej niż rok wcześniej (9,4%). Mniejszy niż w 2022 r. był udział tej formy handlu w całkowitej sprzedaży m.in. prasy, książek, pozostałej sprzedaży w wyspecjalizowanych sklepach (24,3% wobec 24,6%), tekstyliów, odzieży, obuwia (19,0% wobec 23,7%) oraz mebli, rtv, agd (17,1% wobec 17,5% w 2022 r.).

Tablica 29. Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) sprzedaży detalicznej
Table 29. Indices (at constant prices) and structure (at current prices) of retail sales

Wyszczególnienie Specification	2022		2023		2022	2023
	12	01–12	12	01–12		
	analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100				struktura w % structure in %	
Ogółem^a Total^a	100,2	105,0	97,7	97,3	100,0	100,0
w tym: of which:						
Pojazdy samochodowe, motocykle, części Motor vehicles, motorcycles, parts	97,2	90,4	110,2	106,5	6,7	7,1
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe Solid, liquid and gaseous fuels	92,2	93,0	93,6	92,7	16,4	13,9
Żywność, napoje i wyroby tyto- niowe Food, beverages and tobacco products	101,9	104,4	96,4	96,9	24,5	25,8
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny Pharmaceuticals, cosmetics, ortho- paedic equipment	107,6	112,0	102,2	100,7	6,8	7,1
Tekstylia, odzież, obuwie Textiles, clothing, footwear	107,2	121,7	95,9	96,4	7,1	6,9
Meble, rtv, agd Furniture, radio, TV and house- hold appliances	89,6	99,7	89,0	86,6	8,6	7,8
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach Newspapers, books, other sale in specialised stores	92,0	103,7	91,7	85,3	4,6	4,0
Pozostałe Others	97,1	110,5	93,6	91,0	9,0	8,8

a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007 (PKD 2007), zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii wg przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) wolumenu sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych (np. połączenia przedsiębiorstw). Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej ogółem.

a Groups of enterprises were created based on the Polish Classification of Activities – PKD 2007. A given enterprise is included to a specific category by predominating kind of activity and according to its present organisational status. The recorded changes of rise or fall of the volume of retail sales in particular groups of enterprises activity may result from a change in the predominating kind of activity and organisational changes (e.g. a merger of enterprises). This does not have impact on the dynamics of the total retail sales.

³ Podmioty, dla których sprzedaż internetowa jest przeważającą formą sprzedaży są ujęte w grupie „Sprzedaż detaliczna prowadzona przez domy sprzedaży wysyłkowej lub Internet”. Natomiast sprzedaż przez Internet może być realizowana również przez podmioty w innych grupach, dla których podstawową formą jest sprzedaż stacjonarna.

Tablica 30. Dynamika sprzedaży detalicznej (ceny stałe)
Table 30. Indices of retail sales (at constant prices)

Wyszczególnienie Specification	2022				2023			
	01–03	04–06	07–09	10–12	01–03	04–06	07–09	10–12
	analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100							
Ogółem^a Total^a	109,0	109,0	102,8	100,1	96,5	92,7	101,4	99,5
w tym: of which:								
Pojazdy samochodowe, motocykle, części Motor vehicles, motorcycles, parts	88,6	87,5	96,4	89,1	103,2	97,2	105,4	121,1
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe Solid, liquid and gaseous fuels	110,2	97,3	80,3	90,6	82,0	88,6	103,5	98,0
Żywność, napoje i wyroby tyto- niowe Food, beverages and tobacco products	103,0	109,7	105,8	99,0	96,3	94,5	97,7	99,6
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny Pharmaceuticals, cosmetics, ortho- paedic equipment	117,8	113,6	112,5	105,3	101,4	97,4	98,9	105,1
Tekstylia, odzież, obuwie Textiles, clothing, footwear	136,7	134,7	111,5	112,1	109,6	92,1	91,5	96,1
Meble, rtv, agd Furniture, radio, TV and house- hold appliances	100,4	105,6	96,4	96,7	89,2	85,1	86,2	86,3
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach Newspapers, books, other sale in specialised stores	105,6	108,9	102,9	98,5	89,3	81,5	85,3	86,4
Pozostałe Others	129,7	117,5	107,5	94,3	88,9	81,6	97,3	96,6

a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007 (PKD 2007), zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii wg przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) wolumenu sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych (np. połączenia przedsiębiorstw). Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej ogółem.

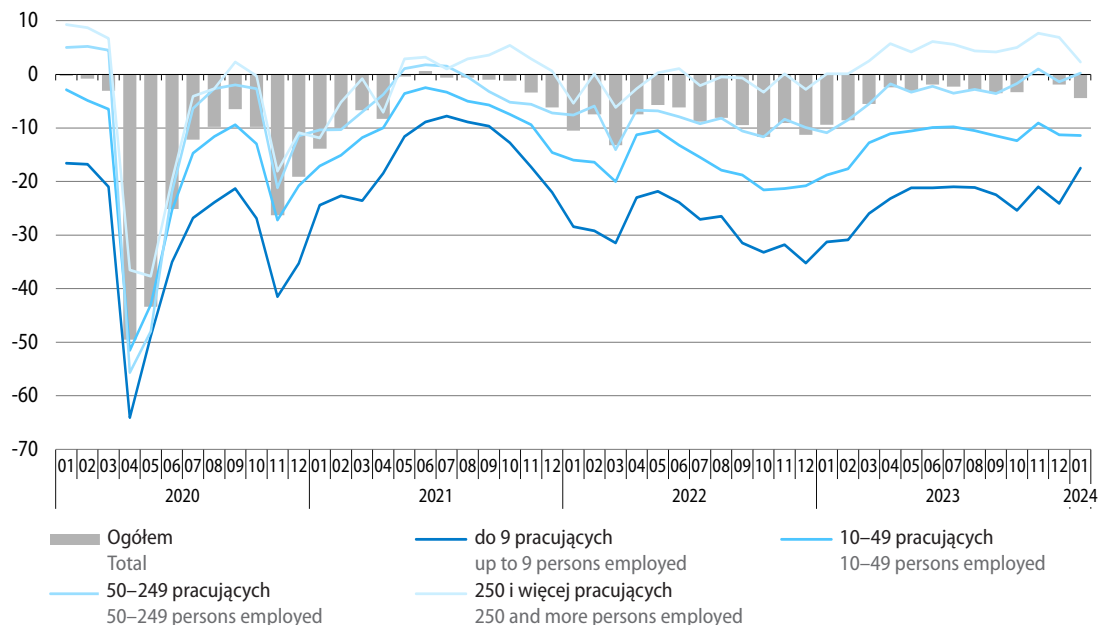
a Groups of enterprises were created based on the Polish Classification of Activities – PKD 2007. A given enterprise is included to a specific category by predominating kind of activity and according to its present organisational status. The recorded changes of rise or fall of the volume of retail sales in particular groups of enterprises activity may result from a change in the predominating kind of activity and organisational changes (e.g. a merger of enterprises). This does not have impact on the dynamics of the total retail sales.

Sprzedaż hurtowa⁴ (w cenach bieżących) w 2023 r. była o 18,1% niższa niż rok wcześniej, w tym w przedsiębiorstwach hurtowych zmniejszyła się o 24,7% (w 2022 r. notowano wzrost odpowiednio o 35,9% i o 39,3%). Spośród grup o znaczącym udziale w sprzedaży hurtowej ogółem najbardziej zmniejszyła się sprzedaż w grupach: półprodukty i odpady pochodzenia nierolniczego oraz złom (o 44,5%) oraz narzędzia technologii informacyjnej i komunikacyjnej, maszyny, urządzenia i dodatkowe wyposażenie (o 11,6%). W grudniu 2023 r. sprzedaż hurtowa w przedsiębiorstwach handlowych zmniejszyła się w skali roku o 24,9%, w tym w przedsiębiorstwach hurtowych spadła o 31,7% (po wzroście w grudniu 2022 r. odpowiednio o 30,5% i o 32,9%).

4 W przedsiębiorstwach handlowych o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

Wykres 34. Wskaźniki ogólnego klimatu koniunktury w handlu detalicznym

Chart 34. General business climate indicators in retail trade

W styczniu br. **ogólny klimat koniunktury** w handlu detalicznym jest oceniany bardziej pesymistycznie niż w poprzednim miesiącu (na co wpływ miało głównie pogorszenie niekorzystnych przewidywań dotyczących ogólnej sytuacji gospodarczej przedsiębiorstw, przy bardziej pozytywnych ocenach bieżących w tym zakresie). Diagnozy i prognozy sprzedaży oraz sytuacji finansowej są niekorzystne i gorsze niż miesiąc wcześniej. Możliwe są redukcje zatrudnienia. Przedsiębiorcy przewidują dalszy wzrost cen.

Przedsiębiorstwa zgłaszające bariery w prowadzeniu działalności w handlu detalicznym najczęściej wskazują na trudności związane z kosztami zatrudnienia. W porównaniu z sytuacją sprzed roku wzrosła odczuwalność niedostatecznego popytu, kosztów zatrudnienia oraz zbyt dużej konkurencji na rynku, natomiast najbardziej zmniejszyło się znaczenie niepewności ogólnej sytuacji gospodarczej.

Więcej danych w **Biuletynie Statystycznym**, w tym:

TABL. 1. PODSTAWOWE WSKAŹNIKI

TABL. 54. SPRZEDAŻ DETALICZNA TOWARÓW WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI PRZEDSIĘBIORSTWA

TABL. 55. SPRZEDAŻ HURTOWA TOWARÓW WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI PRZEDSIĘBIORSTWA

TABL. 62. WSKAŹNIKI KONIUNKTURY GOSPODARCZEJ

Transport Transport

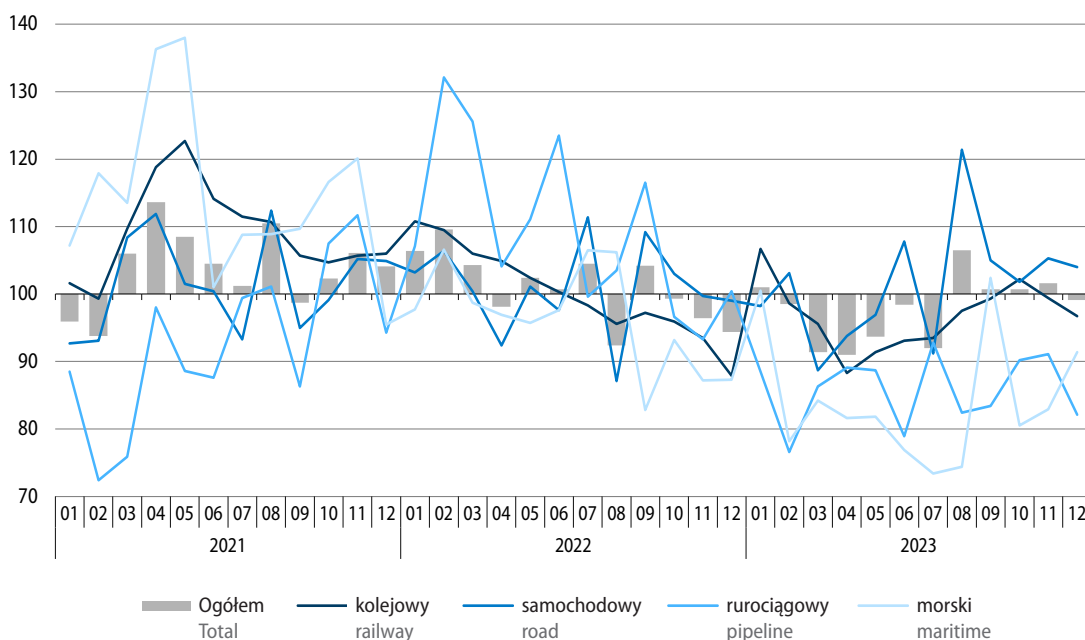
Po wzroście w dwóch poprzednich latach, w 2023 r. odnotowano spadek przewozów ładunków. Większe niż w 2022 r. były natomiast przewozy pasażerskie.

W 2023 r. przewieziono 570,3 mln ton **ładunków ogółem**, tj. o 2,2% mniej niż rok wcześniej (w 2022 r. odnotowano wzrost o 0,8%). Ograniczeniu uległy przewozy większością rodzajów transportu: kolejowym (o 3,2%), rurociągowym (o 14,2%) oraz morskim (o 16,4%). Jedynie przewozy transportem samochodowym wzrosły (w niewielkim stopniu o 1,2%).

W grudniu 2023 r. przetransportowano o 0,9% mniej ładunków niż rok wcześniej (wobec spadku o 5,6% w grudniu 2022 r.). Zmniejszyły się przewozy w transporcie kolejowym (o 3,3%), rurociągowym (o 17,9%) oraz morskim (o 8,6%). Wyższe niż rok wcześniej były natomiast przewozy ładunków w transporcie samochodowym (o 4,0%).

Wykres 35. Przewozy ładunków według wybranych rodzajów transportu analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 35. Transport of goods by selected types of transport corresponding period of previous year=100

Tablica 31. Przewozy ładunków według wybranych rodzajów transportu
 Table 31. Transport of goods by selected types of transport

Rodzaje transportu Types of transport	12 2023			01–12 2023	
	w tys. ton in thousand tonnes	11 2023=100	12 2022=100	w tys. ton in thousand tonnes	01–12 2022=100
Ogółem Total	47062	91,6	99,1	570345	97,8
w tym: of which:					
Kolejowy Railway	17453	87,8	96,7	229975	96,8
Samochodowy Road	25364	93,8	104,0	287687	101,2
Rurociągowy Pipeline	3694	97,5	82,1	44818	85,8
Morski Maritime	498	84,0	91,4	6904	83,6

W portach morskich w 2023 r. przeładowano 135,8 mln ton ładunków, tj. o 14,2% więcej niż przed rokiem (w 2022 r. obserwowano wzrost o 23,1%). Utrzymał się znaczny wzrost obrotów ładunków masowych ciekłych (wyniósł 36,7%, w tym przeładunki ropy naftowej łącznie z produktami z ropy naftowej zwiększyły się o 42,7%). Nieco większe niż w 2022 r. były przeładunki ładunków masowych suchych (o 0,6%, przy zmniejszonych przeładunkach węgla i koks – o 11,3%). Po spadku w poprzednim roku, wzrosły także przeładunki kontenerów (o 17,5%). Mniejsze niż w 2022 r. były natomiast obroty pozostałych ładunków drobnicowych (o 11,0%) oraz ładunków tocznych (o 10,1%).

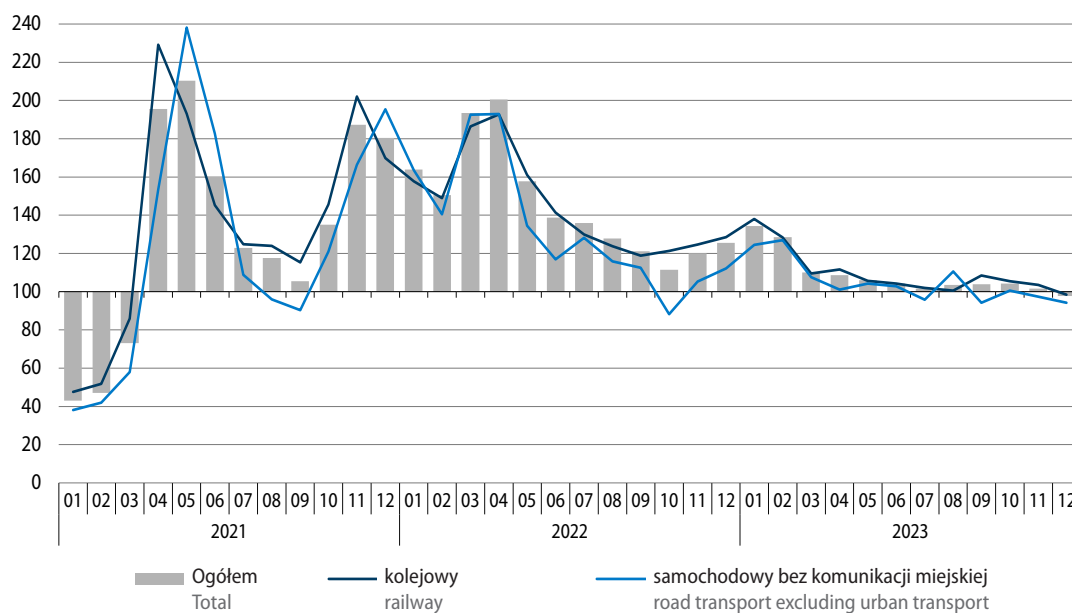
W grudniu 2023 r. obroty ładunkowe w portach morskich były o 6,4% mniejsze niż rok wcześniej (wobec wzrostu o 30,1% w grudniu 2022 r.). Po znacznym wzroście notowanym w 2022 r., obserwowano głęboki spadek przeładunków masowych suchych (o 34,1%, w tym przeładunków węgla i koks o 69,5%). Mniejsze niż w grudniu 2022 r. były również przeładunki ładunków tocznych (o 8,0%) oraz pozostałych ładunków drobnicowych (o 4,9%). Zwiększyły się natomiast obroty ładunków masowych ciekłych (o 9,2%, w tym ropy naftowej łącznie z produktami z ropy naftowej o 12,4%) oraz przeładunki kontenerów (o 27,5%).

Środkami transportu publicznego w 2023 r. przewieziono ogółem 590,2 mln pasażerów, tj. o 7,6% więcej niż w poprzednim roku (w 2022 r. notowano wysoki wzrost – o 39,5%, wynikający m.in. ze zniesienia ograniczeń związanych z pandemią COVID-19). Zwiększyły się przewozy wszystkimi rodzajami transportu, w tym kolejowym o 8,4%, samochodowym – o 4,1%, a lotniczym – o 21,6%.

W grudniu 2023 r., po raz pierwszy od marca 2021 r., przewieziono ogółem mniej pasażerów niż rok wcześniej (o 2,3% wobec wzrostu o 25,5% w grudniu 2022 r.). Zmniejszyła się liczba pasażerów korzystających z transportu kolejowego (o 1,4%) oraz samochodowego (o 5,7%), wzrosła natomiast liczba osób podróżujących drogą lotniczą (o 13,0%).

Wykres 36. Przewozy pasażerów według wybranych rodzajów transportu
analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 36. Transport of passengers by selected types of transport
corresponding period of previous year=100

Tablica 32. Przewozy pasażerów według wybranych rodzajów transportu

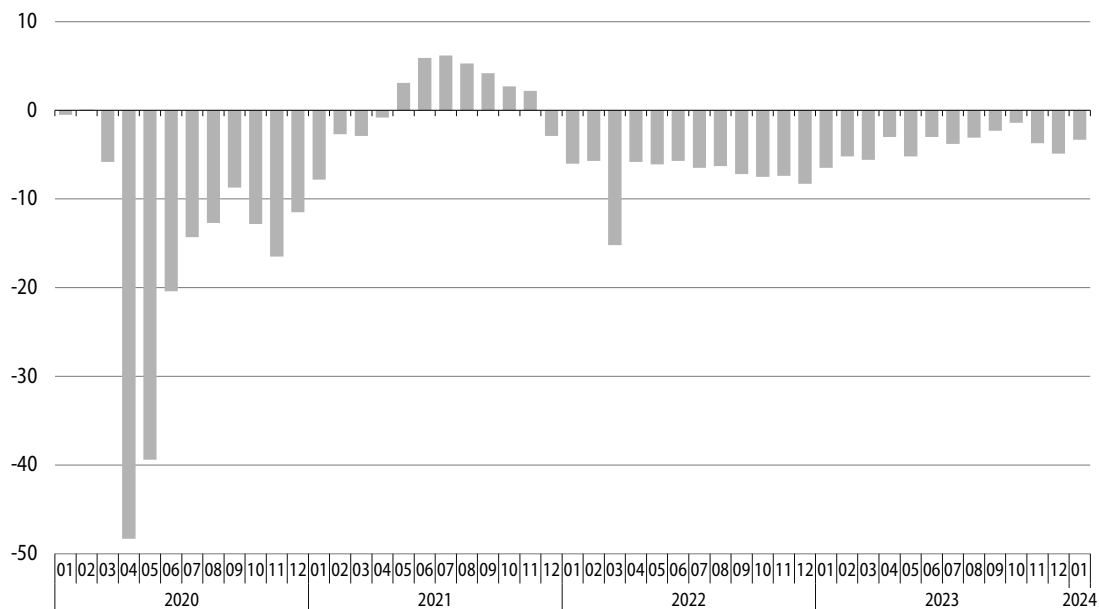
Table 32. Transport of passengers by selected types of transport

Rodzaje transportu Types of transport	12 2023		01-12 2023		
	w tys. pasażerów in thousand passengers	11 2023=100	12 2022=100	w tys. pasażerów in thousand passengers	01-12 2022=100
Ogółem^a Total^a	46383	90,3	97,7	590167	107,6
w tym: of which:					
Kolejowy Railway	28567	88,3	98,6	370786	108,4
Samochodowy Road	15498	92,0	94,3	183455	104,1
Lotniczy ^b Air ^b	2281	107,6	113,0	34749	121,6

a Bez przewozów taborem komunikacji miejskiej. b Łącznie z przewozami obcych przewoźników lotniczych, mających agendy w Polsce.

a Excluding transports by urban road transport fleet. b Including carriage realised by foreign air transport carriers with branch offices in Poland.

Wykres 37. Wskaźniki ogólnego klimatu koniunktury w transporcie i gospodarce magazynowej
 Chart 37. General business climate indicators in transportation and storage

W styczniu br. **ogólny klimat koniunktury** w sekcji transport i gospodarka magazynowa jest oceniany mniej niekorzystnie niż przed miesiącem (pod wpływem poprawy negatywnych przewidywań dotyczących ogólnej sytuacji gospodarczej przedsiębiorstw oraz nadal pozytywnych ocen bieżących w tym zakresie). Diagnozy popytu, sprzedaży oraz sytuacji finansowej są bardziej negatywne od formułowanych przed miesiącem. Przewidywania w zakresie popytu i sytuacji finansowej są mniej pesymistyczne od zgłaszanych w grudniu 2023 r., przy niekorzystnych prognozach sprzedaży (zbliżonych do sygnalizowanych w poprzednim miesiącu). Dyrektorzy jednostek nadal przewidują zmniejszenie zatrudnienia. W najbliższych trzech miesiącach można oczekiwać dalszego wzrostu cen.

Wśród barier utrudniających prowadzenie działalności, przedsiębiorstwa najczęściej wskazują na trudności związane z kosztami zatrudnienia, wysokimi obciążeniami na rzecz budżetu oraz niepewnością ogólnej sytuacji gospodarczej. W porównaniu ze styczniem 2023 r. w największym stopniu wzrosło znaczenie barier związanych ze zbyt dużą konkurencją firm krajowych i zagranicznych, wysokimi obciążeniami na rzecz budżetu oraz kosztami zatrudnienia, natomiast najbardziej spadło – utrudnień związanych z niepewnością ogólnej sytuacji gospodarczej.

Więcej danych w **Biuletynie Statystycznym**, w tym:

TABL. 52. PRZEWOZY ŁADUNKÓW I PASAŻERÓW

TABL. 53. ŁADUNKI ZAŁADOWANE I WYŁADOWANE W PORTACH MORSKICH

TABL. 62. WSKAŹNIKI KONIUNKTURY GOSPODARCZEJ

Handel zagraniczny

Foreign trade

W okresie jedenastu miesięcy 2023 r. eksport towarów (wyrażony w złotych) był zbliżony do notowanego rok wcześniej, natomiast import – niższy. Wymiana zamknęła się dodatnim saldem, podczas gdy w analogicznym okresie 2022 r. było ono ujemne. Zmniejszył się eksport do krajów rozwiniętych (w tym do krajów UE), wzrósł natomiast do krajów Europy Środkowo-Wschodniej oraz do krajów rozwijających się. Wartość towarów sprowadzanych ze wszystkich grup krajów była niższa niż rok wcześniej, w tym głęboki spadek charakteryzował import z krajów Europy Środkowo-Wschodniej. Wymiana handlowa w cenach stałych w okresie styczeń–październik 2023 r. wzrosła w skali roku po stronie eksportu, a obniżyła się po stronie importu. Wskaźnik terms of trade, odmiennie niż w okresie dziesięciu miesięcy 2022 r., kształtował się korzystnie.

Eksport liczony w złotych (**w cenach bieżących**) w okresie styczeń–listopad 2023 r. wyniósł 1488,6 mld zł (o 0,1% mniej niż przed rokiem), natomiast import – 1438,0 mld zł (odpowiednio o 8,4% mniej). Dodatkowo saldo wyniosło 50,6 mld zł (wobec minus 79,6 mld zł rok wcześniej). Eksport do krajów rozwiniętych spadł o 1,0% (w tym do krajów UE obniżył się o 1,5%), natomiast do krajów Europy Środkowo-Wschodniej wzrósł o 6,6% (w tym eksport do Ukrainy zwiększył się o 14,2%, a do Rosji zmniejszył się o 23,7%). Wyższa niż rok wcześniej była również wartość towarów eksportowanych do krajów rozwijających się (o 5,7%). Po stronie importu odnotowano głęboki spadek w wymianie z krajami Europy Środkowo-Wschodniej (o 68,2%), wynikający m.in. z dużego ograniczenia importu z Rosji (o 84,6%), a także spadku wartości towarów sprowadzanych z Ukrainy (o 28,5%). Import z krajów rozwijających się obniżył się o 7,2%, a z krajów rozwiniętych spadł o 2,8% (w tym z krajów UE zmniejszył się o 4,0%).

Wykres 38. Obroty handlu zagranicznego (ceny bieżące)
analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 38. Foreign trade turnover (current prices)
corresponding period of previous year=100

Tablica 33. Obroty towarowe handlu zagranicznego
Table 33. Foreign trade turnover of goods

Wyszczególnienie Specification	01–11 2023						01–11 2022	01–11 2023
	w mln zł in million PLN	w mln EUR in million EUR	w mln USD in million USD	01–11 2022=100			struktura w % structure in %	
				zł PLN	EUR EUR	USD USD		
Eksport Exports	1488634,5	324685,8	351027,2	99,9	101,8	104,0	100,0	100,0
Kraje rozwinięte Developed countries	1290533,8	281459,5	304273,7	99,0	100,9	103,0	87,5	86,7
w tym Unia Europejska of which European Union	1115142,8	243176,0	262878,0	98,5	100,3	102,4	76,0	74,9
w tym strefa euro of which euro area	882840,6	192520,2	208118,4	99,5	101,3	103,4	59,6	59,3
Kraje rozwijające się Developing countries	122876,9	26799,4	28988,8	105,7	107,8	110,2	7,8	8,3
Kraje Europy Środkowo-Wschodniej Central and Eastern European countries	75223,8	16426,9	17764,8	106,6	109,0	112,1	4,7	5,0
Import^a Imports^a	1438031,1	313686,7	339147,1	91,6	93,4	95,3	100,0	100,0
Kraje rozwinięte Developed countries	947279,7	206665,4	223444,3	97,2	99,0	101,1	62,1	65,9
w tym Unia Europejska of which European Union	776250,5	169335,5	183083,1	96,0	97,8	99,7	51,5	54,0
w tym strefa euro of which euro area	621312,8	135537,7	146540,0	93,1	94,8	96,6	42,5	43,2
Kraje rozwijające się Developing countries	458671,1	100052,0	108181,2	92,8	94,7	97,0	31,5	31,9
Kraje Europy Środkowo-Wschodniej Central and Eastern European countries	32080,3	6969,3	7521,6	31,8	32,1	32,2	6,4	2,2
Saldo Balance	50603,4	10999,1	11880,2
Kraje rozwinięte Developed countries	343254,1	74794,1	80829,3
w tym Unia Europejska of which European Union	338892,3	73840,5	79794,9
w tym strefa euro of which euro area	261527,8	56982,5	61578,4
Kraje rozwijające się Developing countries	-335794,2	-73252,6	-79192,4
Kraje Europy Środkowo-Wschodniej Central and Eastern European countries	43143,5	9457,6	10243,2

a Dane dot. importu w podziale na grupy krajów prezentowane są wg kraju pochodzenia. Dane dot. importu wg kraju wysyłki dostępne są w informacji sygnalnej o wynikach wstępnych „Obroty towarowe handlu zagranicznego ogółem i według krajów w okresie styczeń–listopad 2023 r.” na stronie internetowej GUS: https://stat.gov.pl/download/gfx/portalinformacyjny/pl/defaultaktualnosci/5466/1/136/1/obroty_towarowe_handlu_zagranicznego_ogolem_i_wedlug_krajow_w_styczniu_-_listopadzie_2023_r.pdf

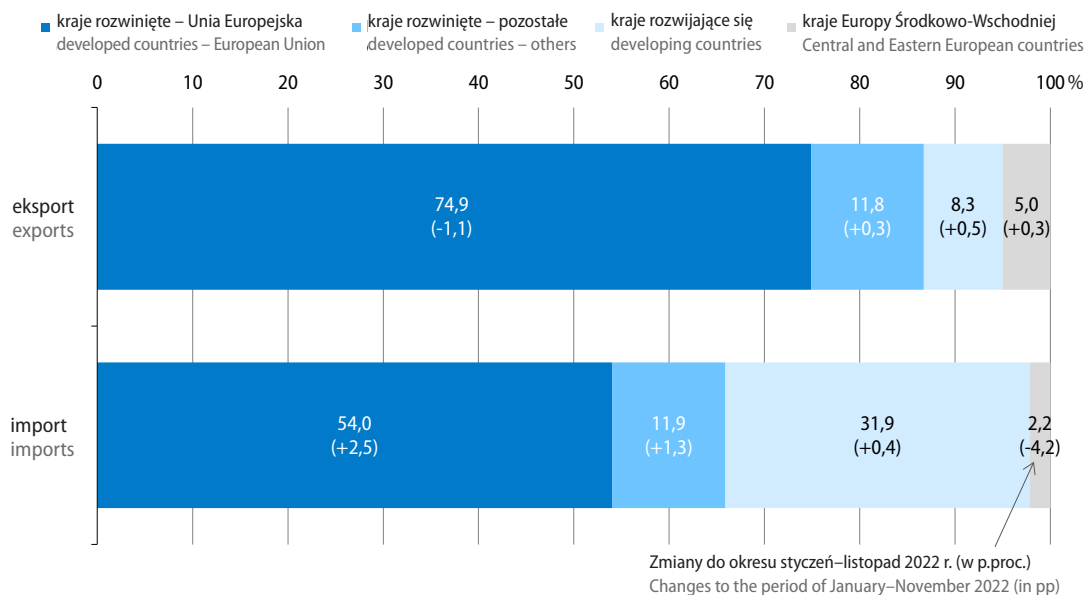
a Data on imports by groups of countries are presented by country of origin. Data on imports by country of consignment are available in news releases on preliminary results 'Foreign trade turnover of goods in total and by countries in January–November 2023' at Statistics Poland's website: https://stat.gov.pl/download/gfx/portalinformacyjny/en/defaultaktualnosci/3285/1/139/1/foreign_trade_turnover_of_goods_in_total_and_by_countries_in_january_-_november_2023.pdf

Eksport w cenach stałych w okresie styczeń–październik 2023 r. zwiększył się w skali roku (o 1,3%), a import nieznacznie spadł (o 0,6%). Wyższy niż rok wcześniej był wolumen eksportu do krajów Europy Środkowo-Wschodniej (o 16,1%) oraz do krajów rozwijających się (o 9,1%), a nieco mniejszy do krajów rozwiniętych (o 0,2%, w tym do krajów UE o 0,3%). W imporcie głębokim spadkiem charakteryzował się wolumen towarów sprowadzanych z krajów Europy Środkowo-Wschodniej (o 62,2%), przy wzroście importu z krajów rozwiniętych (o 5,2%, w tym z krajów UE o 1,2%) oraz krajów rozwijających się (o 2,1%).

Ceny transakcyjne towarów eksportowanych (liczone w złotych) w okresie styczeń–październik 2023 r. nieznacznie wzrosły w skali roku (o 0,2%), natomiast towarów importowanych spadły (o 7,0%). Wskaźnik terms of trade w obrotach ogółem, odmiennie niż rok wcześniej, kształtował się na korzystnym poziomie (107,7 wobec 95,7 w analogicznym okresie 2022 r.). Znaczną poprawę uwarunkowań cenowych notowano w obrotach z krajami Europy Środkowo-Wschodniej, gdzie wskaźnik terms of trade wyniósł 115,1 (wobec 85,1 przed rokiem). Korzystnie kształtowały się również relacje cenowe w wymianie z krajami rozwiniętymi (107,9 wobec 96,9 przed rokiem, w tym z krajami UE 104,8 wobec 98,1 rok wcześniej) oraz z krajami rozwijającymi się (106,8 wobec 93,0).

Wykres 39. Struktura geograficzna obrotów handlu zagranicznego według grup krajów w okresie styczeń–listopad 2023 r.

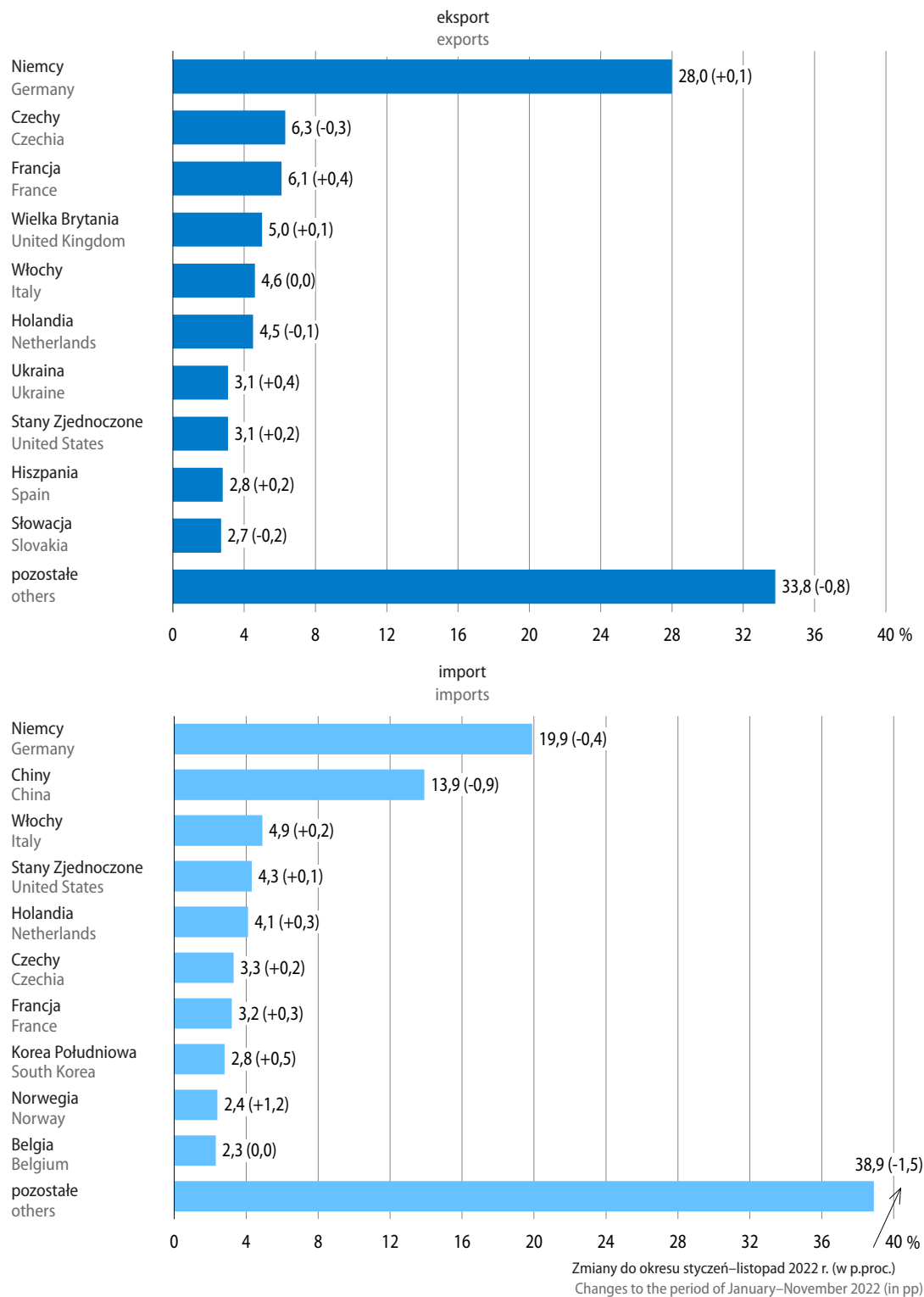
Chart 39. Geographical structure of foreign trade turnover by the groups of countries in the period of January–November 2023

W **strukturze geograficznej** obrotów w okresie styczeń–listopad 2023 r., w porównaniu z analogicznym okresem 2022 r., po stronie eksportu obniżył się udział krajów rozwiniętych (o 0,8 p.proc. do 86,7%, w tym udział krajów UE spadł o 1,1 p.proc. do 74,9%), natomiast zwiększył się udział krajów rozwijających się (o 0,5 p.proc. do 8,3%) oraz krajów Europy Środkowo-Wschodniej (o 0,3 p.proc. do 5,0%). W imporcie ogółem zmniejszył się udział krajów Europy Środkowo-Wschodniej (o 4,2 p.proc. do 2,2%), a wzrost pozostałych grup krajów, tj. krajów rozwiniętych – o 3,8 p.proc. do 65,9% (w tym udział krajów UE wzrósł o 2,5 p.proc. do 54,0%) oraz krajów rozwijających się – o 0,4 p.proc. do 31,9%.

Wykres 40. Struktura geograficzna obrotów handlu zagranicznego według krajów w okresie styczeń–listopad 2023 r.

Chart 40. Geographical structure of foreign trade turnover by countries in the period of January–November 2023

Obroty z pierwszą dziesiątką naszych partnerów handlowych w okresie jedenastu miesięcy 2023 r. stanowiły 66,2% eksportu ogółem (wobec 65,4% rok wcześniej) oraz 61,1% importu ogółem (wobec 59,6% w analogicznym okresie 2022 r.). Udział Niemiec, naszego głównego partnera handlowego, w eksporcie ogółem kształtował się na poziomie zbliżonym do notowanego rok wcześniej (28,0%), natomiast w imporcie ogółem obniżył się (o 0,4 p.proc. do 19,9%). Wartość eksportu do Niemiec nieco wzrosła w skali roku (o 0,3%), a importu z tego kraju znacznie spadła (o 10,1%). Wymiana z Niemcami zamknęła się dodatnim saldem w wysokości 131,1 mld zł (wobec 97,8 mld zł w analogicznym okresie 2022 r.). Spośród grup towarowych SITC o największym udziale w wymianie z Niemcami, po stronie eksportu odnotowano blisko dwukrotny wzrost wartości tytoniu przetworzonego (również zawierającego namiastki tytoniu). Znacznie zwiększyła się także m.in. wartość urządzeń i aparatów elektrycznych, silników spalinowych tłokowych i ich części oraz części i akcesoriów do pojazdów mechanicznych. Niższa niż przed rokiem była natomiast wartość m.in. urządzeń elektrycznych i nielektrycznych typu domowego oraz wyrobów z metali nieszlachetnych, a także artykułów z tworzyw sztucznych. Po stronie importu zmniejszyła się m.in. wartość sprowadzanego papieru i tektury, a także olejów ropy naftowej i z minerałów bitumicznych, innych niż surowe oraz wyrobów z metali nieszlachetnych. Wyższa niż rok wcześniej była natomiast m.in. wartość sprowadzanych silników spalinowych tłokowych i ich części, pojazdów samochodowych i pozostałych pojazdów mechanicznych do przewozu osób oraz części i akcesoriów do pojazdów mechanicznych.

Ranking głównych partnerów handlowych Polski w okresie jedenastu miesięcy 2023 r. nieco zmienił się w porównaniu z analogicznym okresem 2022 r. Do pierwszej dziesiątki odbiorców naszych towarów dołączyła Hiszpania, która awansowała z dwunastego miejsca na dziewiąte, natomiast Szwecja spadła na jedenastą lokatę (z dziesiątej). Do grona dziesięciu głównych dostawców towarów do Polski dołączyła Norwegia, która przesunęła się z dwudziestego drugiego miejsca na dziewiąte (przy spadku Rosji z czwartego miejsca na dwudzieste dziewiąte).

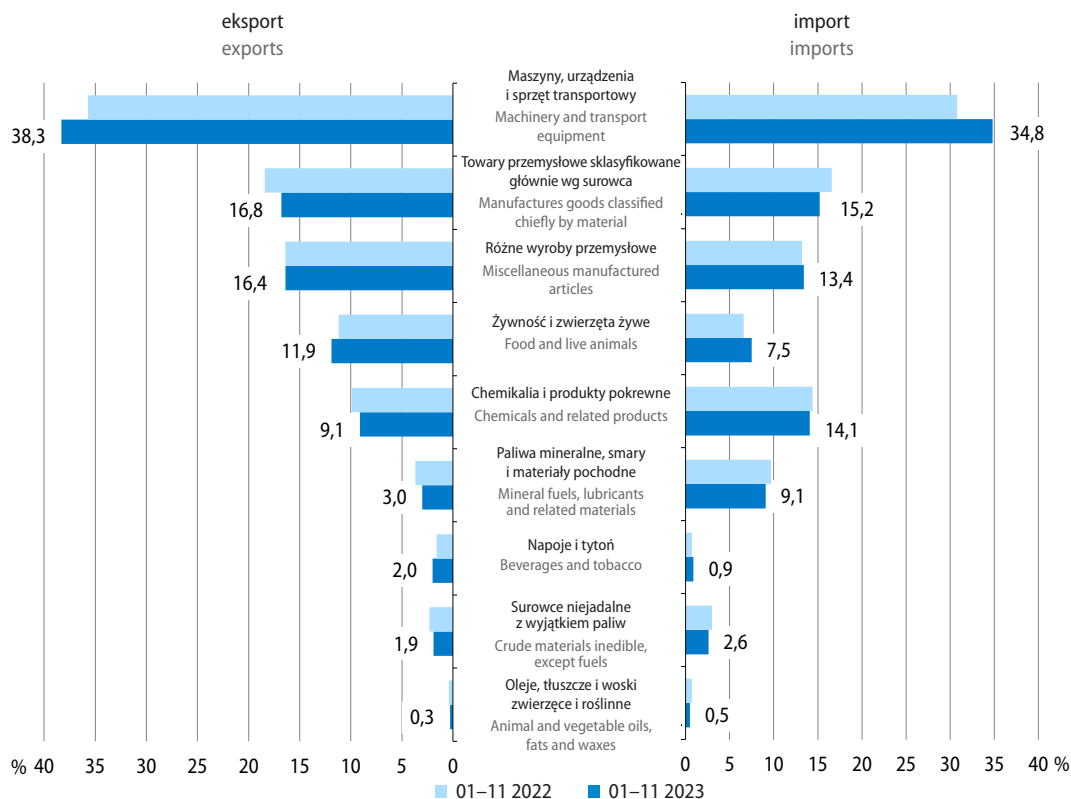
W okresie styczeń–listopad 2023 r. obroty w większości sekcji towarowych **wg nomenklatury SITC** były niższe niż rok wcześniej. Po stronie eksportu najgłębszy spadek wartości odnotowano w sekcji paliwa mineralne, smary i materiały pochodne (o 18,3%) oraz surowce niejadalne z wyjątkiem paliw (o 16,0%) a po stronie importu w sekcji oleje, tłuszcze, woski zwierzęce i roślinne (o 28,0%) oraz surowce niejadalne z wyjątkiem paliw (o 19,8%). Najwyższy wzrost (po obu stronach wymiany) dotyczył natomiast sekcji napoje i tytoń (o 19,4% w eksporcie oraz o 16,5% w imporcie) oraz żywność i zwierzęta żywe (odpowiednio o 5,9% i o 5,7%). W strukturze towarowej, po obu stronach wymiany, w największym stopniu wzrósł w skali roku udział sekcji maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy oraz żywność i zwierzęta żywe, a zmniejszył się sekcji towary przemysłowe sklasyfikowane głównie wg surowca.

Tablica 34. Dynamika i struktura obrotów ogółem według sekcji SITC
Table 34. Foreign trade indices and structure by SITC sections

Wyszczególnienie Specification	01–11 2023		01–11 2022	01–11 2023
	w mln zł in million PLN	01–11 2022=100	struktura w % structure in %	
Eksport Exports	1488634,5	99,9	100,0	100,0
w tym: of which:				
Żywność i zwierzęta żywe Food and live animals	177004,3	105,9	11,2	11,9
Napoje i tytoń Beverages and tobacco	28842,2	119,4	1,6	2,0
Surowce niejadalne z wyjątkiem paliw Crude materials inedible, except fuels	28672,0	84,0	2,3	1,9
Paliwa mineralne, smary i materiały pochodne Mineral fuels lubricants and related materials	45124,4	81,7	3,7	3,0
Oleje, tłuszcze i woski zwierzęce i roślinne Animal and vegetable oils, fats and waxes	4816,2	91,8	0,4	0,3
Chemikalia i produkty pokrewne Chemicals and related products	135978,1	91,9	9,9	9,1
Towary przemysłowe sklasyfikowane głównie wg surowca Manufactures goods classified chiefly by material	250284,1	91,4	18,4	16,8
Maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy Machinery and transport equipment	570439,5	107,1	35,7	38,3
Różne wyroby przemysłowe Miscellaneous manufactured articles	243714,6	99,7	16,4	16,4
Import Imports	1438031,1	91,6	100,0	100,0
w tym: of which:				
Żywność i zwierzęta żywe Food and live animals	108622,2	105,7	6,6	7,5
Napoje i tytoń Beverages and tobacco	12706,5	116,5	0,7	0,9
Surowce niejadalne z wyjątkiem paliw Crude materials inedible, except fuels	37204,8	80,2	3,0	2,6
Paliwa mineralne, smary i materiały pochodne Mineral fuels lubricants and related materials	130765,9	86,0	9,7	9,1
Oleje, tłuszcze i woski zwierzęce i roślinne Animal and vegetable oils, fats and waxes	7717,5	72,0	0,7	0,5
Chemikalia i produkty pokrewne Chemicals and related products	203079,5	89,6	14,4	14,1
Towary przemysłowe sklasyfikowane głównie wg surowca Manufactures goods classified chiefly by material	218174,2	83,6	16,6	15,2
Maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy Machinery and transport equipment	499940,9	103,6	30,8	34,8
Różne wyroby przemysłowe Miscellaneous manufactured articles	192121,4	92,7	13,2	13,4

Wykres 41. Udział wybranych sekcji towarowych (według SITC) w obrotach towarowych handlu zagranicznego ogółem

Chart 41. Share of selected SITC sections in total foreign trade turnover

Eksport **produktów rolno-spożywczych** (według CN) w okresie styczeń–listopad 2023 r. był wyższy niż rok wcześniej o 6,7% i wyniósł 219,0 mld zł, a import zwiększył się o 1,9% do 139,6 mld zł. Obroty zamknęły się wyższym niż przed rokiem dodatnim saldem (79,3 mld zł wobec 68,1 mld zł). Zwiększył się udział produktów rolno-spożywczych zarówno w eksporcie ogółem (o 0,9 p.proc. do 14,7%), jak i w imporcie ogółem (o 1,0 p.proc. do 9,7%). Wyższy niż rok wcześniej był eksport produktów rolno-spożywczych do wszystkich grup krajów: do krajów rozwijających się o 14,8%, do krajów rozwiniętych o 6,1% (w tym do krajów UE o 5,5%), a do krajów Europy Środkowo-Wschodniej o 3,1%. Zwiększył się import tych produktów z krajów rozwiniętych (o 6,9%, w tym z krajów UE o 6,6%) oraz z krajów rozwijających się (o 3,3%), znacznie zmniejszył się natomiast z krajów Europy Środkowo-Wschodniej (o 35,0%).

Spośród głównych kategorii ekonomicznych w okresie styczeń–listopad 2023 r. obniżyła się w skali roku wartość sprowadzanych towarów przeznaczonych na zużycie pośrednie (o 13,3%) oraz dóbr inwestycyjnych (o 1,8%), natomiast nieznacznie wzrosła wartość towarów konsumpcyjnych (o 0,8%). W strukturze **rozdysponowania importu według głównych kategorii ekonomicznych**, w porównaniu z okresem jedenastu miesięcy 2022 r., zmniejszył się udział towarów z przeznaczeniem na zużycie pośrednie (z 62,8% do 59,5%), a wzrósł udział towarów konsumpcyjnych (z 23,1% do 25,4%) oraz dóbr inwestycyjnych (z 14,1% do 15,1%).

Tablica 35. Obroty towarowe produktami rolno-spożywczymi (według CN)
 Table 35. Foreign trade turnover of agri-food products (by CN)

Wyszczególnienie Specification	01–11 2023						01–11 2022	01–11 2023
	w mln zł in million PLN	w mln EUR in million EUR	w mln USD in million USD	01–11 2022=100			struktura w % structure in %	
				zł PLN	EUR EUR	USD USD		
Eksport Exports	218958,2	47781,2	51678,4	106,7	108,9	111,5	100,0	100,0
Przetwory spożywcze Prepared foodstuffs	115066,0	25120,6	27172,0	113,9	116,3	119,0	49,3	52,5
Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego Live animals; animal products	58867,0	12837,6	13881,4	96,5	98,4	100,6	29,7	26,9
Produkty pochodzenia roślinnego Vegetable products	38895,5	8484,9	9178,4	107,0	109,2	112,0	17,7	17,8
Oleje i tłuszcze Fats and oils	6129,7	1338,1	1446,6	90,9	92,9	95,6	3,3	2,8
Import Imports	139636,4	30460,0	32931,7	101,9	104,0	106,3	100,0	100,0
Przetwory spożywcze Prepared foodstuffs	61432,7	13414,1	14506,1	111,4	113,8	116,5	40,2	44,0
Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego Live animals; animal products	35403,2	7730,7	8359,9	106,5	108,8	111,5	24,3	25,4
Produkty pochodzenia roślinnego Vegetable products	34257,0	7451,7	8050,9	92,8	94,3	96,0	26,9	24,5
Oleje i tłuszcze Fats and oils	8543,4	1863,5	2014,8	72,9	74,4	76,2	8,6	6,1
Saldo Balance	79321,8	17321,2	18746,7
Przetwory spożywcze Prepared foodstuffs	53633,3	11706,6	12665,9
Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego Live animals; animal products	23463,8	5107,0	5521,5
Produkty pochodzenia roślinnego Vegetable products	4638,5	1033,1	1127,5
Oleje i tłuszcze Fats and oils	-2413,8	-525,5	-568,2

Więcej danych w **Biuletynie Statystycznym**, w tym:

TABL. 1. PODSTAWOWE WSKAŹNIKI

TABL. 58. OBROTY HANDLU ZAGRANICZNEGO WEDŁUG GRUP KRAJÓW I NOMENKLATURY SITC

TABL. 59. OBROTY HANDLU ZAGRANICZNEGO WEDŁUG GRUP KRAJÓW

Sytuacja społeczno-gospodarcza w Unii Europejskiej i w wybranych krajach

Socio-economic situation in the European Union and in selected countries

Według ostatnich szacunków Międzynarodowego Funduszu Walutowego (MFW)¹ globalny **produkt krajowy brutto** w 2023 r. zwiększył się o 3,0% (wobec wzrostu o 3,5% w 2022 r.). Wśród rozwijających się gospodarek Azji wzrost PKB wyniósł 5,2% (wobec 4,5% rok wcześniej), w tym w Indiach (6,3%), w Chinach (5,0%) oraz w krajach ASEAN-5² (4,2%). Spośród pozostałych krajów rozwijających się wzrost gospodarczy notowano również m.in. w Meksyku (o 3,2%), Brazylii (o 3,1%), Rosji (o 2,2%) oraz w Południowej Afryce (o 0,9%). W krajach wysokorozwiniętych PKB zwiększył się o 1,5% (wobec wzrostu o 2,6% przed rokiem). W Stanach Zjednoczonych wzrost produktu krajowego brutto wyniósł 2,1%, w Japonii – 2,0%, a w Wielkiej Brytanii – 0,5%. W strefie euro PKB wzrósł o 0,7% (wobec 3,3% w 2022 r.), w tym wśród największych jej gospodarek: w Hiszpanii o 2,5%, we Francji o 1,0% oraz we Włoszech o 0,7%. Niższy niż przed rokiem był natomiast produkt krajowy brutto w Niemczech – o 0,5%. MFW szacuje, że PKB w Polsce w 2023 r. był o 0,6% większy niż rok wcześniej (w 2022 r. wzrósł o 5,1%).

Według najnowszych szacunków Banku Światowego³ tempo wzrostu gospodarki światowej w 2023 r. wyniosło 2,6% (wobec 3,0% w 2022 r.), a globalny PKB według paritetu siły nabywczej⁴ zwiększył się o 3,0%. W Stanach Zjednoczonych produkt krajowy brutto wzrósł o 2,5%, w Japonii o 1,8%, a w strefie euro – o 0,4%. Bank Światowy szacuje, że w Polsce wzrost PKB wyniósł 0,5% (wobec 5,1% w 2022 r.).

Według prognoz Komisji Europejskiej⁵ produkt krajowy brutto w Unii Europejskiej w 2023 r. zwiększył się o 0,6% (wobec wzrostu o 3,4% w 2022 r.), w tym w Polsce wzrósł o 0,4% (wobec wzrostu odpowiednio o 5,3%).

1 [„World Economic Outlook. Navigating Global Divergences”, October 2023, International Monetary Fund.](#)

2 Filipiny, Indonezja, Malezja, Singapur oraz Tajlandia.

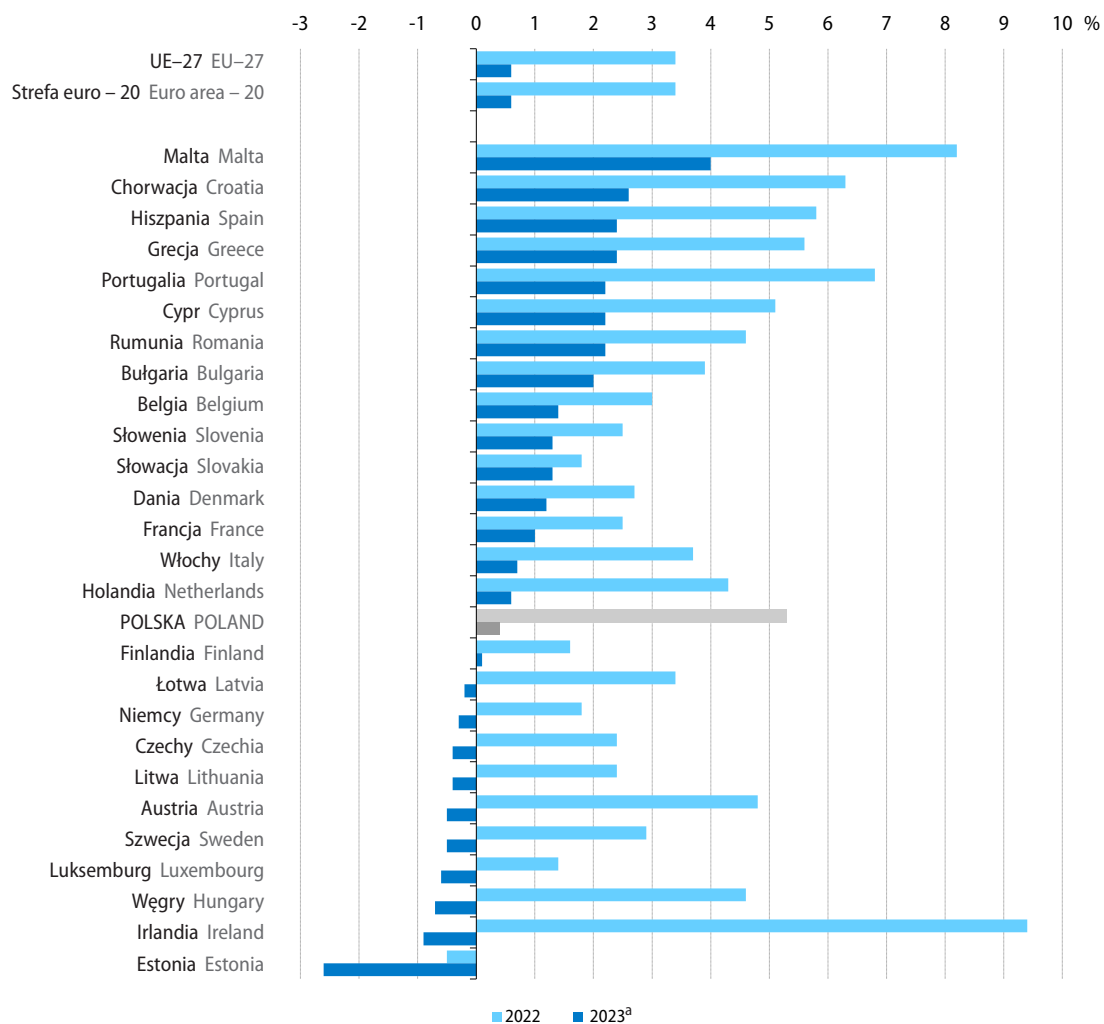
3 [„Global Economic Prospects”, January 2024, World Bank.](#)

4 Według koszyka wag ze średniej z lat 2010–2019.

5 [„European Economic Forecast” – Autumn 2023.](#)

Wykres 42. Produkt krajowy brutto
zmiana r/r, wyrównany sezonowo oraz dniami roboczymi

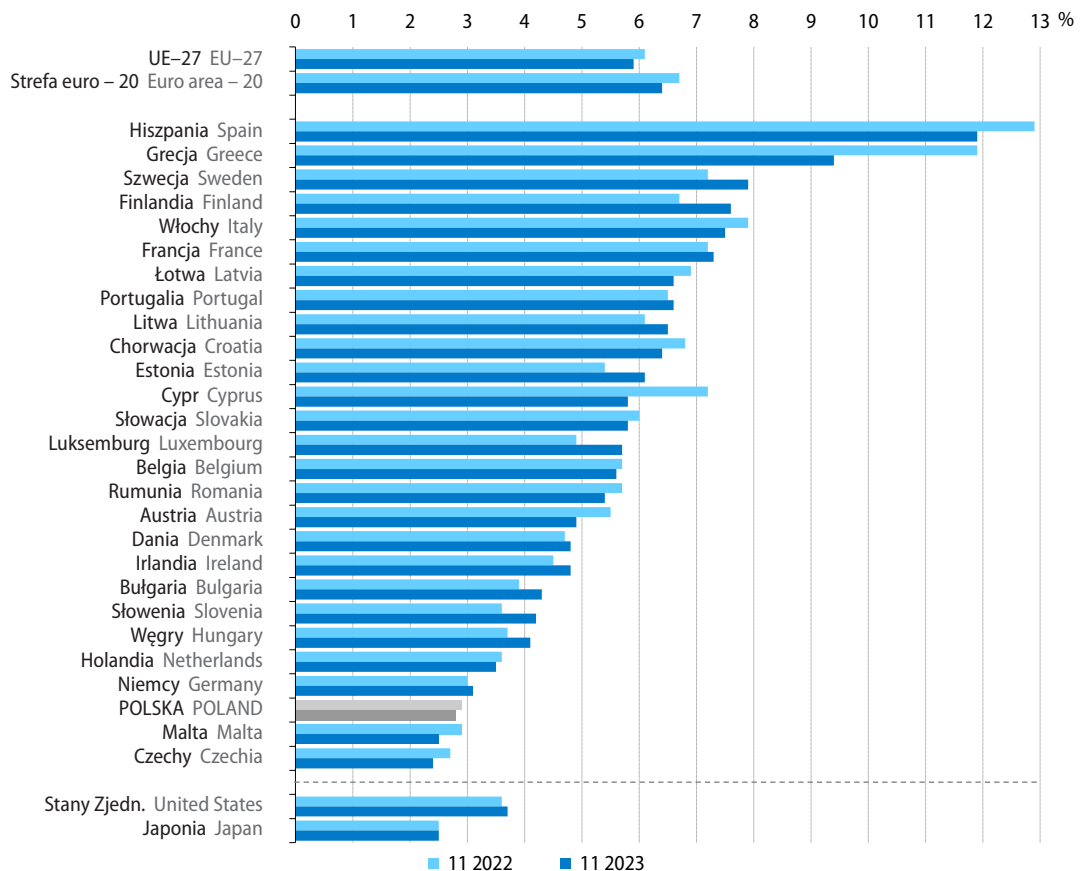
Chart 42. Gross domestic product
change y/y, seasonally and working days adjusted

a Prognoza/Forecast: [European Economic Forecast – Autumn 2023](#).

Źródło/Source: Eurostat ([nama_10_gdp](#)).

Wykres 43. Zharmonizowana stopa bezrobocia
 wyrównana sezonowo

 Chart 43. Harmonised unemployment rate
 seasonally adjusted

 Źródło/Source: Eurostat ([une_rt_m](#)).

W listopadzie 2023 r. **zharmonizowana stopa bezrobocia**⁶ w Unii Europejskiej wyniosła 5,9%, tj. o 0,1 p.proc. mniej niż w poprzednim miesiącu oraz o 0,2 p.proc. mniej niż w listopadzie 2022 r. Największym natężeniem bezrobocia nadal charakteryzowała się Hiszpania (11,9%). Większą niż przeciętnie w UE stopę bezrobocia obserwowano również w Grecji, Szwecji, Finlandii, we Włoszech, Francji, na Łotwie, w Portugalii, na Litwie, w Chorwacji oraz Estonii (w granicach 9,4%–6,1%). Najniższy poziom bezrobocia notowano natomiast w Czechach (2,4%), na Malcie (2,5%), w Polsce (2,8%) i Niemczech (3,1%). W skali miesiąca stopa bezrobocia obniżyła się w dziewięciu krajach, w tym najbardziej w Danii (o 0,5 p.proc.) i Czechach (o 0,4 p.proc.). W czternastu krajach UE (w tym w Polsce) wskaźnik bezrobocia pozostał na poziomie notowanym w październiku 2023 r., a w czterech (tj. Finlandii, Luksemburgu, na Łotwie oraz w Słowenii) nieznacznie wzrósł (po 0,1 p.proc.). W porównaniu z listopadem 2022 r. spadek stopy bezrobocia notowano w czternastu krajach, w tym najgłębszy w Grecji (o 2,5 p.proc.). W Polsce wskaźnik bezrobocia był o 0,1 p.proc. niższy niż przed rokiem. Wyższe niż rok wcześniej było natomiast bezrobocie w trzynastu krajach, w tym w Finlandii, Luksemburgu, Szwecji, Estonii oraz w Słowenii (wzrost w granicach 0,9–0,6 p.proc.). W Stanach Zjednoczonych w listopadzie 2023 r. stopa bezrobocia ukształtowała się na poziomie 3,7%, tj. nieznacznie niższym niż przed miesiącem (o 0,2 p.proc.) oraz nieco wyższym niż rok wcześniej (o 0,1 p.proc.). W Japonii wskaźnik bezrobocia, podobnie jak przed miesiącem i przed rokiem, wyniósł 2,5%.

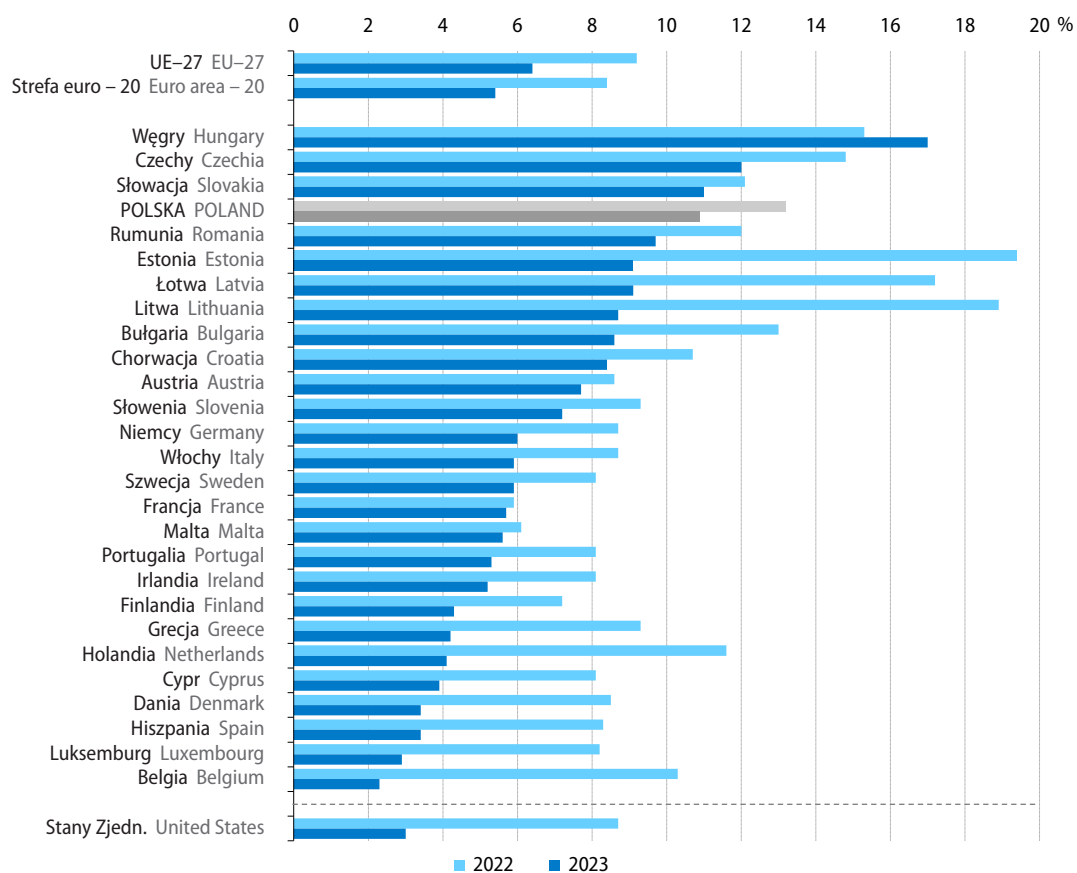
6 Dane wyrównane sezonowo.

Wykres 44. Zmiany cen według zharmonizowanego wskaźnika cen konsumpcyjnych (HICP)

r/r

Chart 44. Changes in prices according to harmonised index of consumer prices (HICP)

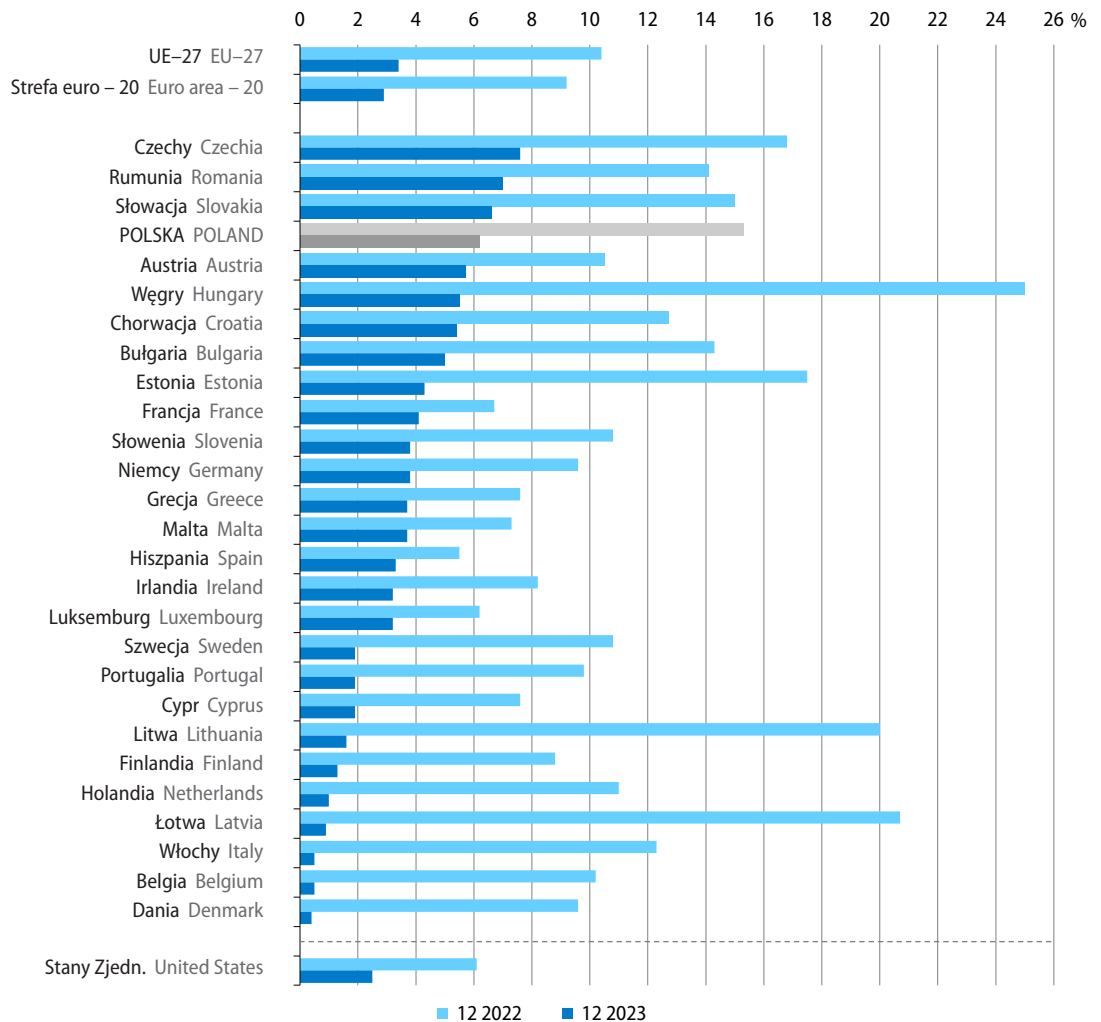
y/y

Źródło/Source: Eurostat ([prc_hicp_aind](#)).

Ceny towarów i usług konsumpcyjnych (według HICP⁷) w Unii Europejskiej w 2023 r. były o 6,4% wyższe niż w poprzednim roku (w 2022 r. wzrost wyniósł 9,2%). Podrożały towary i usługi we wszystkich grupach, w tym znacznie wzrosły ceny żywności i napojów bezalkoholowych (o 12,6%). Wzrost cen związanych z użytkowaniem mieszkania i nośnikami energii wyniósł 3,4%, z transportem 2,5%, a cen w zakresie restauracji i hoteli 8,4%. We wszystkich państwach członkowskich ceny były wyższe niż w 2022 r., w tym najbardziej wzrosły na Węgrzech (17,0%). Wysoki wzrost cen obserwowano również m.in. w Czechach (12,0%), na Słowacji (11,0%) oraz w Polsce (10,9%). W Polsce droższe niż w 2022 r. były towary i usługi konsumpcyjne we wszystkich grupach, w tym najbardziej wzrosły ceny żywności i napojów bezalkoholowych (o 15,9%) oraz ceny w zakresie użytkowania mieszkania i nośników energii (o 15,2%). Wzrost cen towarów i usług związanych z transportem wyniósł 2,2%, a ze zdrowiem 8,6%. W największych gospodarkach unijnych ceny wzrosły w mniejszym stopniu niż przeciętnie w UE: w Niemczech wzrost wyniósł 6,0%, we Włoszech 5,9%, we Francji – 5,7%, a w Hiszpanii – 3,4%.

7 Zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych (Harmonised Index of Consumer Prices).

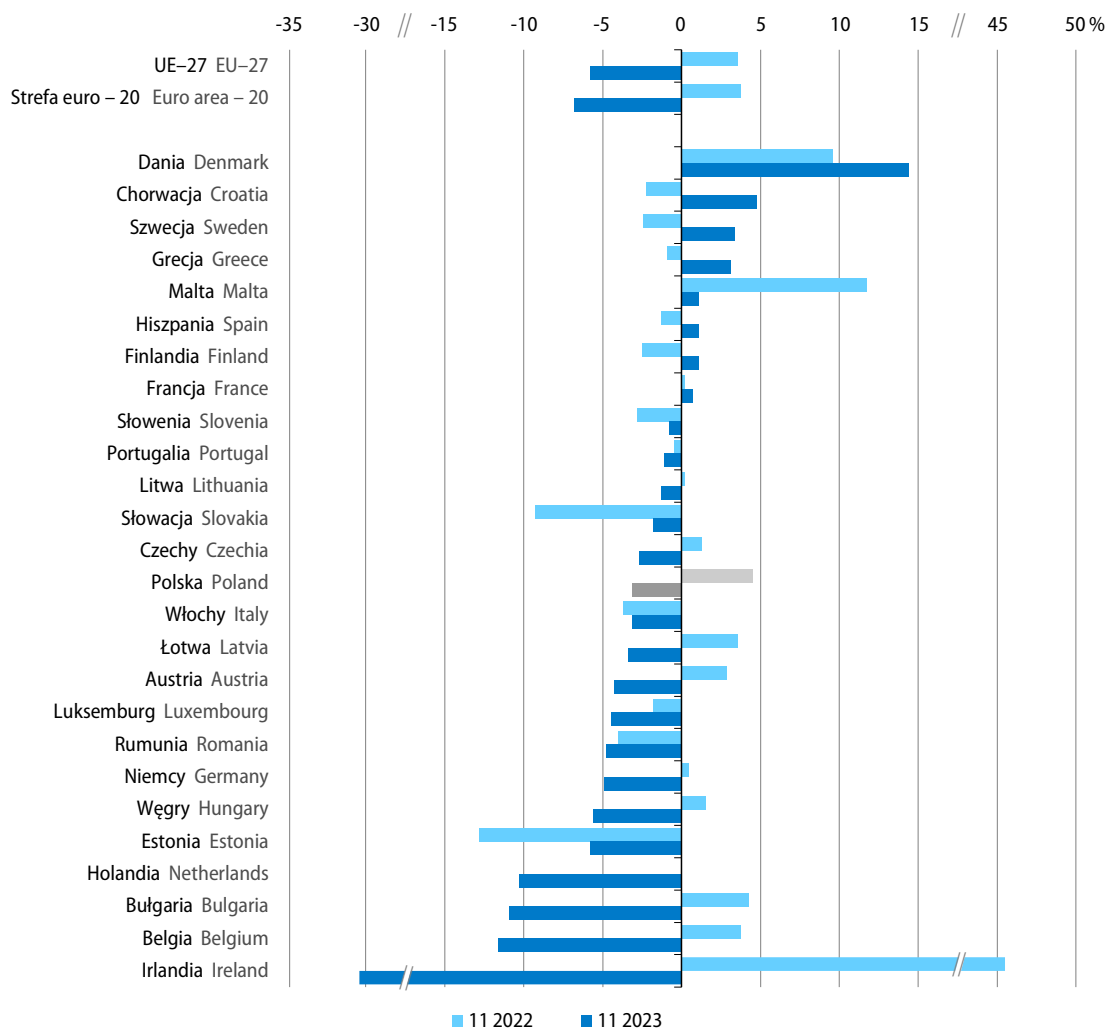
Wykres 45. Zmiany cen według zharmonizowanego wskaźnika cen konsumpcyjnych (HICP)
 r/r

 Chart 45. Changes in prices according to harmonised index of consumer prices (HICP)
 y/y

 Źródło/Source: Eurostat ([prc_hicp_manr](https://ec.europa.eu/eurostat/tgm/table.do?tab=table&init=1&language=en&plugin=1)).

W grudniu 2023 r. ceny towarów i usług konsumpcyjnych (HICP) w Unii Europejskiej wzrosły w skali roku o 3,4%, tj. nieco bardziej niż w poprzednim miesiącu (3,1%) i dużo mniej niż w grudniu 2022 r. (10,4%). W piętnastu krajach członkowskich (w tym w Polsce) wzrost cen był mniejszy niż przed miesiącem. Najwyższe tempo wzrostu cen w skali roku obserwowano w Czechach (7,6%). Znacznie wyższe niż przed rokiem były również ceny m.in. w Rumunii (o 7,0%), na Słowacji (o 6,6%) oraz w Polsce (o 6,2%). Najmniejszy był wzrost cen w Danii (0,4%). Wśród największych gospodarek UE we Francji towary i usługi konsumpcyjne podrożały w ujęciu rocznym o 4,1%, w Niemczech o 3,8%, w Hiszpanii o 3,3%, a we Włoszech o 0,5%.

Wykres 46. Produkcja przemysłowa
zmiana r/r, wyrównana dniami roboczymi

Chart 46. Industrial production
change y/y, adjusted by working days

Źródło/Source: Eurostat ([sts_inpr_m](https://ec.europa.eu/eurostat)).

Produkcja przemysłowa⁸ w Unii Europejskiej w listopadzie 2023 r. obniżyła się w skali roku o 5,8% (po spadku o 5,4% w poprzednim miesiącu i wzroście o 3,6% rok wcześniej). Niższą niż w listopadzie 2022 r. produkcję przemysłową notowano w osiemnastu państwach członkowskich UE. Najgłębszy spadek produkcji nadal dotyczył Irlandii (wyniósł 30,4%). Znacznie mniejszą niż rok wcześniej produkcję notowano także w Belgii (o 11,6%), Bułgarii (o 10,9%) oraz w Holandii (o 10,3%). W Polsce spadek wyniósł 3,1% i był głębszy niż w poprzednich miesiącach. Wyższa niż w listopadzie 2022 r. była produkcja przemysłowa w ośmiu krajach członkowskich, w tym najbardziej wzrosła w Danii (o 14,4%). Spośród największych gospodarek UE produkcja obniżyła się w skali roku w Niemczech (o 4,9%) oraz we Włoszech (o 3,1%), natomiast zwiększyła się – w Hiszpanii (o 1,1%) i we Francji (o 0,7%).

⁸ Dotyczy górnictwa i wydobywania, przetwórstwa przemysłowego oraz wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (sekcje B–D wg NACE Rev. 2); dane wyrównane dniami roboczymi; brak danych za listopad 2023 r. dla Cypru, przy czym wartość dla UE ogółem uwzględnia szacunki dla tego kraju.

W okresie styczeń–listopad 2023 r. obroty towarowe handlu zagranicznego (wyrażone w euro) po stronie eksportu były niższe niż przed rokiem w piętnastu krajach członkowskich, a po stronie importu obniżyły się w dwudziestu pięciu krajach. Najgłębszy spadek **eksportu** notowano w Estonii (o 14,8%) oraz Belgii (o 13,3%). Wartość towarów wysyłanych za granicę zmniejszyła się również m.in. na Litwie, Łotwie, w Bułgarii, Finlandii oraz Grecji (w granicach 10,3%–6,0%). Wyższym eksportem niż przed rokiem charakteryzował się natomiast Cypr (o 8,0%), a także m.in. Słowacja, Węgry, Malta oraz Czechy (w granicach 5,8%–3,5%). Najgłębszy spadek **importu** notowano w Finlandii (17,7%) i Estonii (15,2%). Wartość sprowadzanych towarów znacznie obniżyła się również m.in. na Litwie, w Belgii, Grecji oraz Bułgarii (od 13,6% do 10,5%). Nieco większy niż rok wcześniej był import w Słowenii (o 0,9%), natomiast znacznie wyższy – na Cyprze (o 12,2%). W czternastu krajach członkowskich wymiana zamknęła się ujemnym **saldem wymiany handlowej**. Największy deficyt wystąpił we Francji, gdzie wyniósł minus 120,0 mld EUR (wobec minus 178,3 mld EUR przed rokiem). Ujemne było również saldo obrotów m.in. w Hiszpanii, Grecji, Rumunii oraz Portugalii (od minus 39,3 mld EUR do minus 25,0 mld EUR). Najwyższe dodatnie saldo, ponad dwuipółkrotnie wyższe niż rok wcześniej, odnotowano w Niemczech (192,0 mld EUR wobec 76,5 mld EUR przed rokiem). Eksport z tego kraju wyniósł 1448,0 mld EUR (o 1,3% mniej niż rok wcześniej), a import 1256,0 mld EUR (odpowiednio o 9,6% mniej). W Polsce w okresie jedenastu miesięcy 2023 r. eksport zwiększył się w skali roku o 3,2% do 326,3 mld EUR, a import obniżył się o 5,3% do 315,2 mld EUR. W rezultacie odnotowano dodatnie saldo wymiany handlowej, które wyniosło 11,1 mld EUR (wobec ujemnego salda w kwiecie 16,6 mld EUR rok wcześniej).

Według danych Organizacji Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa (FAO) **wskaźnik cen żywności (FFPI)** w 2023 r. wyniósł 124,0 pkt, tj. o 13,7% mniej niż w 2022 r. (wówczas osiągnął najwyższą wartość w historii badania). Obniżyła się większość wskaźników, z wyjątkiem indeksu cen cukru, który wzrósł o 26,7% do 145,0 pkt, tj. do poziomu najwyższego od 2011 r. Najgłębszy spadek w 2023 r. zanotował indeks cen olejów roślinnych – o 32,7% do 126,3 pkt. Indeks cen nabiału obniżył się do 118,8 pkt (o 16,5%), a zbóż – do 130,9 pkt (o 15,4%). W najmniejszym stopniu spadł indeks cen mięsa – o 3,5% do 114,6 pkt.

Tablica 36. Wskaźnik cen żywności FAO (FFPI)
Table 36. FAO Food Price Index (FFPI)

Wyszczególnienie Specification	12 2022	11 2023	12 2023		2022	2023		
	w punktach in points		11 2023= =100	12 2022= =100	w punktach in points		2022= =100	
Indeks cen żywności Food Price Index	131,8	120,3	118,5	98,5	89,9	143,7	124,0	86,3
Indeks cen mięsa Meat Price Index	112,4	111,5	110,4	99,0	98,2	118,8	114,6	96,5
Indeks cen nabiału Dairy Price Index	138,2	114,2	116,1	101,6	84,0	142,4	118,8	83,5
Indeks cen zbóż Cereal Price Index	147,3	121,0	122,8	101,5	83,4	154,7	130,9	84,6
Indeks cen olejów roślinnych Oils Price Index	144,6	124,1	122,4	98,6	84,7	187,8	126,3	67,3
Indeks cen cukru Sugar Price Index	117,2	161,4	134,6	83,4	114,9	114,5	145,0	126,7

Tablica 37. Ceny wybranych surowców na rynkach światowych, na podstawie danych Banku Światowego (Commodity Price Data)

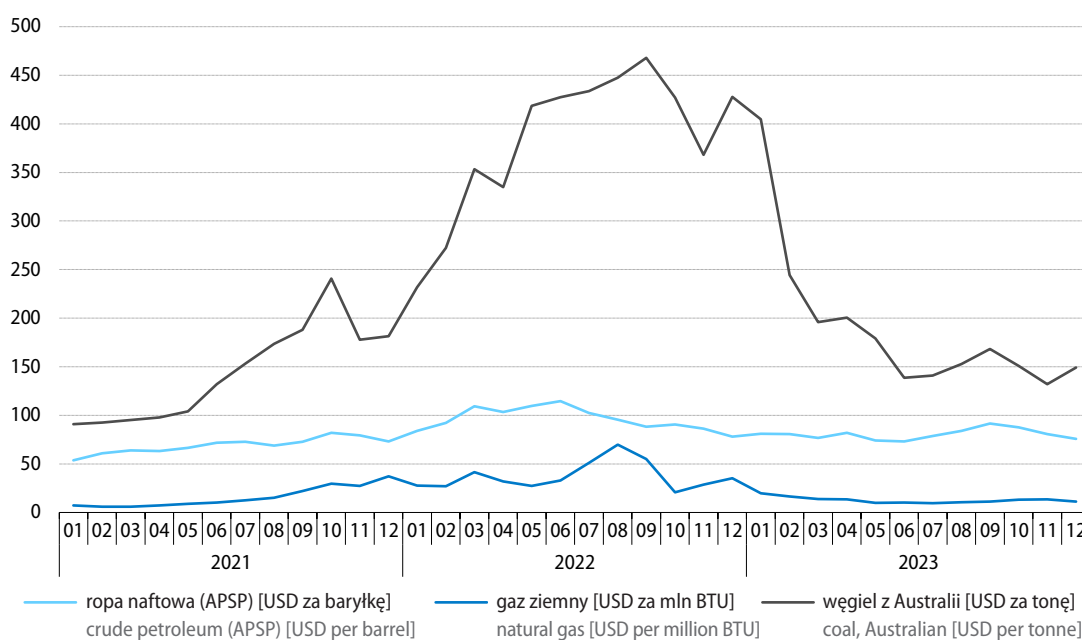
Table 37. Prices of selected raw materials on the world markets based on the World Bank data (Commodity Price Data)

Wyszczególnienie Specification	2022	2023	12 2022	2023				
				11	12		2022= =100	
					11 2023= =100	12 2022= =100		
w USD in USD								
Ropa naftowa (APSP) [za baryłkę] Crude petroleum (APSP) [per barrel]	96,4	80,6	78,3	80,8	75,7	93,7	96,7	83,6
Gaz ziemny [za mln BTU] Natural gas [per million BTU]	37,5	12,9	35,4	13,7	11,3	82,4	31,9	34,3
Węgiel eksportowany z Australii [za tonę] Coal, Australian [per tonne]	384,2	188,2	427,7	132,1	149,4	113,1	34,9	49,0
Bawełna [w centach za funt] Cotton [US cents per lb]	130,1	95,0	100,9	90,4	90,4	100,0	89,6	73,0
Miedź [za tonę] Copper [per tonne]	8828,9	8490,8	8371,1	8189,6	8407,9	102,7	100,4	96,2
Aluminium [za tonę] Aluminium [per tonne]	2707,0	2256,1	2398,2	2202,3	2192,0	99,5	91,4	83,3
Rudy żelaza [za tonę] Iron ore [per tonne]	120,7	120,3	111,4	131,3	137,5	104,8	123,5	99,7
Cyna [za tonę] Tin [per tonne]	31383,3	25912,2	24149,3	24167,9	24603,0	101,8	101,9	82,6
Nikiel [za tonę] Nickel [per tonne]	25867,3	21528,7	28985,9	17027,4	16443,5	96,6	56,7	83,2
Cynk [za tonę] Zinc [per tonne]	3484,9	2653,0	3116,5	2543,6	2510,6	98,7	80,6	76,1
Ołów [za tonę] Lead [per tonne]	2152,7	2136,2	2226,1	2188,5	2027,2	92,6	91,1	99,2
Uran [za funt] Uranium [per lb]	40,8	49,0	39,2	62,3	70,1	112,5	178,8	120,1
Pszenica [za tonę] Wheat [per tonne]	360,2	272,3	323,7	216,0	229,6	106,3	71,0	75,6
Kukurydza [za tonę] Maize [per tonne]	318,4	251,5	302,2	209,0	207,4	99,2	68,6	79,0
Ryż [za tonę] Rice [per tonne]	419,1	528,6	444,2	555,4	603,2	108,6	135,8	126,1
Jęczmień [za tonę] Barley [per tonne]	225,2	166,9	179,3	143,3	147,8	103,2	82,4	74,1
Mięso wołowe [za kg] Beef [per kg]	254,2	225,3	213,0	221,2	218,9	99,0	102,8	88,6
Mięso wieprzowe [za kg] Pig meat [per kg]	96,2	79,2	79,6	72,8	65,8	90,4	82,7	82,4
Mięso drobiowe [za kg] Poultry [per kg]	188,5	164,6	168,4	159,2	167,1	104,9	99,2	87,3
Mleko [w centach za funt] Milk [US cents per lb]	27,5	21,5	24,9	23,2	21,7	93,3	86,9	78,2
Złoto [za uncję] Gold [per ounce]	1801,5	1943,1	1797,4	1985,8	2034,7	102,5	113,2	107,9
Srebro [za uncję] Silver [per ounce]	21,8	23,4	23,3	23,4	24,0	102,7	103,2	107,5

Według danych Międzynarodowego Funduszu Walutowego ceny większości **podstawowych surowców** na rynkach światowych były znacznie niższe niż przed rokiem, w tym najbardziej potaniały surowce energetyczne. Średnia cena **gazu ziemnego** spadła o 65,7% do 12,9 USD za mln BTU⁹. Za tonę **węgla** trzeba było zapłacić 188,2 USD, tj. o połowę mniej niż przeciętnie w 2022 r. Baryłka **ropy naftowej** (APSP¹⁰) kosztowała 80,6 USD i była o 16,4% tańsza niż rok wcześniej. Spośród **podstawowych metali**¹¹ najbardziej obniżyły się, w porównaniu z 2022 r., ceny cynku (o 23,9%). Cyna była tańsza o 17,4%, nikiel o 16,8%, aluminium o 16,7%, a cena miedzi spadła o 3,8%. Nieznacznie potaniały ołów (o 0,8%) i rudy żelaza (o 0,3%). Droższy niż przed rokiem był jedynie uran (o 20,1%). Na rynku **zbóż**, w porównaniu z sytuacją w 2022 r., wzrosła cena ryżu (o 26,1%), natomiast pozostałe zboża były tańsze: jęczmień o 25,9%, pszenica o 24,4%, a kukurydza o 21,0%. Cena **bawełny** spadła o 27,0%. Za uncję **złota** w 2023 r. płacono przeciętnie 1943,1 USD, tj. o 7,9% więcej niż rok wcześniej. Podrożało również **srebro**, którego uncja kosztowała 23,4 USD, tj. o 7,5% więcej niż w 2022 r.

Wykres 47. Ceny ropy naftowej, gazu ziemnego i węgla na rynkach światowych

Chart 47. Prices of crude petroleum, natural gas and coal on the world markets

Źródło/Source: [MFW/IMF](#).

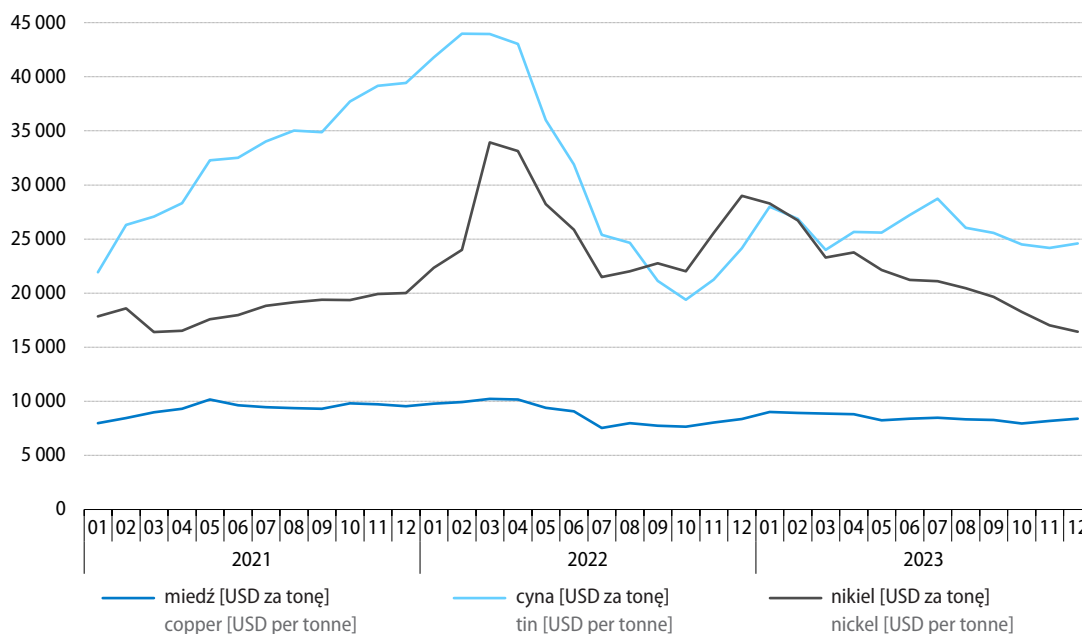
9 BTU [British Thermal Unit] – brytyjska jednostka ciepła.

10 Average Petroleum Spot Price – przeciętna ważona liczona dla agregatu składającego się z następujących typów ropy naftowej: Brent, Dubai i West Texas Intermediate.

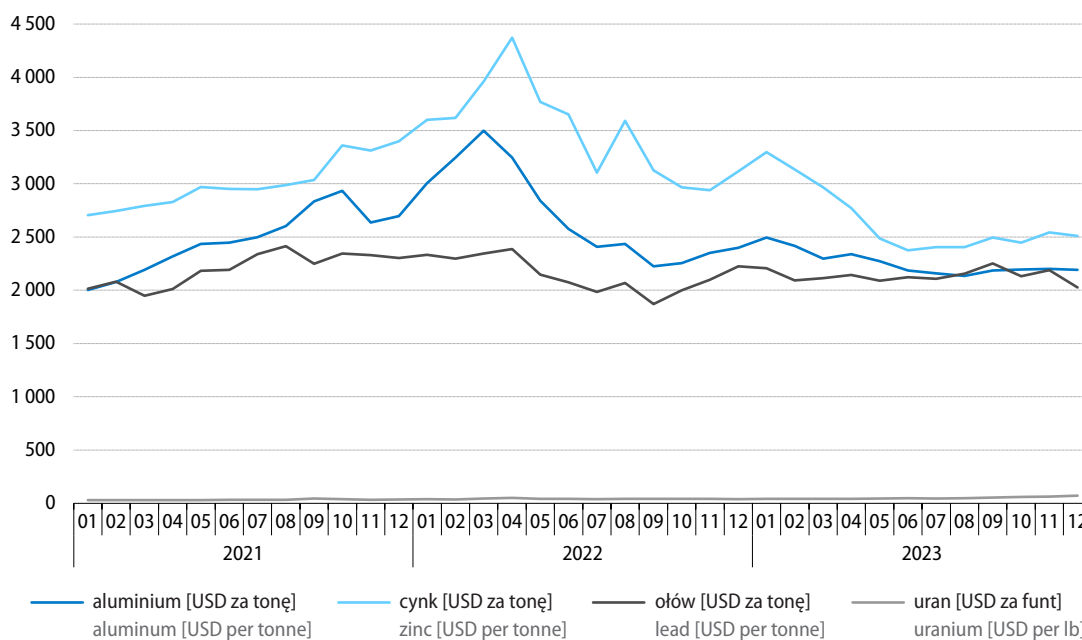
11 Miedź, aluminium, rudy żelaza, cyna, nikiel, cynk, ołów.

Wykres 48. Ceny wybranych metali na rynkach światowych

Chart 48. Prices of selected metals on the world markets

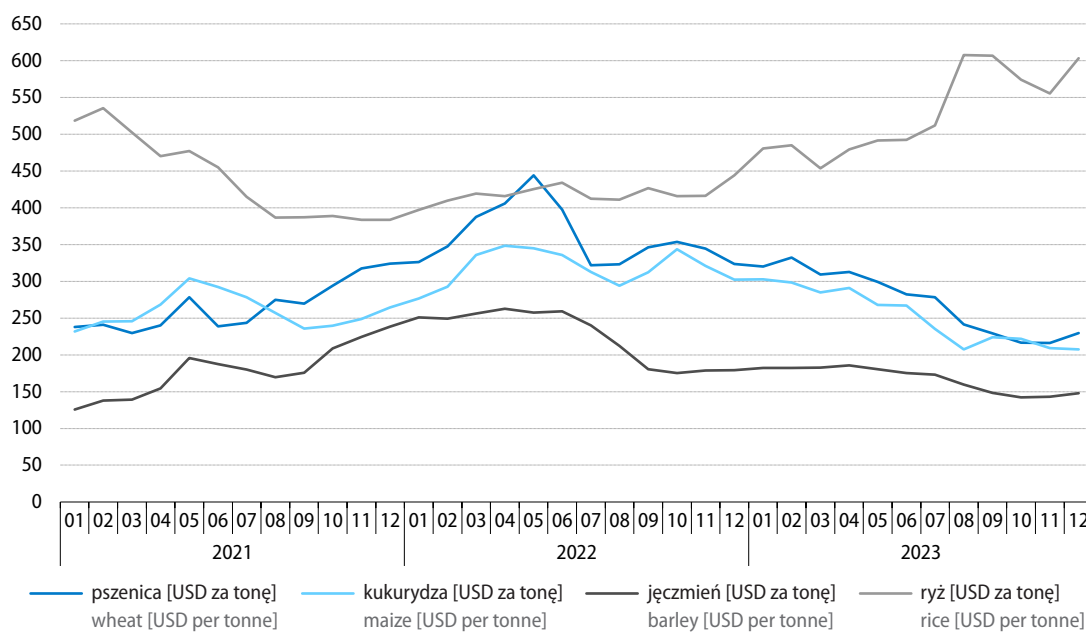
Źródło/Source: [MFW/IME](#).

Źródło/Source: [MFW/IME](#).

Wykres 49. Ceny wybranych zbóż na rynkach światowych

Chart 49. Prices of selected cereals on the world markets

 Źródło/Source: [MFW/IME](#).

Tablica 38. Dynamika realna produktu krajowego brutto^a
Table 38. Indices of real gross domestic product^a

Wyszczególnienie Specification	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023 ^b
	rok poprzedni=100 previous year=100													
Spożycie Final consumption expenditure	102,2	101,4	100,6	100,5	103,4	103,5	103,3	105,4	104,4	104,1	98,5	105,8	104,1	99,9
w tym w sektorze gospodarstw domowych of which in the households sector	101,6	102,5	100,9	100,0	103,4	103,8	103,6	106,3	104,4	103,5	96,4	106,2	105,2	99,0
Akumulacja brutto Gross capital formation	111,8	114,3	95,9	95,4	114,5	105,6	98,3	105,6	113,8	100,5	92,5	119,4	109,2	.
w tym nakłady brutto na środki trwałe of which gross fixed capital formation	100,7	110,7	98,0	100,3	111,7	106,9	92,4	101,6	112,6	106,2	97,7	101,2	104,9	108,0
Popyt krajowy Domestic demand	104,1	104,0	99,6	99,4	105,6	103,9	102,2	105,4	106,3	103,3	97,3	108,5	105,2	95,9
Produkt krajowy brutto Gross domestic product	103,4	105,0	101,5	100,9	103,8	104,4	103,0	105,1	105,9	104,5	98,0	106,9	105,3	100,2
Wartość dodana brutto Gross value added	103,4	105,0	101,4	100,8	103,7	104,5	102,8	105,0	105,9	104,3	98,0	106,6	105,5	101,0
w tym: of which:														
przemysł industry	109,2	105,9	102,7	98,1	107,0	104,2	104,5	101,9	105,0	104,7	96,5	100,0	107,6	99,3
budownictwo construction	105,5	121,9	94,3	95,6	108,7	111,6	95,0	98,8	108,5	99,2	92,0	108,7	105,1	103,4
handel; naprawa pojazdów samochodowych trade; repair of motor vehicles	104,7	99,7	103,2	99,7	95,7	105,9	104,0	108,4	103,5	103,8	97,7	111,7	102,3	97,6

a Ceny stałe średnioroczne roku poprzedniego. b Szacunek wstępny.

a Annual average constant prices of previous year. b Provisional estimate.

Tablica 39. Wybrane wskaźniki sytuacji społeczno-gospodarczej kraju

Table 39. Selected indicators regarding the socio-economic situation of the country

Wyszczególnienie a – 2022 b – 2023		01	02	03	04	05	06
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ¹ w tys.	a	6460	6475	6485	6497	6492	6497
	b	6530	6526	6517	6524	6518	6513
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu okresu) w tys. osób	a	927	922	902	878	850	818
	b	858	865	847	822	802	784
Stopa bezrobocia (stan w końcu okresu) w %	a	5,9	5,9	5,8	5,6	5,4	5,2
	b	5,5	5,6	5,4	5,3	5,1	5,1
Przeciętne miesięczne nominalne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ¹ :							
w złotych	a	6064,24	6220,04	6665,64	6626,95	6399,59	6554,87
	b	6883,96	7065,56	7508,34	7430,65	7181,67	7335,20
poprzedni miesiąc=100	a	91,3	102,6	107,2	99,4	96,6	102,4
	b	93,9	102,6	106,3	99,0	96,6	102,1
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	109,5	111,7	112,4	114,1	113,5	113,0
	b	113,5	113,6	112,6	112,1	112,2	111,9
Przeciętne miesięczne realne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ¹ – analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100							
	a	100,2	103,0	101,4	101,7	99,7	97,9
	b	97,5	96,1	97,2	97,9	99,5	100,5
Przeciętna miesięczna emerytura i renta realna brutto:							
z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych							
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	95,1	97,2	99,2	97,8	96,5	95,3
	b	94,1	92,8	102,0	103,2	104,3	105,4
rolników indywidualnych							
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	94,5	95,1	93,9	92,6	91,3	91,3
	b	89,5	89,3	108,8	109,3	112,3	112,4
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych:							
poprzedni miesiąc=100	a	101,9	99,7	103,3	102,0	101,7	101,5
	b	102,5	101,2	101,1	100,7	100,0	100,0
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	109,4	108,5	111,0	112,4	113,9	115,5
	b	116,6	118,4	116,1	114,7	113,0	111,5
grudzień poprzedniego roku=100	a	101,9	101,6	104,9	107,0	108,8	110,4
	b	102,5	103,8	104,9	105,7	105,7	105,7
Wskaźniki cen produkcji sprzedanej przemysłu ² :							
poprzedni miesiąc=100	a	102,4	101,1	106,6	102,5	101,4	101,6
	b	102,1	99,5	99,4	98,7	98,1	99,2
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	116,1	116,1	121,9	124,1	124,7	125,6
	b	120,1	118,2	110,3	106,2	102,8	100,3
Wskaźniki cen produkcji budowlano-montażowej ² :							
poprzedni miesiąc=100	a	101,1	101,2	101,4	101,3	101,3	101,4
	b	100,4	100,6	100,5	100,7	100,9	100,9
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	108,3	109,3	110,4	111,3	112,2	113,2
	b	113,6	112,9	112,0	111,4	110,9	110,3

1 Dane dotyczą podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 9 osób; w przeliczeniu na etaty. 2 W grudniu 2023 r. – dane wstępne.

1 Data concern economic entities employing more than 9 persons; in full-time equivalents. 2 In December 2023 – preliminary data.

SELECTED INDICATORS REGARDING THE SOCIO-ECONOMIC SITUATION OF THE COUNTRY

07	08	09	10	11	12	Specification a – 2022 b – 2023	
6508	6503	6494	6501	6507	6505	a	Average paid employment in the enterprise sector ¹ in thousand
6514	6502	6496	6494	6494	6495	b	
810	807	802	796	800	812	a	Registered unemployed persons (end of period) in thousand persons
782	783	776	770	773	788	b	
5,2	5,2	5,1	5,1	5,1	5,2	a	Registered unemployment rate (end of period) in %
5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,1	b	
							Average monthly nominal gross wages and salaries in the enterprise sector ¹ :
6778,63	6583,03	6687,81	6687,92	6857,96	7329,96	a	in PLN
7485,12	7368,97	7379,88	7544,98	7670,19	8032,96	b	
103,4	97,1	101,6	100,0	102,5	106,9	a	previous month=100
102,0	98,4	100,1	102,2	101,7	104,7	b	
115,8	112,7	114,5	113,0	113,9	110,3	a	corresponding month of previous year=100
110,4	111,9	110,3	112,8	111,8	109,6	b	
100,3	97,3	98,0	96,2	97,3	94,8	a	Average monthly real gross wages and salaries in the enterprise sector ¹ – corresponding month of previous year=100
99,8	101,6	101,9	105,8	104,9	103,2	b	
							Average monthly real gross retirement and other pensions:
							from non-agricultural social security system
95,3	94,3	93,4	92,7	93,0	94,2	a	corresponding month of previous year=100
106,2	107,0	109,0	110,6	110,7	110,7	b	
							of farmers
90,5	90,9	90,0	88,2	89,6	90,5	a	corresponding month of previous year=100
112,4	113,7	116,3	118,4	118,6	118,7	b	
							Price indices of consumer goods and services:
100,5	100,8	101,6	101,8	100,7	100,1	a	previous month=100
99,8	100,0	99,6	100,3	100,7	100,1	b	
115,6	116,1	117,2	117,9	117,5	116,6	a	corresponding month of previous year=100
110,8	110,1	108,2	106,6	106,6	106,2	b	
110,9	111,8	113,6	115,6	116,4	116,6	a	December of previous year=100
105,5	105,5	105,1	105,3	106,1	106,2	b	
							Price indices of sold production of industry ² :
101,3	100,8	100,2	100,9	99,7	100,6	a	previous month=100
98,9	99,9	100,3	99,4	98,8	99,2	b	
125,5	125,5	124,6	123,1	121,1	120,5	a	corresponding month of previous year=100
97,9	97,1	97,3	95,8	94,9	93,6	b	
							Price indices of construction and assembly production ² :
100,9	101,0	101,4	101,3	100,6	100,6	a	previous month=100
100,7	100,7	100,7	100,6	100,5	100,3	b	
113,6	114,0	114,8	115,2	114,7	114,4	a	corresponding month of previous year=100
110,0	109,7	108,9	108,2	108,0	107,5	b	

Tablica 39. Wybrane wskaźniki sytuacji społeczno-gospodarczej kraju (dok.)

Table 39. Selected indicators regarding the socio-economic situation of the country (cont.)

Wyszczególnienie a – 2022 b – 2023		01	02	03	04	05	06
Produkcja sprzedana przemysłu ¹ (ceny stałe ²):							
poprzedni miesiąc=100	a	96,0	103,4	116,3	88,3	101,3	99,7
	b	96,8	100,6	113,9	85,6	104,8	101,5
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	118,0	117,3	115,4	112,4	114,9	110,4
	b	101,8	99,0	97,0	94,0	97,2	98,9
Produkcja budowlano-montażowa ¹ (ceny stałe ²):							
poprzedni miesiąc=100	a	43,5	105,8	141,4	93,9	114,2	105,4
	b	44,7	110,6	130,6	96,4	112,2	107,7
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	120,8	121,2	127,6	109,0	113,0	106,0
	b	102,0	106,6	98,4	101,1	99,4	101,6
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku)	a	16739	35126	54667	73298	91407	109195
	b	19088	34873	55359	76204	93932	112177
Sprzedaż detaliczna towarów ¹ (ceny stałe ³):							
poprzedni miesiąc=100	a	77,2	101,8	116,4	99,9	98,3	98,6
	b	76,8	96,4	114,0	100,1	99,0	100,9
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	110,6	108,1	109,6	119,0	108,2	103,2
	b	100,1	95,0	92,7	92,7	93,2	95,3
Wynik budżetu państwa – od początku roku (w mln zł)	a	22291,6	11264,1	-267,5	9207,2	12054,1	27733,7
	b	11232,3	-47,4	-12028,4	-10026,8	-20851,5	-12682,2
Średnie kursy walut w zł – NBP:							
100 dolarów amerykańskich	a	402,39	401,56	432,07	428,99	493,87	438,76
	b	435,71	442,64	439,14	423,33	417,91	412,15
100 euro	a	455,48	455,39	476,03	464,65	465,03	464,57
	b	469,68	474,27	469,25	464,14	454,11	446,48
100 franków szwajcarskich	a	438,18	435,06	464,98	454,75	449,48	452,90
	b	471,70	478,67	474,09	471,02	465,49	457,77
Handel zagraniczny ⁴ w mln zł:							
eksport	a	117336,1	119587,0	135508,0	128426,9	136492,8	136664,3
	b	138469,9	136921,9	154619,8	131224,0	137169,4	135702,4
import	a	118102,1	124248,8	151726,1	139989,3	141548,7	140830,2
	b	135259,2	131626,1	147558,5	128080,7	131217,4	127281,0
saldo	a	-766,0	-4661,8	-16218,1	-11562,4	-5055,9	-4165,9
	b	3210,7	5295,8	7061,3	3143,3	5952,0	8421,4

1 Dane dotyczą podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 9 osób; w przypadku sprzedaży detalicznej dane dotyczą przedsiębiorstw
 1 Data concern economic entities employing more than 9 persons; in the case of retail sales data concern trade and non-trade enterprises. 2 The average

SELECTED INDICATORS REGARDING THE SOCIO-ECONOMIC SITUATION OF THE COUNTRY

07	08	09	10	11	12	Specification a – 2022 b – 2023	
							Sold production of industry ¹ (constant prices ²):
93,0	100,7	109,8	99,1	102,8	93,6	a	previous month=100
91,9	101,2	108,2	104,4	100,6	90,2	b	
107,1	110,9	109,8	106,6	104,5	101,0	a	corresponding month of previous year=100
97,7	98,1	96,7	101,9	99,7	96,1	b	
							Construction and assembly production ¹ (constant prices ²):
93,5	105,0	103,4	104,0	109,0	117,2	a	previous month=100
93,1	107,5	111,4	102,5	103,1	102,0	b	
104,1	105,9	100,2	103,9	104,0	99,1	a	corresponding month of previous year=100
101,1	103,5	111,5	109,8	103,9	114,0	b	
126630	145307	167003	189049	214962	238490	a	Dwellings completed (from the beginning of year)
127106	144891	161153	180702	199607	220379	b	
							Retail sales of commodities ¹ (constant prices ³):
101,2	101,0	97,2	100,3	99,7	113,1	a	previous month=100
101,9	102,8	99,7	103,2	97,2	111,0	b	
102,0	104,2	104,1	100,7	101,6	100,2	a	corresponding month of previous year=100
96,0	97,3	99,7	102,8	99,7	97,7	b	
34660,2	27527,4	27457,5	27234,7	18276,2	-12578,1	a	State budget balance – from the beginning of year (in million PLN)
-13090,8	-16610,5	-34694,3	-36419,5	-42643,2	.	b	
							Average exchange rates in PLN – National Bank of Poland:
468,31	465,78	477,84	489,39	462,26	442,09	a	100 USD
402,73	408,88	429,74	427,58	407,87	396,72	b	
477,12	472,16	473,90	480,88	469,77	467,98	a	100 EUR
444,55	445,99	459,40	451,86	440,33	433,23	b	
483,37	487,14	491,37	491,70	477,04	474,41	a	100 CHF
460,07	465,21	478,83	473,07	457,07	459,10	b	
							Foreign trade ⁴ in million PLN:
131046,1	132110,4	146539,7	150459,2	156099,7	128289,1	a	exports
122344,6	120631,4	133826,7	143737,8	133986,5	.	b	
138460,6	142353,5	156928,7	158781,3	156923,0	141868,9	a	imports
120580,5	118793,7	128061,1	137426,2	132146,8	.	b	
-7414,6	-10243,1	-10389,0	-8322,1	-823,3	-13579,9	a	balance
1764,1	1837,7	5765,6	6311,6	1839,8	.	b	

handlowych i niehandlowych. 2 Średnie ceny bieżące z 2015 r. 3 Ceny bieżące z okresu poprzedzającego okres badany. 4 Od stycznia 2023 r. – dane wstępne.
current prices from 2015. 3 The current prices from the period preceding the surveyed period. 4 Since January 2023 – preliminary data.

Tablica 40. Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne – Unia Europejska
Table 40. Main macroeconomic indicators – European Union

Wyszczególnienie Specification	PKB GDP				Handel zagraniczny Foreign trade				Zharmonizowana stopa bezrobocia ^a Harmonised unemployment rate ^a		
	2022	2023 (prognoza) (forecast)	2023 ^d		eksport exports	import imports	saldo balance		11 2022	2023	
			04–06	07–09			01–11			10	11
	zmiana w % w skali roku annual change in %							w mld EUR in billion EUR		w % in %	
UE-27	3,4	0,6	0,5	0,0	6,1	6,0	5,9
Strefa euro – 20	3,4	0,6	0,6	0,0	6,7	6,5	6,4
Austria	4,8	-0,5	-1,3	-1,6	2,8	-5,7	-2,2	-19,1	5,5	5,1	4,9
Belgia	3,0	1,4	1,3	1,4	-13,3	-13,6	15,4	16,1	5,7	5,6	5,6
Bułgaria	3,9	2,0	2,0	1,8	-7,1	-10,5	-4,6	-6,8	3,9	4,4	4,3
Chorwacja	6,3	2,6	2,2	3,0	-4,9	-5,4	-15,7	-16,7	6,8	6,4	6,4
Cypr	5,1	2,2	2,2	2,2	8,0	12,2	-8,2	-7,2	7,2	5,9	5,8
Czechy	2,4	-0,4	-0,4	-0,8	3,5	-5,0	21,9	4,2	2,7	2,8	2,4
Dania	2,7	1,2	1,0	-0,3	1,7	-4,5	9,1	2,2	4,7	5,3	4,8
Estonia	-0,5	-2,6	-3,3	-4,0	-14,8	-15,2	-2,7	-3,3	5,4	6,2	6,1
Finlandia	1,6	0,1	-0,2	-1,0	-6,1	-17,7	0,4	-10,1	6,7	7,5	7,6
Francja	2,5	1,0	1,2	0,6	2,8	-6,1	-120,0	-178,3	7,2	7,3	7,3
Grecja	5,6	2,4	2,6	2,1	-6,0	-11,8	-28,5	-35,6	11,9	9,4	9,4
Hiszpania	5,8	2,4	2,0	1,8	-0,1	-7,0	-39,3	-69,2	12,9	12,0	11,9
Holandia	4,3	0,6	-0,1	-0,6	-5,2	-8,4	79,2	57,6	3,6	3,6	3,5
Irlandia	9,4	-0,9	-0,4	-5,6	-4,5	-2,6	55,7	60,9	4,5	4,8	4,8
Litwa	2,4	-0,4	0,7	0,1	-10,3	-13,6	-4,9	-7,3	6,1	6,5	6,5
Luksemburg	1,4	-0,6	-1,4	-1,8	-2,8	-7,8	-7,1	-8,5	4,9	5,6	5,7
Łotwa	3,4	-0,2	-0,8	0,0	-9,1	-9,8	-3,9	-4,5	6,9	6,5	6,6
Malta	8,2	4,0	6,0	7,1	3,8	-7,4	-4,0	-4,7	2,9	2,5	2,5
Niemcy	1,8	-0,3	0,1	-0,4	-1,3	-9,6	192,0	76,5	3,0	3,1	3,1
Polska	5,3	0,4	-0,3	0,6	3,2	-5,3	11,1	-16,6	2,9	2,8	2,8
Portugalia	6,8	2,2	2,6	1,9	-1,1	-4,0	-25,0	-28,2	6,5	6,6	6,6
Rumunia	4,6	2,2	2,6	2,9	1,9	-3,3	-25,5	-31,0	5,7	5,4	5,4
Słowacja	1,8	1,3	1,2	1,1	5,8	-1,3	3,5	-3,3	6,0	5,8	5,8
Słowenia	2,5	1,3	1,7	1,6	2,4	0,9	1,1	0,2	3,6	4,1	4,2
Szwecja	2,9	-0,5	-0,4	-1,4	-2,2	-6,7	4,0	-4,0	7,2	7,9	7,9
Węgry	4,6	-0,7	-2,2	-0,3	4,0	-8,4	5,3	-12,3	3,7	4,1	4,1
Włochy	3,7	0,7	0,3	0,1	0,7	-9,8	28,9	-34,7	7,9	7,7	7,5

a Dane wyrównane sezonowo. b Dane wyrównane dniami roboczymi. c Obejmuje sekcje: górnictwo i wydobywanie; przetwórstwo przemysłowe oraz e 07–09 2022 r. f 04–06 2023 r. g 07–09 2023 r.

U w a g a. Przeliczeń danych dotyczących handlu zagranicznego w oparciu o dane zawarte w bazie Eurostatu dokonano w Departamencie Opracowań Ź r ó d ł o: „European Economic Forecast” – Autumn 2023, EUROSTAT – dane pobrano w dn. 19.01.2024 r.

a Data seasonally adjusted. b Data adjusted by working days. c Includes sections: mining and quarrying; manufacturing and electricity, gas, steam N o t e. Data concerning foreign trade were computed on the basis of data extracted from the Eurostat database in the Statistical Products Department S o u r c e: “European Economic Forecast” – Autumn 2023, EUROSTAT – data were extracted on 19.01.2024.

MAIN MACROECONOMIC INDICATORS

Zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych Harmonised Index of Consumer Prices			Produkcja przemysłowa ^{bc} Industrial production ^{bc}			Produkcja w budownictwie ^b Production in construction ^b			Wyszczególnienie Specification
12 2022	2023		11 2022	2023		11 2022	2023		
	11	12		10	11		10	11	
zmiana w % w skali roku annual change in %									
10,4	3,1	3,4	3,6	-5,4	-5,8	1,4	-0,5	-2,1	EU-27
9,2	2,4	2,9	3,8	-6,6	-6,8	1,0	-0,7	-2,2	Euro area – 20
10,5	4,9	5,7	2,9	-3,7	-4,3	4,8	0,1	-4,5	Austria
10,2	-0,8	0,5	3,8	-6,5	-11,6	13,2	-3,6	-2,5	Belgium
14,3	5,5	5,0	4,3	-5,9	-10,9	1,3	-1,3	-2,9	Bulgaria
12,7	5,5	5,4	-2,2	1,0	4,8	5,8	7,6	.	Croatia
7,6	2,4	1,9	2,3	1,8	.	-7,9 ^e	7,3 ^f	7,9 ^g	Cyprus
16,8	8,0	7,6	1,3	1,8	-2,7	-0,2	-1,0	-6,5	Czechia
9,6	0,3	0,4	9,6	7,5	14,4	3,2	0,4	.	Denmark
17,5	4,1	4,3	-12,8	-12,3	-5,8	-3,3 ^e	-11,5 ^f	-4,8 ^g	Estonia
8,8	0,7	1,3	-2,5	0,5	1,1	-6,6	-7,9	-6,9	Finland
6,7	3,9	4,1	0,2	1,9	0,7	2,0	-3,5	-5,2	France
7,6	2,9	3,7	-0,9	10,4	3,1	20,5 ^e	11,5 ^f	8,0 ^g	Greece
5,5	3,3	3,3	-1,3	-1,6	1,1	-7,3	8,3	9,7	Spain
11,0	1,4	1,0	0,0	-10,8	-10,3	2,6	1,1	-3,5	Netherlands
8,2	2,5	3,2	45,6	-34,0	-30,4	-1,7 ^e	-5,6 ^f	-10,1 ^g	Ireland
20,0	2,3	1,6	0,2	-1,4	-1,3	2,6 ^e	13,5 ^f	17,6 ^g	Lithuania
6,2	2,1	3,2	-1,8	-3,8	-4,5	1,0	-1,8	.	Luxembourg
20,7	1,1	0,9	3,6	0,5	-3,4	-13,6 ^e	15,4 ^f	16,1 ^g	Latvia
7,3	3,9	3,7	11,7	2,0	1,1	4,9 ^e	1,9 ^f	4,9 ^g	Malta
9,6	2,3	3,8	0,5	-3,7	-4,9	-2,7	-2,5	-4,5	Germany
15,3	6,3	6,2	4,5	-0,6	-3,1	4,0	7,5	1,7	Poland
9,8	2,2	1,9	-0,5	-1,0	-1,1	3,0	5,6	4,6	Portugal
14,1	6,9	7,0	-4,0	-4,3	-4,8	19,7	9,2	14,4	Romania
15,0	6,9	6,6	-9,3	4,4	-1,8	-5,9	3,9	9,2	Slovakia
10,8	4,5	3,8	-2,8	0,0	-0,8	26,2	7,3	11,6	Slovenia
10,8	3,3	1,9	-2,4	0,0	3,4	-0,1	-5,8	-5,3	Sweden
25,0	7,7	5,5	1,5	-2,9	-5,6	5,4	0,1	-12,8	Hungary
12,3	0,6	0,5	-3,7	-1,1	-3,1	5,8	2,7	1,5	Italy

wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę. d Dane wyrównane sezonowo oraz dniami roboczymi. Statystycznych GUS.

and air conditioning supply. d Data seasonally adjusted and adjusted by working days. e 07–09 2022. f 04–06 2023. g 07–09 2023. of Statistics Poland.